

TŐKE PÉTER
AFRIKAI NYOMOZÁS
REGÉNY

*...Kenya szubugóiban,
nevezetesen Nandi erdőségeiben
a bennszülöttek
egy furcsa éjjeli állatról beszélnek,
melyet - állítólag -
egy-két telep is látott már,
és melynek létezésében
sok komoly kutató erősen hisz.
Ez a titokzatos állat
a „chimiset”,
a „nandi medve”...*

(Kittenberger Kálmán:
Vadász- és gyűjtőúton
Kelet-Afrikában)

1.

- Jó húsz éve történt a nem mindennapi eset... Tom egy öreg amerikaival szafárizott, akit a vadászat csöppet sem érdekelt, inkább a tájban és az állatokban gyönyörködött; Tom vadászott helyette, és szebbnél szebb trófeákat gyűjtött a számára - persze nem ingyen, jól megfizette a pasas, különösen pedig azt kötötte a lelkére, mondja majd mindenkinek, hogy az állatokat egyedül ő, az amerikai lőtte le, mert különben kinevetnék otthon. Tom egy reggel szokás szerint még sötétben elindult a kiringózijával - nyomkeresőjével - és a fegyverhordozóval, aki a tartalék puskáját vitte, a nehéz, hatszázas cordite-ot. Bivalyra mentek, de az sem volt lehetetlen, hogy elefántnyomra lelnek, mert a környéken bőven akadt mindkét vadból. Jó ideje bújták már az erdőt, amikor hirtelen kétségbeesett jajgatás ütötte meg a fülüket. Természetesen rögtön a hang felé rohantak, de meglehetősen zajt csaptak a sűrű növényzetben való törtetéssel, és amikor elérték a helyet, ahol érzésük szerint a kiabáló tartózkodhatott, mérges morgás hatolt a fülükbe, s egy nagy testű állat a sűrűbe vágódott. Tom kapásból odavetett lövésére dühödten felhördült valami, ám ez a hörgés nem hasonlított sem az oroszlán, sem a leopárd hangjára. Oroszlánt amúgy sem vártak azon a vidéken, azt pedig futólag is látták, hogy a menekülő jóval nagyobb a csuinál. Követni akarták, de a fű közül felhangzó nyöszörgés megállította őket, és közelebb lépve döbbenten fedeztek fel egy öreg négert, akit a ragadozó csúnyán helybenhagyott, és már csak percek voltak hátra az életéből.

- Dubu - motyogta az öreg. - Elkapott a dubu... A holtak szellemei óvjanak tőle titeket!...

Aztán kiszenvedett, és Tom meg a két néger átvizsgálták a környéket nyomok után. Tenyérenél is nagyobb, óriási lenyomatokat fedeztek fel; hatalmas karmokkal a végén, s mindhárman tisztában voltak vele, hogy új, ismeretlen állatra bukkantak.

- Gyerünk utána! - mondta Tom, a két feketét azonban babonás félelem fogta el, és a világ minden kincséért sem voltak hajlandók az üldözésre. Pedig vérnyomokat is leltek, ami azt bizonyította, hús-vér állattal van dolguk, amelyet meg lehet sebezni, és minden bizonnyal le is lehet löni. Ámde hiába volt minden rábeszélés, a *bagverék* - a gvere törzs tagjai - nem álltak kötélnek, s ezért végül Tom egyedül indult a vad után. Hosszú órákon át követte a csapát, mely fölfelé vezetett a hatalmas, fatermetű aggófüvek birodalmába. Egyre nehezebbé vált a nyomkövetés; Tomnak minden tudományát össze kellett szednie, de idő múltán kénytelen-kelletlen belátta: nincs tovább. Egy sziklás meredélynél végleg elvesztek a nyomok. Sokáig ácsorgott azon a helyen, s a titokzatos állat járt az eszében, amikor közvetlen közelében tompa fújást hallott, s a „dubu” alig öt méterre tőle kilépett a bokrok közül. A két hátulsó lábán állt, mérgesen elbödült, és Tom felé rohant. Ő akkor természetesen rásütötte a puskáját, de elfeledkezett róla, hogy a meredély szélén áll, és a nehéz cordite express hátralökő erejétől megcsúszott a lába a mohos köveken. A puskát elejtve arra jutott csak ideje, hogy belekapaszkodva a kövekbe, megóvja magát a mélybe zuhanástól. Lába a szakadék fölött himbálózott, s miközben a feje fölött morgó állatot hallgatta, azon gondolkozott, mi a kellemesebb, leengedni magát a mélységbe, vagy hagyni, hogy a medveforma állat felhúzza magához. Aztán kimondhatatlan megkönnyebbülésére megszűnt a morgás odafent - a dubu talán azt hitte, lezuhant -, és ő nagy nehezen feltornázta magát. A rálövés helyén talált egy kevés vért, de puska nélkül szóba sem jöhetett az állat üldözése, így hát hazafelé indult, és az volt a terve, hogy a winchesterrel megy vissza megölni a „medvét”. A kísérői azonban már nem voltak a halott néger mellett, hanem szépen visszatértek a táborba, így hát aznap nem kerülhetett sor a sebzett felkutatására. Éjjel aztán nagy felhőszakadás jött, és minden nyomot elmosott. Tom azért mégiscsak felment ismét a meredélyhez, abban a reményben, hogy némi szerencsével talán rábukkan a vadra, de nem sikerült neki...

- Szemenszedett hazugság az egész! - mondtam, mikor Zsu befejezte az olvasást. - Afrikában nincsen medve; ezt minden gyerek tudja, aki megtanulta egy kicsit is a leckét.

- Joe bácsi szerint *van!* - felelte a lány. - Egy ismerőse beszélt el neki az iménti esetet, aki személyesen hallotta a Tom keresztnévű vadásztól... És van itt még valami.

Megsárgult, összepiszkolódott újságkivágást húzott elő a tarisznyájából, és átnyújtotta nekem.

- Te el tudod olvasni, ha nem tévedek... Ez kétségtelen bizonyíték a medve létezése mellett.

A cikket angol nyelven írták, és így hangzott:

...in őrmester egy közlegény társaságában felderítést végzett az Uasin Gisu fennsíkján. A nandik támadását az előző napon sikerült visszaverniük, de számítani lehetett rá, hogy az erdőből erősítést kapnak a lázadók, és Hoggarth kapitány őrszemeket küldött mindenfelé. Az évszakhoz képest szokatlanul ködös volt az idő, s talán ez az oka, hogy az állat nem vette észre a szél ellen, csöndben haladó két embert; csak az utolsó pillanatban ugrott fel előttük a magas fűből... Olyan közel voltak hozzá, hogy tisztán látták hosszúkás fejét, kerekded fülét, s amint két lábra állva, meglepetten szembefordult velük, mindketten úgy vélték, medve áll előttük! Másfél-két méterre becsülték a magasságát a barna bundájú állatnak, és könnyűszerrel elejthették volna, ám a közelben rejtőző négerrek miatt nem lőhettek. Az állat négykézlábra ereszkedve, hihetetlen sebesen elrohant, és Demin őrmester sajnálkozva állapította meg, hogy a tudomány számára talán soha vissza nem térő alkalmat szalasztottak el...

- Nem ez lenne az első hírlapi kacsa, ami a szemem elé kerül - mondtam, befejezve a cikk fordítását. - Ugyan ki tudná ellenőrizni, mit látott az a két katona a csatamezőn, a reggeli ködben?... Lehet, hogy csak kitalálták az egészet, szórakozásképpen!... Persze, jó okuk volt rá, hogy ne lőjék le, de azt hiszem, Afrikában medvét lőni legalább olyan kilátástalan vállalkozás, mint oroszlanra vadászni a budai hegyekben; hacsak nem az állatkertből kiszökött oroszlanról van szó... De elárulnád végre, miért mutattad meg nekem mindezt?... Gondolom, nem azért, hogy tőlem tudd meg, milyen képtelenség az egész medveügy...

Elgondolkozva szürcsölte kávéját... Egészében véve fiús jelenség volt rövidre vágott, szőke hajával, szabályos, markánsnak tetsző arcával; nagy, barna szeme a hosszú szempillákkal azonban nagyon is nőies, kissé telt ajkát pedig akár szépnek is lehetett nevezni. Sohasem használt rúzszt vagy szemfestéket, nem lakkozta ki a körmeit, és általában került minden efféle „nőies praktikát”. Ruháit egyéni ízléssel válogatta össze, gondosan ügyelve rá, nehogy tarka, nőies jellegű ruhadarabot vegyen fel véletlenül, s a szövethadrághoz gumitalpú cipőt, sötét árnyalatú inget és pulóvert viselt. Egykorú volt velem, egy osztályba jártunk a gimiben, de soha eszembe sem jutott, hogy udvaroljak neki. Nemcsak én, más fiúk is kerülték Zsut, mert sajátos elképzelései voltak a női egyenjogúságról, „egyenrangúságról” - általában a két nem egymáshoz való viszonyáról. Egyszer bevallotta nekem, hogy a szülei fiút szerettek volna helyette, s kezdetben fiús ruhákban járatták...

Egyszóval, álmomban sem gondoltam rá, hogy valamilyen közelebbi kapcsolatba kerülhetnék vele, s amikor felhívott a gyárban, és azt kérdezte, találkozhatnánk-e, először nemet akartam mondani, abban a hiszemben, hogy randevúra hív. Volt azonban a hangjában valami, ami felkeltette a kíváncsiságomat, s így beleegyeztem egy negyedórás beszélgetésbe... A negyedóra most már lassan a végéhez közeledett, és én türelmetlenül néztem az órára.

Aztán egyszeriben elszállt a türelmetlenségem, és kiguvadt a szemem a csodálkozástól, mert azt kérdezte tőlem:

- Hallod-e, akarsz milliomos lenni?

2.

- Akarok! - feleltem kapásból, fel sem tételezve, hogy a millióval, *milliókkal* együtt terhet is vennék a nyakamba: a gazdagság terhét, amely teljességgel szokatlan lenne a számomra, és gyökeresen megváltoztatná az életemet. Különös, de meg sem fordult a fejemben, hogy Zsu esetleg viccel, és közönyt színélve, bár kissé rekedten kérdeztem: - Hány millióról van szó?

- Hárommillió sorsa forog kockán - felelte komolyan. - Pontosabban: hárommillió *dollár* sorsa, amiből lejön az örökösdési illeték. A maradékból kaphatsz te is százezer dollárt, ha segítesz nekem...

Fejben gyorsan kiszámoltam, hogy az hozzávetőlegesen hárommillió forint, annak pedig az éves kamata is jóval több a jelenlegi éves fizetésemnél: következésképpen remekül megélhetnék a kapott összegből a hátralevő éveimben... Tizennyolcadik esztendejét betöltve sok mindent megért már az ember, s többek között azt is megtanulta, hogy a mondas, mely szerint a pénz nem boldogít, úgy is igaz: nem boldogít, ha kevés van belőle...

- Mit kell tennem érte? - tudakoltam kalapáló szívvel, és csaknem megfulladtam a hirtelen felhajtott narancslétől.

- Elutazni velem Afrikába, egy bizonyos címre, ahol megtudjuk, mi a további teendők. Röviden: meg kell keresnünk ezt a dubut vagy micsodát, ami Joe bácsi szerint afrikai medve.

- Nem túl bonyolult ez? - kérdeztem óvatosan, noha magamban már eltökéltem, hogy a pokol fenekére is elmegyek annyi töméntelen pénzért.

- Szerintem nem bonyolult - magyarázta, miközben kenderből font tarisznyájában kotorászott.

- Minden bizonnyal vadászszaforit kell szerveznünk, és addig járni a terepet, amíg fel nem kutatjuk a medvét. Természetesen nem mi fogjuk lelőni, hanem a hivatásos vadász, akit erre a célra fogadunk fel.

- Na és minek kellek ehhez én? - csúszott ki a számon, holott jobb lett volna, ha nem feszegetem a kérdést, hanem örülök az ajánlatnak, és látatlanban elfogadom az összes feltételt.

- Sajnos, én nem tudok angolul - felelte. - Márpedig ott, ahová megyünk, ezen a nyelven beszélnek, a négerék meg szuahéliul, de az angolt is értik többé-kevésbé. Így hát tolmácsként alkalmazlak, ha van kedved a dologhoz.

- Egész jó fizetés! - kedélyeskedtem kissé bugyután. - Nem is tudom, mennyi idő alatt keresnék ennyi a mostani helyemen!

- Kerek összeg - mondta ajkbiggyesztve. - Világéletemben utáltam a kicsinyességet. Biztosan tudod majd használni a pénzt, és még nekem is marad annyi, hogy nem bírom elkölteni egész életemben... Egyetlen bökkenője van az ügynek, éspedig az, hogy csupán akkor kapjuk meg az örökséget, ha sikerül elfognunk a medvét, és annak rendje-módja szerint elszállítjuk valamilyen tudósokból álló bizottság elé, akik hitelt érdemlően igazolják az állat létezését. Ha nem tudjuk elfogni, fuccs az örökségnek.

- A saját költségünkön utazunk? - hültem el, de Zsuzsa megnyugtatóan.

- A költségekre természetesen kapunk előleget. Azonban pontos elszámolást kell vezetnünk a kiadásainkról, és a végén a maradékot visszaadni, ha nincsen meg a medve... Vállalod a dolgot?

- Szeretnék egy kissé többet tudni az egésztől! - mondtam. - Ki ez a Joe bácsi? Biztos-e az örökség? Nem túl veszélyes helyre kell-e mennünk? S a többi... s a többi...

- Ha a becsületszavadat adod, hogy nem beszélsz róla senkinek, akkor elolvashatod ezt - húzott elő egy levelet.

Magyarul írták, és ez állt benne:

Drága kis Szuzikám! Minden ami földi, mulandó, és így van ez az élettel is. Előbb-utóbb mindenki szembekerül az öreg Kaszással, és ha még van egy kis ideje, akkor számvetést készíthet cselekedeteiről. Nekem is van még pár hónapom az orvosok szerint, s ez bőven elég a számvetésre. Őszintén szólva nem sok jót tettem az életben, bár nem állíthatom, hogy különösen nagy gazember lettem volna, ha másokhoz hasonlítom magam. De most nem erről akarok beszélni, hanem arról, hogy a fiam, sajnos, nem méltó rá, hogy a fiamnak tekintsem - ellentétben mindazzal, amit korábbi leveleimben írtam róla. Így hát megváltoztattam a végrendeletemet, és a vagyonomat - valamivel több, mint hárommillió dollárt neked juttatom, ha én már nem leszek. Tisztában vagyok vele, hogy a pénz önmagában még kevés a boldogsághoz, de leveleidet olvasva, arra a meggyőződésre jutottam, hogy tudnál bánni vele - ami a fiamról, sajnos, nem mondható el. A korábbi végrendeletemet megsemmisítettük tehát, s a vagyonom egyhatoda helyett az egészet rád hagyom, ha méltónak bizonyulsz rá. A pénzért én is megdolgoztam, és szilárdan hiszek benne, hogy csupán az jelent igazi értéket az ember számára, amiért meg kellett dolgoznia. Feltételem tehát, hogy utazz el Afrikába, kutass fel ott egy, a tudomány előtt ismeretlen állatot: az afrikai medvét, és akkor tiéd az örökség... Mellékelten küldök egy hiteles beszámolót, amihez egyik szavahihető ismerősöm révén jutottam. Ha vállalod a dolgot, akkor a következő levélben megírom, kihez kell fordulnod, és pontosan hová kell utaznod. Annyit azért most is elárulhatok a megnyugtatódsodra, hogy Kelet-Afrikáról van szó, tehát „civilizált” területről, nem úttalan dzsungelről, ahol talán kannibálok élnek...

A levél ebben a mederben folytatódott tovább, s amikor a végére jutottam, megkérdeztem Zsuzsát, vajon normális-e a levélíró?

- Joe bácsi agyának nincsen semmi baja - felelte. - Tanulni azonban sohasem szeretett; úgy értem, borzasztóan utálta az iskolát és általában mindent, aminek köze volt a tanuláshoz. Ha jól tudom, harmadik elemiből maradt ki, mint túlkoros, és az első adandó alkalommal Amerikába ment, a „korlátlan lehetőségek hazájába”, ahol nem arra kíváncsiak a munkaadók, hogy milyen papír van valaki zsebében, hanem arra, hogy mihez ért.

- Na és ő mihez értett? - faggattam kíváncsian. - Ha nem lottón nyerte a vagyonát, hanem megdolgozott érte, amint írta, akkor mégiscsak konyítania kellett valamihez!

- Bütykölni roppantul szeretett az öreg. A papám beszélt, hogy volt egy kis sufniya, és abban rengeteg limlomot halmozott fel, állandóan szerelgetett. Amerikában sok mindennel próbálkozott, s végül feltaláló lett belőle. Ez ott ugyanolyan mesterség, mint mondjuk az autószerelő vagy a műszerész; az volt a dolga, hogy különböző dolgokat találjon fel, amit a megrendelők kérnek. Emlékszem, egyszer írta, hogy az egyik gyógyszergyár olyan dobozt kívánt, amelyet csak felnőttek tudnak kinyitni, gyermekek nem...

- Na de hogyan függ össze az afrikai medvével? - értetlenkedtem.

- Joe bácsi a természetrajzot utálta a legjobban - magyarázta Zsu. - Az egyik vizsgán afrikai állatokról kérdezte a tanítója, és ő azt felelte, hogy a medve is az, mire megbuktatták. Egész életében úgy tudta, jogos volt a bukás, de nemrég valaki beszélt neki az afrikai medvéről, és azóta úgy érzi, szörnyű igazságtalanság történt vele. Közeledni érezvén halálát, egyszeriben sürgőssé vált számára, hogy lemossa magáról a gyerekkori szégyent, és engem szemelt ki arra, hogy eszköz legyek a „tisztára mosásban”. Talán a fia nem vállalkozott rá, s ez egyben ürügyet is szolgáltatott neki, hogy kitagadja az örökségből... De bárhogyan is, Joe bácsi szeretné

beírni nevét a tudomány könyvébe, és tegnap kaptam tőle egy újabb levelet. Arra kér, hogy szereltessek fel majd egy emléktáblát iskolája falára, az afrikai medve felkutatásának emlékére; a medvét természetesen őrá kell elnevezni, ehhez ragaszkodik.

- Tehát dicsőségre vágyik a Joe bácsi - szóltam tűnődve. - Úgy látszik, ezt a dolgot is szeretné megvásárolni a pénzén...

- Joga van hozzá, hogy azt vegyen, amit akar! - felelte Zsu, némi éllel a hangjában. - Én mindenestre elfogadom az ajánlatát, mert úgy látom, megéri. Még abban az esetben is, ha nem tudjuk elfogni a medvét; akkor ugyanis elmondhatjuk, hogy teljesen ingyen Afrikában jártunk, és ez sem olyan dolog, amihez bármikor hozzájut az ember. Nos, vállalod a tolmácsolást?

- Még ha el is fogadnám a megbízatást - mondtam habozva -, kérdés, vajon mehetnék-e? Úgy tudom, nyugatra csak akkor utazhat az ember, ha már volt katona.

- A dolognak ezt a részét nyugodtan rám bízhatod - jelentette ki határozottan. - Összeköttetésem ugyan nincsenek, de azt hiszem, sikerül meggyőznöm az illetékeseket róla, mennyire szükséges, hogy velem jöjj. A kilátás, hogy hárommillió dollárt hozunk az országba (természetesen a forint ellenértékét kapnánk meg), valószínűleg eleget nyom a latban ahhoz, hogy kivételt tegyenek veled.

- Rendben van! - mondtam nagyot lélegezve. - Tehát százezer dollárért, helyesebben ennek a forintellenértékéért Afrikába utazom veled, tolmácsi minőségben.

- Kezet rá! - bólintott, felém nyújtva a tenyerét, aztán intett a pincérnek, s minden tiltakozásom ellenére ő rendezte a számlát.

- Én hívtalak meg! - világosított fel.

3.

A gimnázium elvégzése után, sajnos, még mindig nem tudtam, mi akarok lenni, s mert belefáradtam kissé a tanulásba az érettségire való felkészülés során, úgy döntöttem, egyelőre nem tanulok tovább, hanem keresek némi pénzt, és közben ismerkedem a nagybetűs Élettel.

A munkaközvetítőben csak bólogattak, amikor a jeles érettségi bizonyítványomra meg az angol és német nyelvtudásomra hivatkozva jól fizető, kényelmes állás után érdeklődtem, és közölték velem, hogy ha lenne államvizsgám idegen nyelvből - vagyis papírom róla, hogy *csakugyan* tudom a nyelvet -, akkor talán elhelyezkedhetnék ilyen jellegű munkakörben. Papírom azonban nem lévén, fizikai munkás, pontosabban: gépi segédmunkás lettem végül a fafeldolgozó üzemben. Eleinte el is fáradtam alaposan a nehéz munkadarabok emelgetésétől, de ahogy a hetek, hónapok teltek, úgy erősödtek az izmaim, s egyre több kedvemet leltem a csekély agymunkát és nagy testi erőt igénylő tevékenységben. Mégis, amikor megtudtam, hogy üresedés van a gyár fordítóirodáján, tüstént jelentkeztem, de mert „papírom” még mindig nem volt, hiába sikerült remekül a próbafordításom, mást vettek fel. Őszintén szólva nem is nagyon bántam, hogy visszamehettem a műhelybe, és újra elmerülhettem a gépek fülsértő zajában; élvezettel szívtam be a forgó szerszámoktól átforrósult fa és műanyag jellegzetes szagát, jókedvűen türtem a csupasz karomnak csapódó, finoman csípős műanyag szemcséket, és december közepén már könnyedén forgattam a színelt farostlemezzel bevont legnagyobb bútorlapokat is, amikhez pedig két gépi segitőt írt elő a kísérlap!

Zsu ajánlata ekkor új fejezetet nyitott életemben...

- Hogy áll a helyzet? - kérdeztem tőle, amikor néhány nappal egyezségünk után ismét találkoztunk a presszóban.

- Joe bácsi meghalt - mondta szomorúan. - Az ügyvédje, aki szintén magyar, értesítést küldött, és azt írta, hogy a végrendelet érvényes, három hónapunk van a feltétel teljesítésére. Ha ez idő alatt nem sikerül megfognunk a medvét, akkor jótékonysági célokra fordítják a vagyont, Joe bácsi akaratának megfelelően... Ezenkívül megkaptam minden iratot, ami szükséges a medve kinyomozásához. Kenyába kell mennünk, ott él az az ember, aki a segítségünkre lesz; ha ugyan sikerül megnyernünk a segítségét.

- Miért ne sikerülne? - csodálkoztam. - Ígérünk neki egy zsák pénzt, és biztosan beadja a derekát, még ha semmi kedve sincs is a medvekereséshez.

- Reméljük, hogy igazad van! - sóhajtotta. - De az ügyvéd szerint a bácsi többször is megpróbált telefonon kapcsolatba lépni vele, ám mikor az illető hallotta, hogy a medvéről kíván beszélgetni vele, egyszerűen letette a kagylót.

- Bizonyára van oka rá, hogy ne csevegjen telefonon a témáról - jegyeztem meg. - Majd ha szemtől szemben állunk vele, akkor nem térhet ki az egyenes válasz elől... És ha kiderül, hogy csak kitalálta az egész medvehistóriát, akkor...

- Akkor szépen fordulhatunk vissza, és lőttek az örökségnek...

- De legalább láttuk Afrikát, és ez is valami! - emlékeztettem a saját szavaira.

- Igaz - bólintott tűnődve. - Az ügyvéd, Mr. Köles azt is írta még, hogy célszerű lenne, ha vinnénk magunkkal egy vadászatban jártas személyt, mert Kenyában kissé zavarosak most a viszonyok, és megeshet, hogy... szóval nem árt, ha megbízható „puskás ember” van a közelünkben...

- Mit ért pontosan ezen? - kérdeztem, és éreztem, hogy kimegy a vér az arcomból, titokban pedig búcsúzkodni kezdtem a millióktól...

- Jövő decemberben Kenya felszabadul az angol uralom alól - világosított fel. - De nem kell megijedned, nem folynak fegyveres harcok; sima papírmunka az egész. Az angolok belátták, hogy nem tekinthetik az országot tovább a gyarmatuknak, és megadják neki a függetlenséget... Ismersz olyan vadászt, aki velünk jönne?... Az sem baj, ha ért az autóvezetéshez, mert akkor nem kell külön sofőrt is fogadnunk.

- Na de minek a vadász, ha egyszer nincs veszély?

- Biztonsági okból... Az ügyvéd szerint a puskás fehér ember látványa már önmagában is elég, hogy elriassza a feketéket az esetleges túlkapástól...

Szerettem volna megkérdezni, mit nevez „túlkapás”-nak, de olyan türelmetlen pillantást vetett rám, hogy jobbnak láttam elhalasztani a kérdezősködést.

- Ismerek egy embert, aki talán eljön és tud vezetni is - mondtam, mert Kapa Tóni bácsi, a darabolóműhely meósa jutott az eszembe, akivel néha egy asztalnál ültem az ebédlőben. Róla az egész gyáregység tudta, hogy szenvedélyes vadász, és az a legnagyobb bánata, hogy nem él a környékünkön egyetlen oroszlán, elefánt vagy kafferbivaly sem, mert ő bizony úgy agyonpuffantaná, mint valami nyulat.

Jópofa ember volt az öreg, alacsony termetű, hatalmas pocakkal, kopaszodó fejjel, tömzsi bajuszkával a krumpliorra alatt, s két tekintélyes nagyságú fülcimpával. Ha alkalma nyílt rá, „lélegzetelállító” vadászkalandokat mesélt hajnali szarvaslesekéről, szalonkahúzásról, „karikára lőtt” nyulakról és „tűzbe rogyott” vaddisznókról... Január közepén kellett nyugdíjba mennie, s én bizonyosra vettem, hogy boldogan velünk jön, ha afrikai szafárira hívom...

Nem is csalódtam a föltételezésben!

Tóni bácsi ugyan szerette volna korához és tekintélyéhez illően hűvös nyugalommal fogadni az ajánlatot, amikor másnap a folyosón - ahol a cigarettáit szokta elszívni - megemlítettem neki. Igyekevése azonban nem járt nagy sikerrel, mert egy sóhajtással annyi füstöt szívott a tüdejébe, hogy fuldokló köhögés tört rá... Részletesen tájékoztattam az ügyről, és felvilágosítottam, hogy az utazás ingyenes, sőt még tízezer forint jutalom is jár neki, ha medvét lövünk. Ezután madarat lehetett volna fogadni vele örömeiben, és tüstént ráállt a dologra.

Az elkövetkező hetek az utazási előkészületek jegyében zajlottak. Zsu fizetés nélküli szabadságot kért a munkahelyén - valami kisebb vállalatnál dolgozott kézbesítőként -, így reggeltől estig foglalkozhatott ügyeink intézésével. Én, sajnos, nem vehettem részt semmiben, mert elrendelték nálunk a túlórázást, és azontúl hetenként csak egyszer találkoztam Zsuval, vasárnap este, amikor részletesen tájékoztattott mindenről. Akkor lett csak picivel könnyebb a dolga, amikor Tóni bá nyugdíjba ment, s részt vehetett ő is a készülődésben. Kiderült, hogy egészen használható az öreg, sok jó ötlete volt az úttal és a holmikkal kapcsolatban, Zsu pedig igyekezett mindenben szót fogadni neki, még ha nehezebbre esett is a dolog néha...

Például Tóni bácsi ragaszkodott hozzá, hogy estélyi ruhát is hozzon az útra, meg fülbevalót, ékszert, rúzsot és körömlakkot, mondván, „anélkül nem megy”; nekünk, férfiaknak pedig készítetett egy-egy elegáns szmokingot... Mr. Köles az expedícióra szánt összeg egy részét már elküldte, így anyagi gondjaink nem voltak; a pénz nagyobbik fele Nairobiban várt, ahol a vadászszafrít kell majd összeállítani a segítségével... Tóni bá puskával banni is megtanított minket, mert szerinte bármely pillanatban ránk támadhat Afrikában valami vadállat, és akkor meg kell védeni magunkat...

Szuahéli nyelvkönyvet és szótárt is szereztünk, hogy könnyebben szót érthessünk a bennszülöttekkel, és ne legyünk kiszolgáltatva az ottani hivatásos vadászoknak. A „kelet-afrikai eszperantót” természetesen nekem kellett elsajátítanom, és én óriási hévvel vettem magam a nyelvtanulásba... A szüleink ugyan nem nézték valami jó szemmel az „Afrika-ügyet”, ám a kilátásban levő tömérdek pénz levette őket a lábukról, s így végül nem támasztottak akadályt az utazásunk elé.

A saját bőrötöket vizitek a vásárra - mondták. - Nagykorúak vagytok, és ha nem élhettek milliók nélkül, akkor szerezzetek magatoknak!...

Amikor aztán eljött az ideje, beoltottak bennünket feketehimlő, kolera, sárgaláz, tetanusz és tífusz ellen. Ezután pár hétig nem fogyaszthattunk fehérjetartalmú ételeket, de boldogan vállaltuk ezt a megpróbáltatást, és amikor végre a kenyai vízum is megérkezett, Zsu elégedetten sóhajtott fel:

- Úgy érzem magam, mintha máris nem létező medvét cserkésznék!

4.

Ezerkilencszázhatvanhárom február tizedike történelmi dátum a számunkra: e napon ültünk fel a gyorsvonatra. Dél tájban szálltunk le a bécsi Westbahnhofon, az ottani „Nyugatin”. Innen csomagjainkkal együtt áttaxiztunk a Südbahnhofra, vagyis a „Délibe”, ahonnan este tízkor indul majd velünk az újabb gyorsvonat, az olaszországi Triesztbe; Tóni bácsi szerint előnyösebb, ha ott szállunk hajóra, mint Velencében.

Az esti vonatindulásig sétálással töltöttük az időt. Szokatlanul enyhe, februári délután volt, szélcsendes és napsütötte; a télikabátunkat ki kellett gombolnunk, de még így is megizzadtunk... Tóni bá azzal vigasztalt bennünket, hogy Afrikában ennél sokkal nagyobb lesz a hőség, tehát nem árt, ha hozzászokunk, és nem is engedte meg, hogy a kabátot levegyük. Ballagtunk hát pácolódva, nézegettük a kirakatokat, s ha néha költöttünk valamit, Zsu gondosan felírta „Kiadások” című kis fekete noteszába.

Egy sarkon megálltunk, néztük az előttünk robogó járműveket, s közben Tóni bácsit vártuk, akinek sürgős elintézendője akadt a föld alatt. Nemsokára vissza is érkezett, és a méregtől vörösen dohogta, hogy tíz schillinget kért tőle a „szipirtyó” odalént, pedig őszerinte öttel is bőven meg lett volna fizetve a dolog... Mielőtt azonban az érveit kifejthette volna, valami arra készítetett, hogy bal felé nézzek, s ezért idejében észrevettem az autót, amint félig a járdán, félig az úttesten haladva, nagy sebességgel közeledett.

Kiáltani már nem maradt időm, s ösztönösen cselekedtem, a legcsekélyebb gondolkozás nélkül. A fordulatomat be sem fejezve, villámgyorsan elkaptam Zsu karját, s akkorát rántottam rajta, hogy magával sodorta Tóni bát, és mindhárman a fal mellé zuhantunk.

A következő pillanatban elzúgott mellettünk a kocsis, kerekei csikorogtak az aszfalton, aztán különös zúgás támadt a fülemben, és a szívem dobogásán kívül semmit sem hallottam...

Járókelők siettek hozzánk, és feltámogattak, de a lábunk annyira remegett, hogy alig bírtunk állni.

- Mein Gott! - sápítozott egy hölgy. - Diese Ausländer! Ezek a külföldiek!

Pillanatok alatt csődület támadt körülöttünk, majd egy rendőr tört utat magának a tömegben át. Amikor meggyőződött róla, hogy nem esett bajunk, udvariasan továbbtessékelte az embereket, néhány kérdést intézett hozzánk, aztán mehettünk, amerre akartunk.

Az eset mindnyájunkat felkavart, s ezen csöppet sem lehet csodálkozni. Kis híján otthagytuk a fogunkat, s ha babonások vagyunk, bizonyára baljós jelként fogjuk fel a történeteket. Én azonban nem voltam babonás, és tudtommal Zsuzsa sem, bár Tóni báért nem tettem volna tűzbe a kezemet, mivel állítólag minden vadászba szorult több-kevesebb babona, s nyilván nem véletlen, hogy a tizenhárom csomagból álló felszerelésünkhöz az utolsó pillanatban odabiggyesztette régi katonaládáját a tizennegyediknek. Mikor Zsuzsa javasolta neki, hogy a benne levőket osszuk szét a szép, új utazótáskákba, makacsul megrázta a fejét, és úgy ölelte magához a ládát, mintha attól függne az expedíciónk sikere...

Este nyolc tájban értünk a Délibe, ahol már benn állt a vonatunk. Két fülke volt a miénk, az egyikben Zsu lakott, a másikban én Tóni bával; útleveleinket átadtuk a kalauznak abban a reményben, hogy így nem ébresztenek fel minket, mikor az olasz határra érkezünk, és pontban tíz órakor elindult velünk a vonat dél felé.

...Valamikor az éjszaka közepén heves dörömbölésre ébredtem; úgy rémlett, a nevemen szólítanak.

Félálomban tekingettem széjjel - azt hittem, otthon, az ágyamban fekszem, és földrengés van, attól mozog minden.

„Ha rám dől a ház, meghalok!” - hasított belém a felismerés. Egyszeriben kiment az álom a szememből, és fürgén kiugrottam az ágyból.

Estem is akkorát, hogy bizonyára csúnyán pórul járok, ha nem esem rá valakire. A pórul járás veszélye azonban így sem múlt el, mert ez a „valaki” elkapta a nyakam, és fojtogatni kezdett.

- Gazember! - hörgögte. - Tolvaj!... És még rám is támadsz?

- Péter! Tóni bácsi! - kiáltott Zsu.

Aztán ismét felhangzott a dörömbölés.

- Én vagyok, Tóni bácsi!... - ziháltam, lélegzet után kapkodva. - Zsuzsával történt valami!

- Mi...? Hol...? - motyogta az öreg, aztán ő is felébredt egészen, és feltápáskodtunk.

- Segítség! - sikította Zsu a vékony fülkefalon át. - Valaki be akar törni hozzám!... Gyorsan! Már kinyitotta az egyik zárat!

5.

- A puskám! - motyogta Tóni bá. - Hol a puskám? Kapcsolj már világot!

Végre megtaláltam a kapcsolót, felkattintottam, és az öreg előhúzta bőrtokba zárt fegyvereit az ágy alól. Reszkető ujjakkal próbálta kinyitni a csatot, miközben én az ajtón levő zárral foglalatostkodtam; hármat szereltek rá, de mire Tóni bá kivette a puskát, én is kinyitottam őket, s a mögöttem meredő fegyvertől bátorságot kapva, kiteszítottam az ajtót... A puska csöve után mi is kimerészkedtünk a folyosóra, de nem láttunk egy teremtet lelket sem.

Kiáltottunk Zsunak, hogy minden rendben van, beengedhet minket...

Szálnalmas állapotban volt; rövid haja ziláltan lógott a homlokába, a pizsamája félig kigombolva... Kissé rendbe szedte magát, és amikor megnyugodott, elbeszélte a történeteket:

- Arra riadtam fel, hogy valaki kopog az ajtómon, és azt mondja: „Paszport, bitte!” Többször megismételte ezt, én pedig előhalásztam minden német tudásomat, és kiszóltam, hogy a paszportjaink a kalauznál vannak, és szeretnék aludni. De csak nem hagyta abba a szöveget, így hát kénytelen voltam lámpát gyújtani, mert határőrökkel vagy vámosokkal nem érdemes vitatkozni, ezt már tapasztaltam. Éppen magamra akartam kapni valamit, de szerencsére az órámról pillantottam, és láttam, hogy fél három. A menetrendünket kívülről tudom, s aszerint négy óra tájban kell a határra érkeznünk. Mindazonáltal elképzelhető volt, hogy korábban kezdik az ellenőrzést, de furcsállottam a dolgot, ezért megkérdeztem, hogy voltaképpen mit is akar tőlem? Erre nem szólt semmit, hanem a zárral kezdett babrálni... Az autóügy óta kissé ideges vagyok, s rögtön az járt a fejemben, hogy ismét meg akarnak ölni... Ezért kezdtem kiabálni...

Zavartan elhallgatott, mi pedig siettünk megnyugtatni, hogy a lehető legokosabban cselekedett.

Aztán meghánytuk-vetettük, mit tegyünk, s noha igen jó lett volna szót váltani a kalauzzal, sejtelmünk sem volt róla, merre keressük. Azonkívül elválni sem akartunk egymástól, sőt a csomagjainkat sem akartuk őrizetlenül hagyni, ezért rövid tanakodás után áthordtunk mindent a lány fülkéjébe - azért oda, mert a cuccok nagyobb része már amúgy is ott volt -, és mi is átköltöztünk. Tóni bá a felső ágyra feküdt, Zsu az alsóra, én pedig - egyéb hely híján - odaültem mellé azzal a szilárd elhatározással, hogy reggelig öröködöm...

Olaszthonban ébredtünk mindhárman; Tóni bácsi nagyszerűen kialudta magát, Zsuzsa kissé álmosan pislogott, én pedig teljesen összetörtnek éreztem a testem, mert a hideg padlón töltöttem az éjjelt, a puskát használva derékaljnak... Amikor előkerült a kalauz, tájékoztattam az éjszakai eseményről, de látszott rajta, hiszi is meg nem is; a legjobban az látszott, hogy

semmi kedve az üggyel foglalkozni, mivel nem történt baj. Mellesleg kiderült, hogy könnyen elérhettük volna bármikor ökelmét: itt aludt a kocsink végében, csak meg kellett volna nyomnunk az ajtónk mellett levő csengőgombot...

Triesztben az állomás peronján várt ránk a hajózási társaság egyenruhás alkalmazottja. Tányérsapkáján aranybetűs felirat hirdette: *Lloyd Triestino*. Az ő hajójukkal indulunk holnap Afrikába, de egyelőre még nem a hajóra vezetett bennünket, hanem csomagjainkkal együtt a tengerparton épült gyönyörű, kétemeletes, modern szállodához, a Savoia Excelsior Palace-hoz, ahol két szobát foglaltunk. Hajónk, az *Africa* ugyan már most is itt horgonyzott az orrunk előtt, alig pár méterre a szállodától, de csak holnap indul, és délelőtt tízkor szabad felszállni rá. Így tehát egy napra és egy éjszakára kénytelenek voltunk igénybe venni a luxushotelt - ám ezt Tóni bácsi szerint minden valamirevaló Afrika-vadász így csinálja.

A költségekből azonban lefaragtunk kicsit, mert Zsu módosította a rendelést, és két szoba helyett egy háromágyasat kért.

- Lehet, hogy nevetséges, amit mondok - magyarázta -, de az az érzésem, veszélyben vagyok... Sehogy sem szabadulhatok a gondolattól, hogy az autós ámokfutó meg az éjjeli betörő egy és ugyanaz a személy, aki valamiért a vesztemet akarja... Elismerem, hogy ez bután hangzik, de képtelen volnék egyedül aludni ebben a hotelban; úgy látszik, megromlottak az idegeim az elmúlt napok hercehurcáitól...

- Majd én öröködöm az éjjel! - ajánlottam fel lovagiasan, igyekezve pótolni a tegnapi mulasztást, és amikor eljött az este, ágy helyett a lakosztályunk egyik sarkába húzódtam, puskával a kézben.

A szobánk mellesleg nappali fényben úszott az ablak előtt álló *Africától*, amit valamilyen okból parádésan kivilágítottak, és rajtam csak hajnal felé vett erőt az álmoság... Szerencsére azonban senki sem akart megtámadni minket az éjjel, és reggeli után azzal a megnyugtató érzéssel szálltunk a hajóra, hogy magunk mögött hagytuk a „rejtélyes merénylet”...

Déli tizenkét órakor szakadtunk el a parttól, és most végre kiderült, miért ragaszkodott Tóni bá a trieszti beszálláshoz. Több oka is volt erre... Az egyik az, ha egyenesen Velencébe megyünk, akkor nem látjuk Triesztet, nem kószolhatunk bele, milyen érzés igazi luxusszállodában lakni. A másik, emezeknél sokkal lényegesebb, hogy ily módon minden előnyt megszerezhettünk, amik a hosszú hajóutat kellemessé teszik - legalábbis Tóni bácsi szerint. Így például a még üres étteremben olyan helyen foglalhattunk asztalt, ahonnan nagyszerű kilátás esik a tengerre, és a négyszemélyes teríték helyett háromszemélyessé alakította a kis asztalkát kérésünkre a *headsteward* - a főpincér.

- Ezáltal elkerülhetjük, hogy nemkívánatos személlyel kelljen együtt ülnünk az étkezések során - magyarázta Tóni bácsi. - Képzeljétek csak el, milyen kellemetlen lenne valami nagyszájú, részeges asztalszomszéd; megkeserítené minden falatunkat!...

Két egymás melletti kabint béreltünk; az egyikben Zsu lakott csomagjaink nagyobbik részével, a másikban mi ketten férfiak.

- Ha félsz egyedül, cserélhetsz Tóni bával - súgtam a fülébe évődve, mire nevetve közölte, hogy már elmúlt a félelme, s az különben is alaptalan volt.

Délután értünk Velencébe, ahol két napig vesztegelt a hajó, és rögtön városnézésre indultunk, mert ki akartunk használni minden percet, amit e nevezetes helyen tölthetünk; sorra vettük a látnivalókat, és a második nap estéjére már úgy elfáradtunk, mint az igáslovak... Nem túl-zottan örültünk hát, amikor röviddel a kabinunkba érkezésünk után ökölrel verték az ajtónkat.

- Ki az? - szoltam ki angolul, de nem érkezett válasz, csak a dörömbölés ismétlődött, sokkal erősebben.

- Kinyissam? - kérdeztem Tóni bát, s egy szempillantás alatt újraéltem a vonaton történeteket.

- Várj! - motyogta az öreg, aki az imént vetkőzött le rekordidő alatt, hogy elsőként vonulhasson a fürdőszobába. - Előbb magamra kapok valamit... A fene essen beléjük, hogy a puskáimat nem engedték a kabinban tartani!

A hajó egyik alkalmazottja ugyanis már az első napon magával vitte mindkét puskát a fegyvertárba azzal, hogy majd Mombasában visszakapjuk őket.

Tóni bá sietve tekerte hordóforma derekára az imént elhajított inget, én pedig minden eshetőségre számítva előhúztam a zsebkésemet, és hirtelen elszántsággal feltéptem az ajtót.

6.

Zsu esett be a kabinba! Úgy, ahogy mondom.

Bugyi volt rajta mindössze, két mezítelen karját összekulcsolta a mellén, és viaszsápadt arccal akart mondani valamit, de hang nem jött ki a torkán...

Gyorsan becsuktam az ajtót - sőt be is zártam! -, aztán az ágyamhoz támogattam a holtra rémült lányt. Nyomban a takaró alá bújt.

Tóni bá ezalatt előszedett valahonnan egy kétliteres, zöldhasú üveget, vizespohárba jócskán töltött jellegzetes szagú tartalmából, s egy hajtásra kihörpintette. Aztán a fürdőben felvette vadonatúj, égszínkéék pizsamáját, és megkérdezte Zsutól, hogy mi történt.

Akadozva hullottak a lány szájából a szavak, s mindegyikben félelem lüktetett:

- Valaki... járt a... szobámban... Minden másként van, mint ahogy én hagytam... Először nem is... vettem észre... csak amikor... már majdnem... levetkőztem, és akkor... a tekintetem... a fürdőszoba... ajtajára... tévedt... Láttam, amint a kilincs mozdul... mintha lassan lenyomná valaki... belülről... Csak arra... emlékszem, hogy kitámolyogtam a kabinomból... és dörömbölni kezdtem az ajtótokon...

Tóni bá ismét kortyolt az „illatos” kisüstiből, aztán intézkedett:

- Zsu, vegyél fel valamit, és gyere! Körülnézünk nálad... Puskám ugyan nincsen, de talán ez is megteszi! - mutatott fel egy aprócska pisztolyt, amely kényelmesen elfért a tenyerén.

- Igazi? - kérdeztem hökkenten.

- A fenét! - vigyorgott. - Öngyújtó, de ezt csak mi tudjuk.

„Pisztollyal” a kézben óvakodott ki a folyosóra, mi pedig követtük. Zsu kabinjában persze senki sem volt; tüzetesen átkutattuk az egész helyiséget, de semmi gyanúsat nem fedeztünk fel.

- Elveszett valamid? - kérdeztem.

- Semmi - felelte. - De hát nincs is semmim, ami értéket jelenthet... Az a néhány ékszer, amit hoztam, hamis, más egyéb pedig a táskámban van, és az egész nap velem volt.

- Világosan láttad, hogy a kilincs mozgott? - kérdezte Tóni bá, akár egy igazi nyomozó, benyitva a parányi fürdőbe. - Nem a képzeleted játszott veled?

- Úgy rémlett, még hallottam is, amint lenyomták - dűnnyögte Zsu, már korántsem annyira biztosan.

Ekkor nagyszerű ötletem támadt!

- Lehet, hogy csakugyan járt itt korábban valaki! - szóltam vigyorogva. - Nem tudom, mi a szokás ezen a hajón, de elképzelhető, hogy a takarítószemélyzet bejáratos a kabinokba... Nem igaz?

- Bárhogy is áll a dolog - jelentette ki Zsu -, én nem alszom egyedül ebben a kabinban!

- Ugyan, ugyan, kislány! - bátorította Tóni bá. - Hát ki akarna bántani téged?... A hajó nem szálloda, hogy két kis szoba helyett egy nagyobbat adjanak! Úgy tudom, nincs üres hely!

- Akkor pedig kénytelenek leszünk egy szobában aludni az úton. Én ugyanis a történetek után képtelen lennék lehunyni a szememet, és ha két hétig nem alszom, az komoly következményekkel járhat: igencsak megviselné az egészségemet.

- Kétségtől - bólintott az öreg. - De csak két ágy van a kabinunkban, és mindegyik foglalt. Két személynek pedig kissé szűkek, nem gondolod?

- Majd a padlón alszom - felelte Zsu. - Az ágyneműt átvisszük és...

- Ha kiderül, rajtunk nevet mindenki az egész úton!

- A bácsi talán nem félne a helyemben? - kérdezte durcásan a lány.

- Eltalálad! - felelte Tóni bá kihívón. - És hogy megmutassam, mennyire nem félek, közlöm: ma itt fogok aludni a helyeden!

Kitessékelt minket a kabinból, aztán bezárta az ajtót, és hallottuk, hogy néhány tárgyat tesz eléje; úgy látszik, mégsem volt annyira bátor, amennyire mutatni igyekezett, s bizonyára az elfogyasztott pálinka álmosító hatásának is része volt a merész és gyors elhatározásban, amellyel a hívogató ágyat választotta...

Aránylag tágas a kabinunk. Kényelmesen elfér benne a két ágy, a széles íróasztal - fölötté tükör lóg -, székek és parányi asztalkák. A mennyezeten lámpa, a falakon falikarok, az ágyaknál kis olvasólámpácskák. A falon foglalatlan kétliteres termosz, benne hideg víz; beépített polcok és szekrények... Zsu az én ágymban fekszik, én a másik ágyba bújok, s égő lámpánál alszunk el...

Éjfél után heves dörömbölésre ébredek, de már kezdem az ilyesmit megszokni, s aránylag nyugodtan kérdezem:

- Mi történt?

- Azonnal nyissák ki! - szól egy hang angolul. - Az útitársukat valaki megölte!

7.

- Good night, sir! - mondta a szakállas kapitány, tányérsapkája széléhez emelve a kezét. - Nem hallottak valami gyanús zajt az éjjel?

- Mi történt? - ismételtam bambán, mert nem fogtam fel egészen, amit az előbb mondott.

- Mint említettem, az útitársukat valaki megölte - világosított fel hűvös nyugalommal. - A holttestet ugyan még nem sikerült megtalálnunk, de a nyomok tanúbizonysága szerint a kisasszony merénylet áldozata lett.

- Mi van? - motyogta Zsu az ágyból, s az éles elméjű kapitány rögtön tisztában volt a helyzettel.

- Úgy látom, kabint cseréltek - állapította meg. - Ez esetben nem a fiatal hölgy, hanem az idős úr az áldozat... Kérem, jöjjenek át velem egy percre!

Sietve magunkra kaptuk hálóköntösünket, és a kapitány nyomában Zsu kabinjába léptünk.

Meglehetősen nagy rendetlenség fogadott bennünket, s a legszörnyűbb az egészben, hogy vér volt mindenfelé. Különösen az ágy mellett, a padlón sötétlett nagy tócsa; látszott, hogy ott feküdt valaki...

A sebesült vagy *halott* pedig nem lehetett más, mint Tóni bácsi!

Zsu zokogni kezdett... Nyilván most jutott el a tudatáig a rettentő valóság, s talán el is ájul, ha nem vagyok mellette, nem karolom át, s nem dadogok bátorító, vigasztaló szavakat fülébe.

Aztán nyomozók érkeztek, kérdéseket tettek fel, fényképeket készítettek a szobáról, és átlátszó, öntapadós fóliákat ragasztottak ide is, oda is, ujjlenyomatok után vadászva.

- Nem találták meg a hullát? - kérdezte a nyomozást vezető tiszt a kapitánytól.

- No, sir! - felelt a kérdezett. - Mindössze annyit sikerült megállapítanunk, hogy a vérnyomok a hajókorlátig vezettek... Minden jel arra mutat, hogy a kikötő vizébe dobták a holttestet...

- Különös - dünnyögte a felügyelő. - Ugyan minek vették a fáradságot, hogy a vízbe dobják? Valójában semmi értelme sincs...

A kapitány tanácstalanul vonta fel a vállát, mutatva, hogy erre nézve ő sem adhat magyarázatot. A kabinban megsűrűsödött a csend, csak a „nyomkeresők” piszmogása okozott némi zajt, ezért annál hangosabbnak hatott az odakint felzendülő sikoltás.

Néhány pillanat múlva ütések puffantak, valaki jajgatott, majd felpattant az egyik kabinajtó, s egy középkorú, hálóinges hölgy esernyőjével vert ki a folyosóra egy kövér öregurat, akinek különös ismertetőjelként csupa vér volt az arca, és égszínkék a pizsamája...

- Ez kicsoda? - kérdezte a felügyelő.

- Mr. Kapa...! - felelt nagyot nyelve a kapitány. - Ő az, akit keresünk...! Vagyis a tetemét... Akarom mondani...

Csakugyan Kapa Tóni bácsi menekült ki a szobából - nem csekély bosszúságot okozva váratlan „feltámadásával” a nyomozó testületnek. Joggal érezték úgy, hogy a bolondját járatják velük, és ez nem csekély derűtséget keltett a hajószemélyzet jelen levő tagjai sorában.

A dolog magyarázata roppant egyszerű volt... Miután elbúcsúztunk a bácsitól, ő csakhamar elaludt. Rettentő vadakat álmodott - mint mondta -, s emiatt sokat hanykolódott, mígnem kipottyant az ágyból, s a padlóra esett; olyan szerencsétlenül, hogy eleredt az orra vére, és nem akart elállni... Természetesen első gondolata az volt, hogy átkopog hozzánk, de nem tudta, milyen vastagok a falak, így hát inkább az ajtót akarta kinyitni. Lefekvés előtt azonban eltorlaszolta egy kicsit - minden eshetőségre számítva -, és most a holmikat el kellett rángatnia onnan. Miközben rakodott, az orra még mindig vérzett, ám egyre lassuló ütemben, s amikor végre kijöhetett a kabinból, már csaknem megszűnt a vérzés. Ezért úgy döntött, nem kopog be

hozzánk, nem rémiszti ismét halálra Zsut, hanem kimegy inkább a fedélzetre friss levegőt szívni.

A korlátnál aztán egészen rendbe jött, sőt kedve szottyant egy kis sétálásra a fedélzeten; ez a magyarázata annak, hogy az időközben a folyosóra tévedt matróz - aki a nyitott kabinajtó, a csataternek látszó szoba s a vér láttán büntényre gyanakodott - hasztalanul követte a hajókorlátig tartó vércseppeket, nem találta meg a bácsit.

A matróz elrohant, jelentést tenni a kapitánynak, Tóni bá pedig megelégtelve a sétát, visszajött. Ámde tévedésből másik kabinba lépett be, ahol békésen aludt egy hölgy a két ágy egyikében... Úgy látszik, az öreg feje még nem tisztult ki egészen a pálinkától, mert azt hitte, jó helyen jár, és nyugodt lélekkel feküdt be az üres ágyba... Később a hölgy felébredt és...

A többit már tudtuk... Mrs. Mary Stonehouse-t, a jócskán negyven fölött járó hölgyet nagy nehezen sikerült lecsillapítanunk, és a végén annyira összebarátkoztunk, hogy azt is megengedte, „Méri”-nek szólítsuk, ami egyértelmű azzal, mintha valaki magyarul tegezést ajánlana. Kiderült róla, Tanganyikába tart, meglátogatni a lányát és a vejét, és még nem érzi magát annyira öregnek, hogy eleve elzárkózzon egy újabb házasságtól... Ennél a pontnál Tóni bá gálánsan megjegyezte - az én tolmácsolásommal -, hogy ha nem volna nős, bizony kihasználná a hajóutat egy kis udvarlásra, amin a hölgy jóízűt kacagott, s ezt többféleképpen is lehetett érteni.

Mi is elmondtunk egyet-mást magunkról; többek közt, hogy milliós örökségért jövünk Afrikába, és Méri ezt is mulatságosnak találta - egész addig, amíg el nem meséltük a bécsi autós kalandot meg a vonaton történeteket.

- Tökéletesen igazad volt, darling, hogy nem akartál egyedül lakni egy kabinban ezek után - közölte Zsuval, izgatottan. - Ti, úgy látszik, nem tudjátok, milyen veszélyben forogtok!... Csakugyan igaz lenne, hogy nálatok, Magyarországon nincsenek gengszterek?

- Ez, sajnos, nem igaz - siettem biztosítani a tényről. - Nálunk is akadnak bűnözők...

- Azért mégis meglepően gyanútlanok vagytok! - mondta feddően. - Valaki meg szeretné akadályozni, hogy hozzájuthassatok az örökséghez, és ennek a legegyszerűbb módja, az illető szerint legalábbis, ha elteszi láb alól Zsut! Vagy akár mindhármatokat!...

Diadalmasan nézett ránk, mintha elismerést várt volna langeszű következtetéséért, a mi hátunkon pedig végigfutott a hideg, és Zsu kijelentette: nem hajlandó egyedül aludni a hajón!

- Aludj nálam, drágám! - javasolta Méri, és Zsu boldogan fogadta el az ajánlatot...

Az út nagyobbik része eseménytelenül telt el. Napközben - ha az idő engedte - a fedélzeti nyugágyakban heverésztünk, különféle játékokban vettünk részt, s amikor dél felé haladva melegebbre fordult az idő, egyre gyakrabban úszkáltunk a fürdőmedencében. Naponta több órát töltöttem a szuahéli nyelv tanulásával, Tóni bá pedig valami vadászati kézikönyvfélét tanulmányozgatott - annak felfrissítésére, hová kell röpiteni a golyót az egyes nagyvadaknál, hol vannak a sebezhető pontok, mire kell ügyelni a vadászatuk közben meg hasonlók. A megtanult dolgokat, akár egy leckét, többször hangosan felmondta, így az utunk vége felé már Zsu is tisztában volt vele, hogy a támadó kafferbivalynak az orrába vagy a szájába kell löni, míg az elefántnak az ormánya tövébe... Utunk első napjaiban élveztem az „édes semmittevés”-t, ám a nehéz fizikai munkához szokott izmaim csakhamar mozgásra készítették, s attól kezdve rendszeresen edzettem, erősítettem magamat a jól felszerelt tornateremben...

Velencét elhagyva kiderült az is, mire kellett az estélyi ruha meg a szmoking. Napközben ugyanis mindenki lezserül öltözött, s ebédelni jöhetett akármiben, vacsorához azonban hétfő-

től péntekig kötelező volt a „kiöltözés”. Ilyenkor Méri gyámkodása alatt Zsu igazi dámává vált; lakkozott körmökkel, szépen kirúszozott szájjal, festett szemöldökkel, ékszerekkel feldíszítve, bódító parfümillattól kísérve, túsarkú cipőben kopogott oda az asztalunkhoz.

Az első alkalommal nem ismertem meg azonnal. Ő akkor jót nevetett rajtam, de valamiért olyan vörös lett, akár a főtt homár, mire az én nyakamat is szorítani kezdte a fehér ingre csomózott nyakkendő, s majdnem hógutát kaptam a szmokingban...

„Lehet, hogy mégiscsak a ruha teszi az embert?” - tűnődtem a vacsorát nyeldekelve, és lopva Zsut figyelve, aki egészen másnak tetszett most, mint napközben, és másként is viselkedett, mint amikor fiús ruhát hordott. Persze nem azt értettem ezen, amit általában érteni szoktak, vagyis hogy a hordott ruha után kell megítélni a viselőjét, hanem azt, hogy a test és a ruha - mint a test legközvetlenebb környezete - között is érvényesül a mindenütt jelen levő kölcsönhatás: más ruhákban másként érzi magát az ember, minek következtében eltérő módon is viselkedik... Hanem bárhogyan volt is, a hétköznapias gönceimmel együtt énemnek azt a részét is levettem, amiről azt hittem, igazán az enyém, s az elegáns szmokinggal együtt új, idegennek ható lelkiületet öltöttem magamra.

Sokáig nem történt semmi körülöttünk, s már azt hittük, elmúlt a veszély a fejünk fölül; ha létezett a „rejtélyes merénylet”, az talán nem utazott velünk az *Africán*, hanem Kenyában akart találkozni velünk.

Baj nélkül értünk Port-Szaídba, keresztülhajóztunk a Szuezi-csatornán, a Vörös-tengeren át Ádenbe érkeztünk, innen pedig Mogadishuba, Szomália fővárosába; itt fél napot időztünk, és délután ötkor indultunk utolsó állomásunk, Mombasa felé, ahová két nappal később kellett befutnunk.

Előbb azonban hátravolt még a „keresztelő”, amin azok vehettek részt, akik nem lépték még át sohasem a Föld északi és déli féltekéjét két részre osztó képzeletbeli vonalat, az Egyenlítőt.

Az ünnepélyes alkalom csaknem egyikünk életébe került...

8.

Tóni bácsit a „keresztelő” nem tudta lázba hozni - azt mondta, őt egyszer már megkeresztelték életében, és az untig elég neki -, Méri pedig már vagy tízszer átlépte az Egyenlítőt; így hát négyünk közül csak Zsu és én vettünk részt az ünnepségen.

Az úszómedencénél kellett gyülekeznünk, fürdőruhában, ami azt engedte sejteni, hogy nagyobb mennyiségű vízzel kerülünk majd kapcsolatba. Nem is csalódtunk a feltételezésben, mert az előzmények a fürdést mindenképpen indokoltá tették.

A szertartást vezető személy maga Neptun, a vizek királya volt, hatalmas szakállal, háromágú szigonnyal, fürdőnadrágban, segédei pedig csinos hableányok, szintén fürdéshez öltözve. Természetesen mindhárman a hajó utasai közül kerültek ki, ám ez mit sem vont le az őket megillető tiszteletből, s amikor a megkeresztelt kimászott a fürdőmedencéből - ahová belökték, miután paradicsommártást öntöztek rá, beszórták vastagon liszttel, és néhány tojást összetörtek rajta! -, hálából meg kellett csókolnia a tengeri előkelőségek lábát. A dolog vége az lett, hogy bevágtuk a vízbe a vén Neptunt a sellőkkel együtt, és magunk is utánuk ugrottunk. Vad hancúrozás támadt a medencében, és egyszerre csak Zsu eltűnt a közelemből...

A nevét kiabálva tekingettem széjjel, de a pokoli zshivajban még a saját szavam sem értettem, és lehetetlen volt, hogy a lány meghallja. Látni azonban nem láttam semerre, és ettől iszonyú rémület tört rám.

Hát persze! A rejtélyes merénylő keresve sem találhatott volna jobb alkalmat gyilkos terve végrehajtására, mint ez az ünnepség, helyesebben az ünnepséget követő vízicsata!... Zsu talán már holtan fekszik a mellig érő víz fenekén, az ugráló, rugdosó lábak alatt, s aki rálép, nem is tudja, hogy a lány már nem él!

Fejem búbjától a sarkamig elzsibbadtam a rémülettől, s a legszívesebben ordítva menekültem volna; de sikerült úrrá lenni a félelmemen, meg sem gondoltam, mit teszek, nagy levegőt véve lebuktam a paradicsomlétől meg egyébtől zavaros vízbe, melyben a látást még a kavargó emberi testek is akadályozták.

Lüktető halántékkal úsztam a fenéken előre, nem törődve a rám lépő lábakkal, az oldalamat döngető rúgásokkal, és elhatároztam, hogy addig fel nem jövök, amíg Zsuzsát meg nem lelem! Már-már úgy látszott, képtelen leszek teljesíteni a fogadalmam, mert a tudóm lassan pattanásig feszült, és úgy éreztem, egy pillanatig sem bírom már idelent.

Ekkor csapkodó lábakat, hánykolódó alakot vettem észre pár méterre tőlem; lenn volt egész a fenéken, s látszott, hogy borzasztóan szeretne felmenni a levegőre, ám ez valamiért nem sikerül neki. Nyomban felismertem Zsut a csíkos fürdőruhájáról, s egy másodperccel később már két lábat is láttam, keményen feszültek a vállának, s lenyomva tartották...

„Gyorsan! - hasított belém a gondolat. - Ki kell szabadítani, amíg nem késő!”

Megragadtam a lány bokáját, s nagyot rántottam rajta. A leszorító lábak tulajdonosát váratlanul érthette a rántás, és felbukott; most rávethettem volna magam, de Zsu még nem volt biztonságban, így hát elsősorban őt emeltem ki a vízből.

Aléltan feküdt a karomon. Amilyen gyorsan tudtam, iparkodtam ki vele a zshivajgó tömegből. A merénylő után persze már hiába meresztettem a szememet; bárki lehetett a körülöttünk levők közül. Még azt sem tudtam, férfi vagy nő lábát láttam-e, a fürdőnadrágja színéről nem is beszélve. Valószínűnek tartottam ugyan, hogy férfi az illető, mert nem kis erőre lehetett szükség Zsu leszorításához; bár ebben sem voltam biztos igazán, tekintve, hogy még sohasem próbáltam megölni senkit sem ily módon.

Közben néhányan felfigyeltek ránk, egy nő éleset sikoltott, a nyüzsgés lassan halkult, többen ráébredtek, hogy valami nincs rendjén, és a medencéből már idegen segítséggel kecmeregtem ki.

- Orvost! - kiáltott valaki. - Hívjanak orvost azonnal!

Lefektettem Zsut a padlóra, és megkezdtem az élesztési kísérleteimet, ahogy azt a suliban tanultuk - a mellkasát nyomkodva, számat a szájára tapasztva... Mire a hajóorvos megérkezett, kissé már magához tért...

- Meg akarták ölni! - mondtam Tóni bának, aki aggódva térdelt a lány mellett. - Egy pillanatra sem szabad magára hagynunk! Egészen bizonyos, hogy nem véletlen balesetről van szó!

- De hát mi történt? - kérdezte Méri. Amikor elhadartam neki, paprikavörösen fordult az odaérkező kapitányhoz, és olyan szóáradatot zúdított rá, hogy szinte semmit sem értettem belőle.

Az esetet természetesen vizsgálat követte, de nem járt eredménnyel. A „megkereszteltek” közül nem mindenki vett részt az ünnepséget követő hancúrozásban, többen pedig már előbb jöttek ki a vízből, mint én. Jó néhányan akadtak olyanok, akiket nem most „kereszteltek”, de

mégis beugrottak, s végül olyanok is, akik csendesen távoztak, amikor látták, hogy valami baj történt; a merénylő is ezek közt lehetett, bár elképzelhető, hogy ott állt pár lépésre tőlünk...

A kapitány nem mondta ugyan, de éreztem, hogy nincs egészen meggyőződve állításom igazáról, miszerint Zsu ellen merénylet történt. Szerinte véletlen balesetről volt szó, s az illető, aki rálépett, valószínűleg észre sem vette, hogy mit művel...

Aznap kabinunkba kértük az ebédet, mert Zsu olyan gyengének érezte magát, hogy azt mondta, nem tudna az asztalnál ülni. Ugyanaz a steward hozta, aki a reggelinket szokta, s alig hangzott el a hangszóróból az ebédre hívó kedves harangjáték, már kopogtatott is az ajtón.

Ínycsiklandó illat árasztotta el a szobát, Méri kivételével azonban egyikünk sem sietett kanalát a levesbe meríteni, és ő megütközve nézett végig rajtunk.

Zavartan motyogtam el a bennünk élő gyanút, hogy talán a gyilkos mással próbálkozik az előbbi sikertelen kísérlete után, hogy a nekünk hozott ételbe esetleg mérget csempészhettek.

Méri jót nevetett rajtunk, s amíg mi aggódva figyeltük, pukkadásig teleette magát a legjobb falatokkal... Tóni bá végül nem bírta tovább, és csatlakozott hozzám, de Zsuzsának nem volt étvágya, én pedig merő szolidaritásból övele tartottam. Vacsorázni sem mentünk el az „öregekkel”, hanem konzerveket ettünk kétszersülttel, és újra meg újra átböngésztük a piros kötésű utaskönyvet, amelyet induláskor kaptunk. A hajó minden utasa szerepelt a könyvben, s reméltük, hogy valami csoda folytán kiolvashatjuk belőle, melyikük a tettes.

- Végére is Joe bácsi fiának lenne oka rá, hogy megöljön - mondtam tárgyilagosan. - Talán úgy érzi, te ütötted el őt az örökségtől, és most bosszút akar állni... Sajnos, az utaskönyvben nem szerepel a neve... Bár az is lehet, hogy álnéven utazik.

- Lehet - felelte Zsu halotthalványan. - De ez nem egészen biztos. A bácsi azt írta, egyhatod részt szánt nekem az örökségből, és elképzelhető, hogy a fennmaradó öthatod részt nemcsak a fiára szándékozta hagyni. Ha pedig így van, akkor a kisemmizett örökösök közül bármelyik bosszúra szomjazhat... Sajnos, Joe bácsi sohasem küldött fényképet a fiáról, hogy felismerhetném... De talán nem is ő maga a tettes, hanem felbérelt valakit!...

Fél órával később terjedelmes táviratot küldtünk Amerikába, Mr. Kölesnek, és hajnalban meg is érkezett a válasz. Odakint sötét volt még, amikor az ajtónkon kopogtak, de a hajó már állt, és ebből tudtuk, hogy Mombasába értünk, tengeri utunk végállomására.

Az ügyvéd agyrémnek minősítette az állítólagos merényleteket, azzal az indoklással, hogy Joe bácsi az örökség öthatod részét korábban egyedül a fiára szándékozta hagyni, aki jelenleg is Amerikában van, tegnap az utcán találkozott vele... A fiú természetesen tud az új végrendelet-ről, és azzal is tisztában van, hogy Zsuzsa halála esetén a vagyoni jótékony célú felhasználásra kerülne, apja kívánsága szerint. Ugyanakkor semmiképp sem tudhat a végrendelethez csatolt záradékról, amely kimondja, hogy Zsu természetes, illetve balesetből eredő halála esetén vagy akkor, ha nem vinné sikerre az expedíciót, ő kapna háromhónapi lehetőséget a medve felkutatására s ezzel együtt az örökség elnyerésére. „Ezt a záradékot Mr. Joe Tihamér Ürge a halálos ágyán, az utolsó pillanatban íratta meg velem - így a távirat -, és kettőnkön kívül senki sem volt a közelben. Ily módon akarta bebiztosítani magának a medvét arra az esetre, ha Miss Zsuzsanna Tornyai vállalkozása valamilyen okból nem járna sikerrel...”

- Azt hiszem, nem lehetett túl nehéz tudomást szerezni erről a záradékról - mondtam. - A szomszédos helyiségből kihallgathatták a beszélgetést, vagy lehallgatókészüléket is felszerelhettek az ágynál...

- A lehallgatás nem jelenthetett problémát - közölte Méri, amikor tájékoztattam a dolgok állásáról. - A fiú, illetőleg a felbérelt gyilkos biztosan tud a záradékról, ezért is folyamodott olyan módszerhez, ami nem látszik gyilkosságnak. A medencében, fényes nappal, nagy nyilvánosság előtt bekövetkező fulladás, ha a halott testen nem találják az erőszak nyomait, egész biztosan balesetnek nyilvánult volna.

- No és a bécsi autós merénylet? - tettem fel a kérdést. - Az sem ment volna gyilkosság-számba?

- Bécsben valószínűleg nem Zsuzsát akarták megölni - mondta negédes mosollyal. - A gazember nyilván úgy számított, hogy elég, ha megöli az expedíció egyik, esetleg mindkét férfi tagját, és akkor egy fiatal lány, aki nem tud angolul se, bizonyára nem meri folytatni a megkezdett vállalkozást... Legalábbis addig, amíg új segítőtársakat nem szerez; az pedig sok időbe telhet, és a határidő rövid.

9.

Mombasa magyarul annyit jelent: „Háború szigete”, és Kelet-Afrika legnagyobb kikötőjeként tartják számon. Harcias neve ellenére igencsak békésnek látszott, ahogy a reggeli párából kibontakozott a szigetváros nyugati partjánál levő Kilindini nevű új kikötő, és alkalmunk nyílt megcsodálni a hatalmas majomkenyérfaikat, melyek a hely valóságos cégérei.

Füledt, nyirkos levegő vett körül, a tengerszinten fekvő Mombasa elviselhetetlennek rémlő klímája, mely több összetevő eredményeként alakult ilyenné. Patakokban folyt rólunk a verejték, pedig még nem is volt igazán meleg, s egyelőre még nem is a város levegőjét szívtuk, hanem a nyíltabb öbölét. Hatósági motorosok érkeztek, hatósági emberekkel a hajó megvizsgálása céljából - annak eldöntésére, parthoz állhatunk-e, vagy sem...

Sokáig tart az „inspekció”, de végül az engedélyt megadják, s ezután már „csupán” az útlevél-s a vámvizsgálat marad hátra. Csaknem este hat óra van, mire szerencsésen túlesünk minden, s mehetünk, amerre kedvünk tartja... Azt mondtam, „szerencsésen”, de ez csak bizonyos értelemben van így; Tóni bá ugyanis csöppet sem tartja szerencsésnek magát, mert a puskáit nem adta ki a vámhivatal. Csak úgy hozhatta volna magával őket, ha előre bejelentett vadászszafárra jönne, amikor is a városokban történő tartózkodás idejére a szafárit vezető cég páncélszekrényében kerülnének elzárásra a fegyverek, és akkor kapná kézbe őket, ha a táborba indul. Különben ellophatják...

- Puskát páncélszekrényben kell tartani! - magyarázta a szigorú, fehér egyenruhás vámos, és mert páncélszekrényt nem szándékoztunk magunkkal cipelni, egyelőre meg kellett válni a flintáktól...

Miután sikerült taxit kerítenünk, a csomagjainkkal belepréseltük magunkat, és örjítő iramban száguldottunk a Kelet-Afrikai Vasút- és Kikötő-Társaság mombasai állomása felé, ahol még éppen elcsíptük a pontban fél hétkor induló vonatot, és óriási szerencsével jegyet is kaptunk rá. Két első osztályú hálófülkét váltottunk magunknak, de összesen négy jegyet fizettünk három helyett, mivel Zsu ragaszkodott hozzá, hogy egyedül utazzon, és csak így kerülhette el, hogy hálótársat kapjon egy közbeeső állomáson. Pontosán hetvenkilenc kelet-afrikai shilling-be került egy jegy a Nairobiig tartó útra, és Zsu lelkiismeretesen beírta „Kiadások” című noteszébe az összeg négyszeresét. Az ágyneműn azonban megspórolt hét és fél shillinget, mert csak egyet kölcsönzött kettő helyett a fülkét járó rövidnadrágos négertől, aki kalauz és

ágyneműfelelős volt egyben. Tóni bá viszont kissé keménynek találta a fekhelye matracát, és rövid lelkitusa után még egy párnát váltott a dereka alá két shilling és ötven centért.

Zsu félelme - előttem érthetetlen módon - kezdett alábbhagyni, s amikor az étkezőkocsi pincére hangosan rázva kis csengőjét vacsorára hívta az utasokat, már ismét a régi volt - elszánt, tette kész és roppantul éhes.

- Rájöttem, hogy nem érdemes félni - magyarázta, amikor a veszélyt szóba hoztam. - Az emberre egész életében rengeteg veszély leselkedik a közlekedési balesetektől kezdve a gyógyíthatatlan betegségeken át addig, hogy valamilyen okból megáll a szívverése. Mégsem félünk tartósan ezek miatt, sőt nem félünk eljönni ide, Afrikába sem, ahol egy rovar csípése is jobblétre szenderíthet. Naponta emberek százezrei ülnek repülőre, pedig szerintem csalóka az a statisztika, hogy a légi közlekedés sokkal veszélytelenebb, százalékos arányát tekintve, mint a földi. Valójában ötven százalék esélye van rá mindenkinek, hogy épségben ér földet a repülőút végén, magyarul: vagy lezuhan, vagy nem. És szerintem ugyanez az arány a többi területen is, hiszen bárhol, bármely pillanatban történhet velem valami súlyos vagy végzetes kimenetelű esemény. S ha ehhez hozzáveszem a leselkedő gyilkost, akinek úgy kell intéznie tettét, hogy az balesetnek tűnjék, akkor valójában nem történik más, mint eggyel növekszik a lehetséges balesetek száma, amit kellő körülményekkel talán el is kerülhetek.

Elhallgatott, mert beértünk az étkezőkocsiba, és meg kellett keresnünk a hatos számú asztalt, amelyet a pincér számunkra jó előre lefoglalt.

Tóni bá feltűnően hallgató volt, mióta elhagytuk a hajót. Most sem nyilvánított véleményt, hanem szürcsölni kezdte a kis csészében gőzölgő húslevest.

- Olyan ez az egész - mondta Zsuzsa -, mint egy párviadal; a gyilkos engem akar legyőzni, én pedig őt... akár úgy, hogy leleplezem és átadom a rendőrségnek, akár úgy, hogy módot teremtek rá, saját maga essen a nekem állított csapdába!

Csillogó szemmel, elszántan látott neki a bífiszteknek; én pedig magamban őszinte elismeréssel adóztam neki a bátorságáért, amit korábban fel sem tételeztem róla.

- Bátor kislány vagy - szólalt meg végre Tóni bá, a pudigon nyámmogva. - Egy dolgról azonban megfeledkeztél... A baleset általi halál csupán rád érvényes... Minket bármelyik percben lelőhet valaki, vagy ha úgy jobban tetszik neki, megmérgezhet, esetleg a nyílt utcán leszúrhat! Bizonyos értelemben még ez lenne számára a könnyebbik megoldás, mert nélkülnk valószínűleg nem folytatnád tovább a kutatást; de ha mégis, akkor még mindig ráérne kiötlöni valamiféle körülményes balesetet a te részedre is!

- Erre csakugyan nem gondoltam - ismerte be a lány, s a következő pillanatban sírva borult az asztalra.

Nyugtatóni próbáltuk, mert az étkezőben minden szem ránk meredt, de egyre hevesebben zokogott, így hát fizettünk és mentünk; otthagytuk a kávékat is.

A fülkébe érve Zsuzsa lecsillapult.

- Abba hagyjuk az egészet - mondta kitörülve a könnyeket szeméből. - Azt hiszem, nem voltam egészen normális, amikor vállalkoztam erre a hülye expedícióra!... Mások életét természetesen nincs jogom kockára tenni, ezért az a leghelyesebb, ha szépen visszautazunk a következő hajóval... Nairobiból felhívom telefonon Mr. Kölest, és közlöm vele a döntésünket.

- Helyes! - bólintott Tóni bá, idegesen pöckölgetve a bajuszát. - Tízezer forint ugyan nagy pénz, meg jó lenne vadászni is, de az életünk mégiscsak előbbrevaló...

- Nem egészen értem, milyen tízezer forintot tetszik emlegetni... - mondta Zsu, kérdő pillantást vetve rám.

- Én ígértem annyit a nevedben - feleltem zavartan. - Attól féltem, hogy az általad ígért százezer, helyesebben az „elvesztése”, ha nem sikerül elfognunk a medvét, esetleg megártana a bácsinak, és... mert amúgy is magas a vérnyomása kissé... szóval...

- Százezer...? - figyelt fel Tóni bá, mint a jó vadászkutya, ha szagot kap. - Forint vagy dollár...? Mert ha dollár...

- Százezer dollár szóba sem jöhet! - vágott közbe Zsu, határozottan. - Azt hiszem, úgy igazságos, ha a megváltozott körülményekre való tekintettel három egyenlő részre osztjuk el az örökségemet magunk közt... Ha esetleg mégiscsak folytatnánk a medve utáni nyomozást...

Tóni bá ekkor a hasához kapott, és tompa nyögéssel zuhant a padlóra.

„Mérgezett volt a vacsoránk!” - világosult meg előttem a rettentő igazság, és éreztem, hogy iszonyú görcs kezdi húzni a hasamat... A fejem szédült, piros pontok ugrándoztak a szemem előtt, zsibbadó végtagjaimból elszállt az erő, és Tóni bá példáját követve, artikulálatlan nyögéssel összerogytam.

10.

Tóni bácsi úgy feküdt a padlón, mintha meghalt volna - én azonban még éltem, s a gyomromat szaggató borzalmas fájdalomtól üvöltve fetrengtem...

Zsu fejvesztetten próbált segíteni rajtunk, s előhúzva rejtekéből a zöld hasú üveget, előbb az öreg összezárt ajkai közé töltött belőle, aztán az enyémbe...

Valahol olvastam, hogy az alkohol néha semlegesíti a mérget; igaz-e vagy sem, azt nem tudom, ám a jelen esetben csodát tett, mert a „halott” Tóni bá hirtelen kinyitotta szemét, és lassan mozduló ajakkal motyogta:

- Három... millió... dollár... az örökség!... Az fejenként egymillió dollárt jelent! Híjj, a teremtésit! De biz ennyi pénzért szembenézek magával az ördöggel is! Ha kell, kilopom a párnát a feje alól!... Mi ehhez képest egy nyavalyás gyilkos? Most majd megtanulja, mi az, három magyar életére törni!

Határtalan megkönnyebbülésünkre kiderült, hogy nem a vacsora volt mérgezett, hanem a váratlan jó hír ártott meg kissé az öregnek...

Velem pedig a saját fantáziám üzött gonosz tréfát!... Sosem hittem volna, hogy ilyen hatalmas lehet a képzeletnek a test fölött, és most már elhittem, amit korábban nem: hogy emberek csakugyan beteggé válhatnak, ha betegnek hiszik magukat, sőt talán még bele is halhatnak a képzelt betegségbe. „Vajon visszafelé is igaz-e ez? - ötlött fel bennem a gondolat. - Ha a beteg azt képzelet magáról, hogy egészséges, meggyógyul-e?”

- Ide figyeljete! - mondta Tóni bá, fiatalosan csillogó szemekkel. - Nairobiban első dolgunk lesz közjegyzőt keríteni, akinél Zsu írásba adja, hogy az örökséget három egyenlő részben kívánja felosztani köztünk. Ezt nem bizalmatlanságból kérjük, hanem mert pénzügyeknél mindig mindent írásban kell rögzíteni... Miután ez megvan, szépen felszívódunk, vagyis eltűnünk a világ, akarom mondani a gyilkos szeme elől.

- Kitűnő! - mondta Zsu ragyogva. - Tóni bácsi valóságos lángész!... Ugye, Péter?

- Valóban - ismertem be. - Ha sikerül ellógnunk a gyilkos elől, akkor már csak a feladat teljesítése vár ránk, és gazdagok leszünk életünk végéig.

- Úgy van! - bölintott lelkesen Tóni bá. - Most pedig beszéljük meg a részleteket, mert holnap talán nem lesz időnk erre!

...Jócskán elmúlt éjfél, mire mindent megtárgyaltunk és végre lefekhettünk. Keskeny nyomtávú vonatunk hangosan pöfögő, szikrákat köpködő mozdonya magasra vontatott minket a tenger színe fölé, s jóllehet a kocsikban nem volt légkondicionáló berendezés, a kellemesen hűvös éjjeli levegő beáramlott a lehúzott ablakon...

Reggel dörömbölésre ébredtünk, s első pillanatban összeszorult a torkom a rémülettől, hogy valami történt az éjszaka; de csak a kalauz keltegetett minket azzal, hogy Athi-Riverbe érkeztünk, és jó lesz készülődni, mert mindjárt itt a végállomás.

Pillanatok alatt felöltöztünk, aztán Tóni bá a bőröndjeinket kezdte bontogatni.

- Túl sok csomagunk van! - közölte ellentmondást nem tűrő hangnemben, és csakugyan nem nyugodott addig, amíg tizenhárom csomagból tizenkettő nem lett...

Magamban jót nevettem az öregem, mert hisz tudtam, honnan fúj a szél: a puskák és a muníció volt a tizennegyedik csomag útipoggyászunkban, s mivel azt a vámosok elvették, tizenhárommal kellett most utaznunk. Tóni bácsi révén azonban ismét elkerültük a végzetes számjegyet, s így bizvást remélhettük, hogy a balszerencse is elkerül bennünket.

Miután lerakodtunk a Hotel Ambassadeur-ben, a bankba vitettük magunkat, ahová Mr. Köles az expedícióra szánt összeget utaltatta a részünkre; sietnünk kellett, mert a bankok délben zárnak, és csak másnap reggel nyitnak ki újból errefelé. Innen egyenest a közjegyzőhöz mentünk, és Zsuzsával szabályszerű megállapodást kötöttünk írásban, az örökség elosztását illetően - nem feledkezve meg természetesen arról sem, hogy a felmerülő költségek is egyenlő arányban jönnek le mindhármunk részéből. Ezután ebédeltünk a szállodában, majd a legmelegebb déli órákra lepihentünk kicsit, és utána indultunk vásárolni.

Egy indus kereskedőnél tetőtől talpig felöltöztünk, khakiszínű szafáriruhába - terepjáró bakancs, hosszú nadrág, sokzsebes ing meg ingkabát - és a derekunkra felcsatoltunk egy jókora vadásztört. Csupán a fejfedő hiányzott, mert a vászonsipkákkal Tóni bácsi nem volt kibékülve.

- Lehet, hogy az ittenieknek jó - mondta paprikavörösen, amikor a tulaj hajbókolva bizonygatta, hogy ma már mindenki ezt hordja Afrikában, és senki sem kap napszúrást alatta -, de én ragaszkodom az igazi trópusi sisakhoz, és punctum!

A kereskedő sajnálkozva tárta szét a karját, mi pedig belegyömöszöltük régi ruháinkat három hátizsákba, fizettünk és mentünk. Valami tíz boltot lejárunk már, de nem akart ránk mosolyogni a szerencse: trópusi sisakot egyszerűen nem lehetett kapni... Pedig az indusok a legkülönbözőbb cikkeket tartották raktáron, s egy helyen még néhány golyóálló mellény is porosodott; maga a tulaj sem tudta, honnan került hozzá, vagy legalábbis nem kívánta az orrunkra kötni.

Kettőt meg is vettünk - Tóni báknak és nekem -, mert Zsu hallani sem akart róla, hogy valaha is felhúzzon „ilyen marhaságot”. Vásároltunk még egy fél méternél hosszabb bozótvagó kést is, helyi nevén *pangát*, amire állítólag szükségünk lesz a dzsungelban vagy a bozótosban, aztán kerestük tovább a sisakokat.

Késő este volt már, mire a hindunegyed legkisebb szatócsboltjának legporosabb szekrénye legalján sikerült végre három darabot találnunk; az enyémet ugyan kissé megrágta valami, Tóni báé pedig két számmal nagyobb volt a kelleténél, s a fülei tartották.

- Sebaj! - legyintett az öreg. - A lényeg, hogy ne kapjak napszúrás!

Holtfáradtan, csomagokkal megrakodva tértünk vissza a szállodába, és a fekete portás már a riasztócsengő gombját készült megnyomni, amikor szerencsére felismert bennünket. Két szobát foglaltunk, és Zsu nem cseréltette ki őket egy háromágyasra, mint a Savoiában, mert nem szándékoztunk az éjjelt itt tölteni... Bevásárlásaink során meglátogattunk egy használt-autó-kereskedőt is a hindunegyedben, de csak pár szót váltottam vele, és titokban pénzt csúsztattam a markába, aztán siettünk tovább. Ezt a kereskedőt akartuk most felkeresni, s miután a hátizsákjainkba belegyömöszöltük holmink közül a legszükségesebbet, elindultunk.

- Sétálunk még egyet - magyaráztam a néger portásnak, aki megértően bólogatott, és szóra sem méltatta roppant hátizsákjainkat; nyilván úgy gondolta, örültek vagyunk, s a lelke mélyén azt kívánta, bárcsak minél tovább tartana a sétánk.

- Oda nézz! - súgta Zsu, a hall egyik sarka felé intve a szemével, ahol szürke ruhás férfi olvastatta az újságot. Ezt az embert már negyedszer láttuk a nap folyamán, és biztosak lehettünk benne, hogy nem véletlenül látjuk. - Mit gondolsz, ő a bérnyilkos?

- Elképzelhető - feleltem. - Csak az a baj, hogy semmit sem tehetünk ellene, mert nincs bizonyíték a kezünkben.

- Tegyük úgy, mintha nem látnánk! - dörögte Tóni bá, és leszegett fejjel ment ki a szállóból, csaknem feldöntve néhány érkező vendéget, akik riadtan húzódtak félre az útjából.

A szálló előtt három taxi várakozott, szabad jelzéssel, és javaslatomra mindegyikünk másik kocsiba szállt. Én az elsőben ültem, s a kocsik arra mentek, amerre a sofőrt irányítottam. Elővigyázatosságunk nem volt hiábavaló, mert pár pillanattal később kiviharzott a szürke ruhás férfi a hotelből, és tehetetlenül nézett elrobogó karavánunk után.

Sajnos, a taxik adó-vevő rádióval voltak felszerelve, s így számítani lehetett rá, hogy a fickó kideríti, merre mentünk - egy negyedik taxis révén, aki kérdéseket tehet fel útközben a mi sofőreinknek. Hogy úti célunk titokban maradjon, nem utaztunk egészen a házig, hanem a sarkon kiszálltunk. Kopogtatásunkra a derék indus ajtót nyitott, és azzal a megnyugtató érzéssel surrantunk be hozzá, hogy a bérnyilkost sikerült lerázni nyakunkról.

...Félórával később már a távoli Nyeri felé száguldottunk egy használt Land Roveren, tartalék benzinnel jócskán felszerelve, s a hátunk mögött élelmiszer, sátor meg más egyéb púposodott a kocsi rakterében. Természetesen Tóni bá vezetett, és noha rettentő álmos volt, sugárzott a boldogságtól.

- A gazfickótól megszabadultunk, és ez a legfontosabb! - közölte vidáman. - Most már minden a legnagyobb rendben lesz, csak arra kell ügyelnem, mit hogyan csinálok, mert ezen a kocsin máshol van minden, mint a Trabantomon... No, meg erről a fránya „Balra tarts!”-ről sem szabad megfeledkezni!

Kenyában ugyanis, angol hagyományhoz híven, az úttest bal oldalán mennek az autók, amiből következik, hogy a szabályok is mások kissé, mint nálunk.

De talán mégsem lett volna baj, ha a bácsi nem bóbiskol el a volánnál...

11.

Nagy fékcsikorgásra, káromkodásra riadtunk fel a hátsó ülésen; Tóni bá vadul tekerte bal felé a kormányt, reflektorfény villant a szemünkbe, valami nekünk csapódott, és csaknem felborultunk... Csaknem felborult a másik autó is, egy régmódi angol *Sedan*, amelyből nyolc dühös indus kecmergett kifelé, súlyos hindu átkokat szórva ránk...

Kétségkívül Tóni bácsi volt a hibás, mert bóbiskolás közben az úttest jobb felére tért át... Már-már úgy látszott, az indiaiak meg akarnak lincselni bennünket, amikor Zsuzsának ragyogó ötlete támadt, és bankjegyeket lobogtatva lépett a felbőszült emberekhez. A kedélyek ettől egy csapásra megnyugodtak; alázatos hajlongással vették át a pénzt, és az indusok sűrű bocsánatkérések közt búcsúztak el tőlünk, mintha ők okozták volna a balesetet... Mellesleg minden okuk meglehetett az elégedettségre, mert a tőlünk kapott pénzen alighanem új kocsit vehettek...

Éjfél jóval elmúlt, mire Nyeribe érkeztünk, „Kikuju-föld” fejlődő kisvárosába, amely akkoriban csak nyolcezer lakosú lehetett, de már a környék kereskedelmi központja volt. Az Outspoon Hotelhoz hajtottunk - fordítsuk szabadon Postakocsi Fogadónak -, ahol a Joe bácsitól kapott értesülés szerint Tom Higgins lakott - a kiöregedett fehér vadász, aki felvilágosítást tud adni nekünk az afrikai medvét illetően.

A „hotel” több épületből áll; a szépen rendben tartott park közepén helyezkedik el a piros cseréptetős főépület, körülötte úgynevezett *cottage*-ok, vendégházak sorakoznak. Zörgetésünkre álmos portás nyitott ajtót, és csak akkor derült föl a képe, amikor Zsu tízshillinges bankjegyet dugott az orra alá. Mr. Higgins sajnos nem tartózkodott a szállóban, mert egy csapat vendéggel délután a közeli Treetops-ba ment; reggel jön majd vissza.

A Postakocsi, a kissé távolabb fekvő White Rhino Hotellel - Fehér Orrszarvú Szállóval - együtt részvénytársaságot alkot, és az jelenti számukra a legnagyobb forgalmat, hogy a társaságuk harmadik egysége, az Afrika-szerte nagy hírnévnek örvendő Treetops Hotel megtekintésére érkező vendégek elszállásolását biztosítják. A Fatető Szállóba ugyanis nem lehet olyan könnyen bejutni, mint gondolná az ember. Jó előre be kell annak jelteni magát, aki egy éjszakát akar ott eltölteni, s ha bejelentés nélkül érkezik, gyakran hetekig várakozhat a másik két hotel valamelyikében, amíg sor kerül rá... A Fatető afféle magaslesház, ahonnan a vendégek veszély nélkül gyönyörködhetnek a vízre járó, mesterséges sózóval odacsalogatott vadállatokban.

A Fatető Szálló és a másik két hotel közt autóbusz szállítja az utasokat; délután oda, másnap vissza. Így hát reggel türelmetlenül vártuk a Tom Higginst hozó buszt, s közben a hallban lógó fényképeken nézegettük a fügefára épült lapos szállodát, melynek erkélyére létrán, lépcsőn lehet feljutni, s apró, kétágyas, egymástól vastag függönyökkel elkülönített hálókülfülkék keresztül-kasul szövik a mgumufa ágai... Később aztán kiderült, hogy az eredeti Fatető már nincsen meg, mert a felkelő kikujuk ezerkilencszázötvenhatban leégették. Az új épület cédruscölöpökön nyugszik, és háromemeletes. Két „fatetőkisasszony” - *tree-hostess* - van ott állandóan, a vendégeket pedig két „fatető-vadász” - *guide* - kíséri, puskával felszerelve... Ilyen kísérő vadász volt Tom Higgins. Mindnyájunk szíve megdobbant, amikor az érkező autóbusz nagy zajjal fékezett a bejárat előtti kavicsoson.

Furcsa módon a megérkezést nem kísérte a turisták ilyenkor szokásos vidám zajongása, és csakhamar kiderült, hogy a benn ülőknek minden okuk megvan a hallgatásra.

A kocsiból egy naptól cserzett bőrrű, szafáriruhás férfi szállt le, Stetson-kalappal a fején, puskával a vállán; a néger sofőrrel egy lepedőbe burkolt emberi testet emeltek ki és vittek be a hallba, ott a padlóra fektették.

- Mi történt, buana? - dadogta a portás hamuszürke arccal.

- Szegény Tomnak befellegzett! - dörmögte a guide, kalapját levéve.

- Mit mondott, ki halt meg? - suttogta mellettem Zsu falfehéren, s a hátamon végigfutott a jeges rémület. Úgy éreztem, egy másodpercig sem bírom tovább a bizonytalanságot, és a Stetson-kalaposhoz lépve megfogtam a karját.

- Bocsánat, *sir*... ön Mr. Higgins...?

- Nem - felelte. - Az én nevem Gordon... Tom Higgins ott fekszik...

És sokat jelentő mozdulattal a halottra mutatott.

12.

- Vacsora után a vendégek közül senki sem akart lefeküdni, ami érthető is - beszélte Gordon a hallban összegyűlt kíváncsiaknak. - Nagy csapat elefánt jött alá, nyalogatni a sót, és olyan zajt csaptak, hogy képtelenség lett volna tőlük aludni. De hát nem is azért jönnek oda az emberek, hogy aludjanak... A böhöm nagy állatok nekiütköztek a tartócölöpöknek, amitől az egész szálloda megrendült, és hiába bizonygattam, hogy szilárdan áll az épület, a tisztelt hölgyek egy része nem akarta hinni, és kértek bennünket, hogy riasszuk el a tembókat. Erre nézve azonban szigorú utasításaink vannak, és ha nem forog fenn közvetlen életveszély, tilos az állatok nyugalmát zavarni. Csak éjfél felé csillapodott a nyüzsgés odalent, s ekkor végre mindenki lefekhetett, de az én szememre soká nem jött álom. Kisétáltam a teraszra még egyszer, és ott láttam Tomot. Kissé pityókásan a korlátnak támaszkodott... „Különös sejtelmem van - mondta. - Mintha készülne valami... Utoljára öt éve a bozótban éreztem ilyet, amikor azt a sebesült oroszánt követtem...” Nem tehettem róla, de elnevettem magam. „Itt nem kell tartanod oroszántól, pajtás! - csaptam a vállára. - Még leopárd sem tud feljutni ide... Orrszarvúró nem is beszélve!”... Ez volt az utolsó alkalom, hogy élve láttam... Úgy bizony, akármilyen furcsán hangzik, sikerült ilyen vidám szavakkal megnyugtatnom... Az egyik tree-hostess fedezte fel reggel, odalent a földön. Lezuhant, és az elefántok halálra taposták; ha ugyan nem ölte meg már a zuhanás is...

Gordon elhallgatott, s néhány másodpercig nyomasztó csend honolt a hallban.

- Gyilkosság vagy véletlen baleset? - kérdezte valaki.

- Nehéz elképzelni, hogy bárkinek is érdekében állhatott végezni szegény öreg Tommal - felelt a *guide* eltűnődve. - Mindenesetre jelentjük az ügyet a rendőrségnek, és ők majd kivizsgálják... Ezért arra kell kérnünk a Fatetőben éjszakázó vendégeket, hogy egyelőre ne utazzanak el, hátha kérdésekre kell felelniük...

Míg a többiek Gordont faggatták, mi félrehúzódtunk a hall sarkába, és azon tanakodtunk, felfedjük-e ezek után jövetelünk célját, vagy szép csendben távozzunk. Természetesen felfekve bennünket Tom Higgins halála, és nem szabadulhattunk a gondolattól, hogy nem balesetről van szó...

- Szerintem - mondta Tóni bá, lapos körbepillantással -, ha csakugyan gyilkosság történt, akkor a gyilkos itt lehet még mindig a közelben... És ha azért ölte meg Higginst, hogy ne közölhesse velünk a szükséges adatokat, akkor ezzel az expedíciónkat is meghiúsította, mert nem tudjuk, merre menjünk tovább.

- És ilyenformán le kell mondanunk az örökségről - vonta le Zsuzsa a következtetést. - Ami azt jelenti, szedhetjük a sátorfánkat, utazhatunk haza...

- Nem biztos - jegyeztem meg. - Ha csakugyan létezik afrikai medve, akkor arról nem csupán Higgins szolgálhat felvilágosítással... Mellesleg rejtély a számomra, hogyan érhetett volna ide a gyilkos előttünk; hisz nem tudhatta, hová jövünk, kit keresünk!

- Úgy látszik, tudta - vélte Zsu, a homlokát ráncolva. - Méghozzá csak Joe bácsitól vagy az ügyvédjétől szerezhette erre nézve értesülést, hiszen Higgins nevét és címét még nektek is csak az utolsó percben árultam el. Én kívülről megtanultam mindkettőt, s a levél, amelyben az ügyvéd megírta nekem, otthon van a szüleimnél.

- Úgy látszik, az egész ügyintézés korántsem volt titkos - jegyeztem meg. - Azt hiszem, a legokosabb, amit tehetünk, ha szépen elsietünk innen, mielőtt felhívnánk a figyelmet magunkra. Ha ugyanis belekeveredünk egy nyomozásba, hetekig eltarthat a kihallgatásunk, és akkor búcsút vehetünk az örökségtől.

- Talán igazad van - biccentett Zsu, és máris a konyhónkba siettünk csomagolni.

Éppen elkészültünk, amikor kopogtak az ajtón.

A fatetői *guide* állt az ajtóban, puskával kezében, és sötét tekintettel méregetett minket.

- Michael Gordon vagyok - lépett a szobába. - A portástól tudom, hogy maguk Higginst keresték. Amikor idejöttek, Tom még életben volt... Úgy látom, el akarnak menni - bökött puskája csövével a csomagjaink felé. - Ennek persze semmi akadálya, csak előbb igazolják minden kétséget kizáróan, hogy egyikük sem hagyta el éjszaka a hotelt!

- Csak nem azt akarja ezzel mondani, hogy mi öltük meg őt? - csúszott ki a számon ijedtemben.

- Melyikük Kapa Antal? - kérdezte válasz helyett.

- Ő az - mutattam Tóni bára. - De mi köze ennek a...

- Ez a magáé? - nyújtotta feléje a kezét Gordon.

Mindnyáján láttuk, hogy mandzsettagomb fekszik a tenyerén: Tóni bácsi gombja, amelyre igen büszke volt, mert a nevének kezdőbetűit viselte, és a hajón mindig felvette a szmokinghoz. Utazásunk vége felé azonban az egyik elveszett, és nem is került elő.

- Tom holtteste mellett találtam! - mondta Gordon vészes suttogással, közelebb lépve az öreghez. - Elárulná nekem, hogyan került oda?

„Nem tud angolul” - akartam mondani, de torkomra forrott a szó, mert Tóni bácsi bal keze hanyag eleganciával ütötte félre az arcába meredő puskacsövet, s ugyanakkor jobbával előrántotta zsebéből az öngyújtópisztolyt.

- Handzsup, boj! - mondta vészjósló hangon Gordonnak.

13.

- A puskát pedig add csak szépen ide! - tette hozzá, kivéve a fegyvert a meglepetéstől sóbálványá vált fatetői vadász kezéből.

Aztán kézfejevel megtörölte verejtékező homlokát, és egy pillanatra sem eresztve le a „pisztolyt”, felém fordult:

- A „handzsup” az egyetlen mondat, amit angolul tudok; azonkívül, hogy „ájlavju”... Magyarázd meg, Péter, ennek a dzsentlemanusznak, hogy nem szeretem, ha puskával hadonásznak az orrom előtt! Azt viszont szeretném tudni, hogyan jutott hozzá a mandzsettagombomhoz, és ha nem ad kellő felvilágosítást, rendőrhöz fordulok, mert fölöttébb gyanúsnak találok a dolgot!

- Azt hiszem, *sir*, a legjobb, ha mindent őszintén elmondunk - szóltam Gordonnak. - Kérem, hallgasson végig, aztán ítélje meg a történeteket!

Tóni bá zsebre dugta az öngyújtót, leültünk, és amilyen tömören csak tudtam, elbeszéltem utazásunk egész történetét - kezdve az örökségtől, a merényleteken át, egészen a mai nap eseményeiig. Mikor befejeztem, az angol sokáig hallgatott, majd csendesen kérdezte:

- Tudják igazolni valamivel, hogy mindez igaz?

- Nairobiban pénzt vettünk fel az expedíció céljaira - válaszolta Zsu a tolmácsolásommal. - A bizonylat természetesen nálunk van, valamint a távirat is, amit Amerikából kaptunk. És meg tudjuk mutatni a megállapodásunkat, amit a közjegyző készített az örökség három egyenlő részre osztásáról.

- Először is szeretném látni az útleveleiket! - mondta Gordon, s miután alaposan megsemlélte, barátságosabb lett.

- Őszintén szólva nehezen tudnám elképzelni, mi okuk lett volna Tom meggyilkolására. Ha jól meggondolom, ő volt az egyetlen ember, akitől segítséget vártak az afrikai medve felkutatásához. Így van?

- Pontosan - feleltem. - Ebből is láthatja, nekünk lett volna a legkevesebb okunk megölni őt... A gombot a gyilkos tette a halott mellé, hogy ránk terelje a gyanút.

Nagy meglepetésünkre. Gordon elnevette magát.

- Ó, az csak tréfa volt! Helyesebben: beugratás akart lenni. A gombot fél órával ezelőtt találtam a hallban, és amikor Yuma, a portásunk említést tett nekem magukról, úgy véltem, próbára teszem önöket... A puskám mellesleg nincs megtöltve, sőt ki sincs biztosítva.

Lopva Tóni bára néztem, és az öreg fülig pirult, mert hát bebiztosított puskával szemben kissé másként festett a vitézsége...

- De ha a gomb itt van, akkor az nem lehet messze, aki a hajón ellopta! - állapítottam meg. - A fickó itt csücsül a hotel vendégei közt, sőt tovább szűkíthetjük a kört: majdnem bizonyos, hogy a Fatető vendégei közt van, és azonos azzal a személlyel, aki Higginst meggyilkolta! Balszerencséjére azonban a mandzsettagombot elveszítette, s így ez egyben az ő veszte is lesz, mert az ujjlenyomata biztosan rajta van. Elegendő tehát azt a néhány embert megvizsgálni, akik az éjszakát a fatetőn töltötték, és máris megtudhatjuk...

- Természetesen nagyító alá vesszük a vendégeket - jegyezte meg Gordon. - Ámbár kétlem, hogy a mandzsettagombon lenne ujjlenyomat... Már úgy értem, az enyémen kívül. Ugyanis jól megnézegettem, sőt a portásnak is odaadtam, hogy nem tudja-e kié, és ő megtörölte ronggyal,

mert a monogram kissé nehezen olvasható... Persze ha csakugyan a párja annak, amelyik ennél az úrnál van, és ha csakugyan a hajón vesztették el, akkor nem lehet más magyarázata az ittlétének, mint az előbbi.

- Nézze meg jól, Tóni bácsi! - mondtam izgatottan. - Biztos benne, hogy ez a *másik* mandzsettagomb?

- Hát - felelte lassan -, csak abban vagyok biztos, hogy ez az egyik a kettő közül. De hogy melyik, azt bizony nem tudom.

- Ugyan, ne vicceljen! - futott el a méreg. - Az egyiket a hajón elvesztette, a másik megmaradt. Amelyik megvolt, az nyilván ott van most is a nairobi szállodában, az öltönyével meg az ingeivel együtt. Ez tehát csak az lehet, ami elveszett a hajón!

- Nem egészen - felelte az öreg. - Tudod, a feleségem szerint a gomb foglalata ezüst, ezért nem mertem a szállodában hagyni... Itt volt a szafárikabátom bal alsó zsebében, és...

Miközben beszélt, ujjaival a zubbony zsebében kotorászott, és különféle apróságokat szedett elő; a gombot azonban sehol sem találta.

- Semmi kétség - állapította meg az utolsó zseb legaljára érve. - Ez a gomb nem az, amelyik a hajón veszett el, hanem annak a párja...

- Ezek szerint nem biztos, hogy a bérnyilkos itt van a közelben - szögezte le Zsu.

- Ha pedig nincs itt az az ember, aki gyanúsítható lenne - vont le a végső következtetést a *guide* -, akkor az sem biztos, hogy gyilkosság történt, s mivel meg vagyok győződve róla, hogy maguk ártatlanok az ügyben, nyugodtan elmehetnek. A portástól ugyanis tudom, hogy bár akkor érkeztek meg, amikor Tom még életben volt, semmiképpen sem juthattak el innen éjjel a Fatetőhöz.

- Ön szerint igazak az afrikai medvéről szóló történetek, Mr. Gordon? - szegeztem neki a kérdést, és lélegzet-visszafojtva vártam a válaszát, amely mindent eldönthetett.

14.

- Kevés olyan ember él errefelé, aki ne hallott volna a nandi medvéről - felelte lassan a volt hivatásos vadász. - A fehérek nagy része, köztük jómagam is badarságnak tartjuk, a négerek agya szülöttjének... A feketék közül viszont többen állítják, hogy látták, különösen az öregek, de akad a fehér vadászok közt is, aki vallja s talán őszintén hiszi is, hogy találkozott vele... Tom említette, hogy néhányszor sikerült megpillantania, sőt egyszer rá is lőtt és meg is sebezte, ám a sors úgy akarta, hogy előbb öregedjen ki a vadászatból, semmint a medvét elejthette volna. Ha már nem lőhette meg az állatot, kárpótlásként legalább hajmeresztő történeteket talált ki róla, s azokkal szórakoztatta a Fatető vendégeit... Persze hitték is, meg nem is; a híret azonban mégiscsak elvitték távoli tájakra, s úgy látszik, akadt egy ember, az önök Joe bácsija, akinek a fülébejutva termékeny talajra lelt... Az igazat megvallva, én kételkedem az állat létezésében, már csak azért is, mert a hely, ahol állítólag él, nem valami félreeső zuga Afrikának, hanem Kenya egyik sűrűn lakott része, az Elgon-hegy környéke, a nandik és pokotok földje, beleértve ugandai területeket is. De azért nem állítom, hogy nincs afrikai medve - tette hozzá elcsüggedő arckifejezésemet látva -, hiszen, amint tudják, errefelé minden lehetséges, ez a földrész a meglepetések hona, s nem egy kihaltnak hitt állatfajt fedeztek már fel itt vagy a közeli tengerekben. Egy őserdőben élő kis számú állatfaj, ha rendkívül óvatos, és kellő

mértékű babonás félelmet képes ébreszteni a bennszülöttekben, elméletileg létezhet még a napjainkban úgy, hogy nem került fehér ember puskacsőve elé; vagy ha került is, hát nem maradt ott, és nem szállították múzeumba annak rendje-módja szerint...

- Ön szerint tehát van esélye annak, hogy fogjunk afrikai medvét? - kérdeztem kereken.

Rövid fontolgatás után Gordon bólintott.

- Elméletileg van... Ismétlem: elméletileg... De ha többet akarnak tudni, keressék fel a Nandi Medve bárt Kisumuban. Jól ismerem a tulajdonosát, és ha megmondják, hogy én küldtem magukat, szíves fogadtatásban lesz részük... Na, minden jót! Járjanak szerencséivel!

... Az ebédet megvártuk még, aztán elindultunk az úton, amely a térképen a legrövidebbnek látszott, s a festői Aberdare Nemzeti Parkon vezetett keresztül. Az út mellett egyre-másra bukkantak fel a földművelő kikujuk települései, akiknek itt van a hazájuk az Aberdare-hegység és a hófödte Kenya-hegy közt, innen űzték el valamikor az ősi vadásztörzseket, köztük a ndorobókat, akik korábban szintén úgy vándoroltak ide.

A kikuju mindig is harcias nép volt, nem tűrte meg az idegeneket országa határain belül, állandóan hadakozott az arab és az európai kereskedőkkel is. A múlt század utolsó éveiben aztán több természeti csapás sújtotta a népet - sáskajárás, marhapestis, himlő és szárazság -, aminek következményeként az emberek hetven-nyolcvan százaléka meghalt. Az angol gyarmatosítók ekkor törhették csak meg az uralmukat, és végre elfoglalhatták Kenya legjobban termő földjeit.

A kikuju azonban életerős fajta; pár évtized alatt összeszedte magát, és ma a legnagyobb kenyai törzs. Az ötvenes évek elején pedig elégedetlenségük a híres Mau-Mau-felkelésben robbant ki. Azt az angolok leverték ugyan, ám a fejlődést már nem bírták megállítani, s bele kellett egyezniük az ország függetlenségének visszaadásába...

A négerék szegényes tanyáit magunk mögött hagyva rövidesen igazi őserdőben haladtunk fölfelé, égbe nyúló faóriások közt, melyek ágairól mohacsomók csüngtek, és indák lógtak alá, míg az aljnövényzet áthatolhatatlan bozótnak tetszett, és a legkülönbözőbb formájú növényfélésekből állt. Állatot nem sokat láttunk errefelé, eltekintve néhány madártól, kisebb antiloptól; úgy látszik, barátságatlanabbnak találták a hűvös hegyi régiót az alacsonyan fekvő szavannás, bozótos részekenél. A fákon azért majmok szép számmal akadtak, s hol innen, hol onnan hallatszott a hangjuk, visítás, ugatás, morgás formájában.

Egy éles kanyarnál váratlanul orrszarvú bukkant fel előttünk, s amikor csikorgó fékkel néhány lépésre tőle megálltunk, azt hihette, ő az erősebb, és azért nem megyünk tovább, mert megijedtünk tőle. Őkelme azonban egyáltalán nem vette tudomásul a behódolást, és nem ügetett el, hanem dühös fújással ránk rohant.

Először a kocsi elejének esett neki, de a rács hamar kedvét szegte, mert a szarva beszorult, alig bírta kirángatni. Aztán oldalról jött nekünk, és addig döfködte az ajtót, míg sikerült kilyukasztania... Már-már attól féltünk, széttöri az egész járművünket, amikor végre megelégtelte a mókát, és farkát zászlóként a magasba nyújtva, emelt fővel a sűrűbe kocogott.

- Jó, hogy ennyivel megúsztuk! - törülgette verejtékező homlokát Tóni bá. - Azért otthon az erdei utaink mégiscsak biztonságosabbak!

Dörmögve igazította el fülén a trópusi sisakot, aztán továbbmentünk.

Az út egyre kevésbé volt már meredek alattunk, s úgy látszott, mintha ritkulnának a fák, a bennünket körülvevő homály viszont - érthetetlen módon - egyre sűrűsödött. A fennsíkra érve

aztán megtudtuk a titokzatos jelenség okát: fergeteges gyorsasággal felhőket kergetett a szél - egyre vastagabb takarót vonva a nap elé, egyre jobban elzárva a kilátást előlünk, amely innen állítólag egyike a legszebbeknek. Keleten a hófödte Kenya-hegyben lehet gyönyörködni, nyugaton pedig ott a hatalmas Kelet-afrikai-árok és a kéken csillogó Naivashai-tó, melynek papírusszal, náddal benőtt sekélyebb részei vízimadaraknak szolgálnak otthonul.

Most azonban semmit sem láttunk mindebből... A különös hegyi növényzetet, a „hosszú szőrű” lobéliákat is inkább csak sejtettük, mint láttuk, s mire a fennsík közepére értünk, a napfényes délután éjszakába fordult.

Mintha földön túli tájon zötyögött volna az autónk! Fölöttünk fekete volt az ég, oldalt sötétlila, csak messze előttünk ragyogott elő némi kékség egy ideig, de aztán abból is lila lett. A feltámadó szélről csaknem földig hajoltak a füvek és virágok, majd hirtelen felhőszakadás zúdult a nyakunkba, és ha akartuk, ha nem, meg kellett állnunk, mert öt lépésnél távolabbra nem lehetett látni.

- Minden rosszban van valami jó is - dünnyögte Tóni bá, s amikor megkérdeztük, mi a jó ebben az esőben, így felelt: - Képzeljétek csak el, mi lett volna, ha az emelkedőn kap el minket!... Kötve hiszem, hogy felértünk volna a tetőre ma, mert a föld olyan csúszós lesz a víztől, hogy azon mindent lehet, csak autózni nem. De ha nem tévedek, az erdei útnak a hátralevő szakasza sem lesz kényeztetés. Alighanem tolni kell néhányszor a kocsit!

...Késő este értünk Kisumuba, nyakig sárosan és halálosan kimerülten. Egyenest a Nandi Medve bárhoz hajtottunk, ahol az öreg tulajdonos sugárzó mosollyal fogadott, mintha gyerekkorunktól kezdve ismerne bennünket. Csak az volt különös, hogy rajta kívül teremtett lélek sem tartózkodott a bárban, de nem volt kedvünk eltűnődni ezen.

- Michael Gordon úr barátai vagyunk - mondtam a tulajnak. - Ő küldött minket magához a Fatetőből, de erről majd később... Most elsősorban vacsorázni és fürödni szeretnénk, aztán lefeküdni!

Mielőtt a mosolygó indus felelhetett volna, angol hang csattant mögöttünk:

- Maradjanak így, ahogy vannak, és emeljék fel a kezüket!

15.

Fekete kezek ragadtak meg, s mielőtt sejthettük volna, mi a szándékuk, bilincset tettek ránk.

- Maguk a foglyaim! - mondta egy angol tiszt, és intett, hogy kövessük. Kétoldalt sötét bőrű rendőrök álltak, a bőrüknél is sötétebb arckifejezéssel, és valamennyien puskát szegeztek ránk. Nyilván roppantul veszélyes gonosztevőknek tartottak bennünket.

Odakint egy dzsipbe tuszkoltak; a rendőrök egy része mellénk ült, a többi az autónkba, és örületes tempóban hajtottak velünk a *polisire*, a helyi rendőrségre, ahol az angol nyomban megkezdte a kihallgatásunkat.

Kiderült, hogy súlyos a vád ellenünk, s hogy legrosszabb esetben még halálbüntetést is kiszabhatnak ránk, életfogytiglanit azonban egész biztosan. Miután a zsebeinket kiürítették, diadallal mutatták fel Tóni bácsi öngyújtópisztolyát, és az angol azt kérdezte igen szigorúan, miért titkoltuk el ezt - miért nem írtuk rá a kérdőívre a vámvizsgálat során, hogy *van* a birtokunkban fegyverre hasonlító gyerekjáték?

Tóni bá hasztalan bizonygatta, hogy az nem játék, hogy ő azzal gyújt cigarettára, csak legyintettek, és már írták is a jegyzőkönyvet. Most tudtuk meg, hogy helyi felfogás szerint főbenjáró bűnt követtünk el a „fegyvercsempészettel”, mert ha az öngyújtópisztoly fehér gyerek kezébe kerülne, és az ijesztgetné vele a néger felnőtteket, azok úgy érezhetnék, hiába szabadulnak fel, ha már az „utánpótlás” is gyilkos érzelmeket táplál irányukban, és ez komoly feszültséget szülne.

Ez azonban még nem volt elég, a fővád ezután jött.

- Maguk ketten tagjai a Kommunista Ifjúsági Szövetségnek Magyarországon - mondta a tiszt.
- Maga pedig vadászcsempészettel bír! - fordult Tóni bához.

Nem tudtuk, mit mondjunk, így inkább hallgattunk, és vártuk a folytatást, ami nem is késett:

- Meggyőződése - folytatta az angol -, hogy felforgató tevékenységgel jöttek az országba! Hogy idáig eljutottak, az egyrészt annak a következménye, hogy elmulasztottak tájékoztatni bennünket a fentebb idézett „apróságokról”, továbbá a nem kellő fokú körültekintésnek, amivel a hatóság emberei önöket kezelték.

- De hiszen...

- Pofa be! - üvöltött rám, amikor mondani akartam valamit. - Majd mi megtanítunk titeket a rendre! Idejöttök lázítani a bennszülöttjeinket? Itt fogtok elrohadni a börtönben mindhárman, ha előbb fel nem akasztanak!... Azt mondjátok, a nandi medvéért jöttetek. De kérdem én, miért nem közöltétek ezt már az elején? Miért csak akkor álltatok elő ezzel a mesével, amikor nem sikerült a kapcsolatfelvétel a közismerten négerszimpatizáns Higginsszel?... A szerencsétlen baleset felborította a terveiteket, és jobbnak láttátok elhagyni Kikuju-országot, amíg újabb tervet kovácsoltok. Arról is tudunk, hogy Sziklás - nézett rám vádlóan - szorgalmasan tanulja a szuahéli nyelvet, arra az esetre, ha összekötő nélkül lennétek kénytelenek kapcsolatba lépni a négerekkel! Nairobiban sikerült leráznotok azt a mamlasz detektívet, akit megbíztak a szemmel tartásokkal, de hála Mr. Gordonnak (akit mellesleg szintén sikerült megtevesztenetek), végül mégis horogra akadtatok!... Ami pedig ezt a két golyóálló mellényt illeti - húzta elő őket a szoba közepén felhalmozott cókókjaink közül -, ezek szolgáltatják a legfényesebb bizonyítékot arra nézve, hogy fegyveres harcra készültetek: minden valószínűség szerint egy újabb lázadás előkészítése és kirobbantása volt a célotok!

Kifulladásra hallgatott el, majd előhalászta Tóni bá zsákjából a zöld hasú üveget.

- Mi van benne? - lötyögtette meg gyanakvón. - Méreg vagy folyékony bomba?
- Pálinka - mondtam nagyot nyelve. - Kisüsti... Tóni bácsi gyomorbántalmak ellen hozta hazulról...
- Magyar pálinka? - neszelt fel az angol. - Sohasem hallottam még a Kisüsti márkáról!
- Részben házilag készítik... - kezdtem magyarázni, de nem figyelt rám, hanem lecsavarta az üvegről a tetőt, és beleszagolt... Alapos ember lévén, nem elégedett meg orra tanúbizonyosságával, hanem töltött is belőle.
- Tessék, igya meg! - nyújtotta Tóni báknak a poharat, aki nem kérette magát, hanem egy hajtásra kiitta az italt, és elégedetten csettintett nyelvével.

Akkor aztán a kapitány is nekibátorodott, és ivott, ahogy Tóni bától látta... No de vörös is lett a képe, mint a paradicsom!

- Egész jó ez a Kisüsti - mondta egy idő után, kissé szelídebben, nehézkesen forgatva a nyelvét. - Tudtam, hogy a magyar pálinka jó, de ez mindegyiken túltesz... Szóval maguk kommunista kémek, és az a tervük, hogy megszerezzék Kenyát a vörösök részére!

- Szeretnék beismerő vallomást tenni, kapitány úr! - szólaltam meg váratlanul. - Engedje meg, hogy négyszemközt beszélhessek önnel!

Őszinte meglepetéssel nézett rám, s miközben újra töltött, intett a kezével, hogy hagyjanak magunkra...

Fél órával később a kapitány kinyitotta az ajtót, szólt a rendőröknek, hogy vegyék le Zsuzsáról meg Tóni báról is a bilincseket, aztán betessékelte őket a szobába, és mindnyájan koccintottunk - hosszú életet, jó egészséget meg hasonlókat kívánva egymásnak.

- Mr. Sziklás szavai meggyőztek az önök igazáról - mondta a kapitány -, és én kész vagyok az együttműködésre... Kérem, bocsássák meg az embereim túlkapását, igazán nem rossz szándék vezette őket, hanem sajnálatos tévedésnek estek áldozatul... Most pedig borítsunk fátlyat az ügyre, és énekeljük el együtt a *Szomorú vasárnap* című örökzöld, magyar dalt!

Miután elénekeltük vagy tízszer, megtanítottuk a *sirt* néhány édes-bús magyar nótára is, miközben ő szorgalmasan töltögetett a poharakba, legfőképpen persze a magáéba... Éjfél felé aztán kiürült a zöld hasú üveg - Tóni bácsi kimondhatatlan szomorúságára! -, de akkor már puszipajtások voltunk az angollal, és díszkísérettel szállíttatott minket a Nandi Medve bárba.

Délig aludtunk, mint akit agyonverték, s amikor hasogató fejjel és korgó gyomorral felébredtünk, elmondhattam végre, hogyan sikerült meggyőznöm a derék rendőrkapitányt az ártatlanságunkról:

- Az őrszobán kiszedtek mindent a zsebünkből, és ezt nagyobb alaposággal tették, mint Tóni bácsi a Postakocsiban a saját zsebével. Legalábbis megvolt az az eredménye, hogy az asztalra kerülő tárgyak közt egyszerre csak felfedeztem a két mandzsettagombot, ami azt jelentette, hogy Gordon igenis a *másikat*, a hajón elvesztettet találta meg, és a szállóból hozott gomb valami okból elrejtőzött a bácsi zsebeiben, valószínűleg beleszorult egy kacatba, ezért elkerülte a figyelmünket.

- Még hogy kacat? - dohogta az öreg. - Az én zsebemben nincsenek kacatok; az mind hasznos tárgy!

- Szóval beleszorult az egyik hasznos tárgyba - folytattam -, a gombtólvaj tehát ott volt a hotelban, és nagy valószínűséggel ő gyilkolta meg a szegény Tomot; sőt ő lehetett az, aki névtelen telefonon azt a hazugságot közölte a nairobi rendőrséggel, hogy mi „vörös agitátorok” vagyunk, és Kenyát a szocialista fejlődés útjára akarjuk csábítani a függetlenség elnyerése után. Az angolok persze ennek nem örültek volna, mert ez azt eredményezhetné, hogy elveszítik az országban levő érdekeltségeiket, vagyis a profitjukat. Egy percig sem hitték komolyan, hogy eljövünk a Gordontól kapott címre, s a tény, hogy eljöttünk, kissé mellettünk szólt, bár a kapitány szerint ez csel is lehetett részünkről: a hatóság megtévesztése. Ami a KISZ-tagságunkat illeti, sikerült elhitetnem vele, hogy az a munkahelyeinken kötelező. Természetesen tudtak a kilátásban levő örökségről, részben a nairobi közjegyző, részben az Amerikából beszerzett információk révén, ámde nem zárták ki annak a lehetőségét, hogy mindez talán jól szervezett csalás. Érveim súlya azonban meghátrálásra készítette a kapitányt, és a továbbiakban szabad kezet kapunk a medve felkutatására; állandó kísérettel pedig mellénk rendel két fekete rendőrt, puskával, akik nemcsak a nandi medve, hanem más vadállat és leselkedő gyilkos ellen is megvédenek minket. Viszonzásképpen csak annyit kell tennünk,

hogy nyitva tartjuk a szemünket, éberén fürkésznünk Higgins feltételezett gyilkosa után, aki bizonyára megpróbál majd ártani nekünk.

Lementünk az étterembe, mert farkaséhesek voltunk mindhárman, de alig láttunk neki az ebédnek, máris félbe kellett szakítanunk. Derék kapitányunk ugyanis beváltotta az ígétét, és visszaküldte az összes holminkat két fekete „aszkári va poliszi”, azaz közrendőr kíséretében, akik mindjárt velünk is maradtak, és a továbbiakban nekünk kellett gondoskodnunk az el-látásukról... Ravasz fogás volt ez az angol részéről, s jóllehet baráti gesztusnak állította be, fel lehetett fogni őrizetnek is, hisz az állandóan velünk levő rendőrök minket is szemmel tartottak, és megakadályozhatták, hogy bármilyen nemkívánatos kapcsolatot létesítsünk a kikujkkal vagy más néger törzzsel. Hoztak puskákat is: két özönvíz előtti angol karabélyt.

Ebéd után beszédbe elegyedtünk az indus tulajjal, aki most is ugyanolyan kedves volt hozzánk, mint érkezésünk napján, és - tekintettel igaz barátjára, az angol Gordonra - bőbeszédűen tájékoztattott bennünket mindenről a medvével kapcsolatban. Nem feledkezett meg vér-fagyasztó történetekről, sőt mutatott néhány megsárgult fényképet is, amelyeken kétségkívül fel lehetett ismerni egy medve formájú állatot - csak az volt a kérdés, hol készültek a fotók, mert a környezetből alig látszott valami néhány bokron kívül, s azok a Föld bármelyik részén nőhettek. Sajnos, nem emlékezett rá, kitől kapta a fényképeket, de zsíros borralaló fejében elárulta, hogy él a közelben egy vadász, aki mindent tud a nandi medvéről, amit tudni lehet.

Tartottunk tőle, hogy a vadász a bolondját járatja majd velünk, mint Tom Higgins a vendégeivel, de nem tehattunk mást, mint fokról fokra haladni felfelé a célirányúnak hitt lépcsőn, és egész addig menni, amíg a lépcsőnek vége nincs, vagy amíg meg nem győződünk róla, hogy rossz irányba vezet... Azt is megtehettük volna, hogy hirdetések tesznünk közzé a lapokban, magas pénzjutalmat ígérve a nyomravezetőknek, de a hírverésnek valószínűleg az lett volna csak az eredménye, hogy boldog-boldogtalan sietett volna megkopasztani a három eszelős „vazungut” - fehér embert -, pénzt követelve minden koholt híért, medvéről szóló meséért, hamis bizonyítékokért.

16.

Bob Master, a nandi medve állítólagos ismerője a mintegy hatvan kilométerre fekvő Kapsa-petben lakott, Nandiföld szívében, és nem egészen két órával később már a háza előtt álltunk.

Házat mondok, pedig épületegyüttesről volt szó - afféle vidéki kúriáról, fő- és mellékszárnyal, mesterséges tóval és rózsalugassal meg jókora elkerített sziklás területtel, ahol rengeteg bundás állatka élt: az elefánt távoli rokonai, a nyúl termetű Hyraxok vagy szirti borzok. Master hivatásos vadász volt régebben, s amikor egy sajnálatos baleset folytán a bal lábára lesántult, idő előtt nyugállományba kényszerült; akkor döntött úgy, hogy hátralevő éveit a Hyraxok tenyésztésének és életmódjuk tanulmányozásának szenteli - nem utolsósorban gazdasági megfontolásokból, mert a szirtiborzprém keresett cikk volt a szőrmepiacokon.

Vadászni azért továbbra is eljárt a környező hegyekbe, füves szavannákba, de veszélyes vadra legfeljebb önvédelemből fogta a fegyverét. Pedig jó üzlet lett volna néhány kapitális bivaly-trófea, egy-egy leopárdbőr s az elefántagyarpár, amihez minden kenyai fehérnek joga van évenként, ha befizet néhány shillinget az állam kasszájába. Sántikálva azonban bajos lett volna elugrani a támadó bivalybika elől, kikerülni a sebzett elefánt rohamát, így hát Master beletörődött a megváltoztathatatlanba, és csöndes elégedettségben éldegélt élete párjával s a néger alkalmazottakkal.

Látogatót nemigen fogadtak napközben, s ha ilyenkor jött valaki hozzájuk, azon már messziről látszott, hogy Hyrax-ügyben jár... Érthető hát a csodálkozás, amivel a nagy bajuszú, sovány, ötven felé járó Master az érkezésünket fogadta. Először talán gengsztereknek nézett minket, mert a kutyáit akarta ránk uszítani; ám az egyik fekete rendőrünk kiáltott valamit, és ettől észre tért.

- Ha igazi rendőrök, akkor rendben van minden - mondta, összevont szemöldökkel vizsgálva minket. - Tudják, az ember annyi gaztettről hall mostanában, hogy szinte senkiben sem bízhat... Mi járatban vannak?

Jól tudtam, mennyire fontos nekünk ez az ember, és hogy minden attól függ, sikerül-e megnyernünk a rokonszenvét. Ha rögtön azt kérdezem tőle, hol lehetne nandi medvét fogni, talán attól való félelmében, hogy mulatni akarunk rajta, a házból is kikerget. Így hát érett megfontolás után úgy döntöttem, a legjobb kezdés ajánlóra hivatkozni, és felvilágosítottam róla, hogy a Nandi Medve bár rokonszenves tulajdonosa irányított őhozá bennünket, vagyis neki köszönheti a váratlan látogatást...

Hát hogy Master ezt köszönte volna, azt nem merném állítani, mert a tulajdonos említésekor hatalmasat köpött; bár az is lehet, hogy ettől függetlenül kellett köpnie, és csak véletlen egybeesésről volt szó. Mivel nem mondott semmit, megköszörültem kissé a torkomat, és azzal folytattam, hogy az indus sok érdekeset beszélt róla, elárulta nekünk, milyen híres vadász, és mi úgy éreztük, kötelesek vagyunk a tiszteletünket tenni nála - annál is inkább, mert egy híres magyar vadász jött ám velünk...

E szavak után rámutattam Tóni bára, aki szerény mosolygással hallgatott mellettem, és ekkor Master ismét köpött egyet.

- Well! - mondta unottan. - Maguk tehát ismernek engem. Most hát én is szeretném tudni, kit tisztelhetek önökben!

Mindhárman bemutatkoztunk, és Zsu ebből az alkalomból legbájosabb mosolyát vette elő - azt, ami a közmondásos kösziklát is meglágyítaná -, de Masterra láthatóan nem tett hatást... Ha csak azt nem lehet hatásként elkönyvelni, hogy a bemutatkozó ceremónia lezajlása után a házába tessékelt minket, s a verandán álló székekre mutatott.

„Ennyire már vagyunk!” - sóhajtottam titkon egy hatalmasat, s miközben a felszolgált hűsítőt fogyasztottuk, azon töprengtem, hogy folytassam tovább.

Master azonban kivette kezemből az ügy folytatását.

- Most pedig árulják el, miben sántikálnak! - mondta parancsolón, és én elbeszéltem neki az egész történetet elejétől végig, nem mulasztva el megemlíteni azt az aprócska tényt, hogy valószínűleg halálos veszélyben forgunk mind, akik az üggyel foglalkozunk.

A vadász türelmesen végighallgatott, egyetlenegyszer sem szakított félbe, aztán azt kérdezte:

- Szóval maguk nandi medvét szeretnék löni?

- Úgy van - bólintottam. - Mint látja, nem kis térről van szó, és ha ön segít nekünk, annyi pénzt fog kapni, hogy semmi gondja nem lesz élete végéig.

- Így sincs semmi gondom - közölte szárazon. - De nem ez itt a lényeg. A medve, helyesebben az, amit a feketék medvének tartanak, már több éve nem adott magáról hírt. Minden valószínűség szerint az utolsó példánya is kipusztult ennek a rendkívül ritka állatfajnak, és bármennyire szeretnék is, képtelenek lennénk puskavége kapni...

- Ebben ön száz százalékgig bizonyos? - tettem fel a kérdést, mert úgy éreztem, kissé habozva hallgatott el.

- Mondjuk, csak kilencvenkilencig... A helyzet az, hogy - amint azt a fogadóstól tudják - fiatalkoromban találkoztam én is a medvével. Mi több, szenvedélyesen jártam a nyomában, és leghőbb vágyam az volt, hogy leterítsek egyet, s ezzel beírhasam nevem a tudomány könyvébe. Háromszor sikerült megpillantanom a titokzatos lényt, de a véletlen úgy akarta, hogy mindháromszor akadályoztatva legyek a lövésben; nem is lőttem egyetlen példányt sem mind a mai napig. Annyit azonban ki tudtam deríteni, hogy részben növényi táplálékon él, s az általa kikapart gyökerek zöme egy rendkívül ritka cserjéhez tartozik... Azt hiszem, nem állok messze az igazságtól, ha az állat és a cserje ritkaságát egymással kapcsolatba hozom. Talán olyan anyagokat tartalmaz a gyökér, amelyekre a szervezetének okvetlenül szüksége van; nélküle nem élhet... Amikor abba kellett hagynom a hivatásos vadászatot, sok időt szenteltem a *kerit* - így hívják az állatot itt, Nandiföldön - felkutatásának, és utánajártam minden híradásnak, ami vele kapcsolatban eljutott hozzám. Tanúja voltam feldúlt magtáraknak, szétmarcangolt háziállatoknak, s egyszer-kétszer megölt embernek is. A keritet vagy a nyomát azonban többé nem sikerült megpillantanom, s így nem állíthatom teljes biztonsággal, hogy akár csak egyet is ő követett el a gaztettek közül, amit a rovására írtak... Az idősebb négerek viszont csakugyan látták még, s ha medvéről készült fényképet tettem eléjük, határozottan felismerték, helyesebben felismerni vélték a titokzatos vadat. A magam részéről biztos vagyok benne, hogy már az utolsó példány is kipusztult, nem kerülhet többé a tudomány szeme elé.

- Bocsánat, *sir* - emlékeztettem a tényre, mikor elhallgatott -, de azt mondta az előbb, hogy a kipusztulás csak kilencvenkilenc százalékgig tekinthető bizonyosnak.

- Az már gyakorlatilag száz - mondta, és kényelmesen hátradőlt a fonott karosszékekben. - Sajnálom, hogy nem szolgálhatok jobb hírrel, de alávaló gazember lennék, ha most ámítani kezdeném magukat, és különféle pénzeket igyekeznék kiszedni a zsebükből, nem létező medvékről szóló mesékkel...

- Azt mondja, már kipusztult a medve - fordítottam le Zsuzsáéknak beszélgetésünk lényegét, s mialatt halkán tárgyaltunk a szívderítőnek csöppet sem mondható helyzetről, Master a szemét lehunyva üldögélt mellettünk, mint aki alszik.

Hármunk közül azt hiszem Tóni bát viselte meg legjobban az eset; Zsuzsát meg engem nem a vadászszenvedély űzött Afrikába, ő azonban egész életében vágyott rá, hogy puskát emel-hessen a titokzatos földrész vadjaira, és most ezt a számtalanszor átélt álmot látta semmivé foszlani.

- Azt a mennydörgős, sistergős, kaporszakállú ilyen-olyan-amolyanját ennek a pókhasú világnak...! - kezdte dörmögni paprikavörösen, majd az asztalkát is csapkodta öklével, mire Master érdeklődve nyitotta ki a szemét; nyilván ritkán hallott ilyen ízes átkozódást, és láthatóan élvezte, még ha szerencsére nem is értett belőle semmit sem.

- Ördög vigye a pénzt! - dühöngött az öreg, mikor a szitkokból kifogyott. - De az már mégis több a soknál, hogy most fordíthatjuk haza a kocsirudat, és úgy kell itthagynom Afrikát, hogy még puská sem volt a kezemben! Azt hiszi talán ez a sovány majom, hogy ilyen egyszerűen lerázhat bennünket? Kicsoda ez, hogy itt kijelenti nekünk: nincsen medve, menjünk a pokolba? Ha tudni akarjátok, igenis van medve, csak titkolja előlünk, mert ő szeretné a felfedezőnek járó dicsőséget, még hozzá jobban, mint a tőlünk várható pénzt! Természetesen tisztában van vele, hogyha alkalmaznánk vezetőnek, az lenne a feltételünk, hogy a medve az öreg Joe nevét viselje... De a legfőbb ok nem is ez, hanem az, hogy fél a medvétől a falábú kalóz!... A leselkedő bérgyilkostól pedig végképp berezelt!

Master egyre dühösebb arccal hallgatta a bácsit, mert hisz nem kellett ahhoz a szavakat érteni, hogy a hanglejtésből, fitymáló kézmozdulatokból, mérges-megvetőn villogó szemből kikövetkeztesse, őrá haragszik a „nagy magyar vadász”, s amikor az mondókája végére érve elhallgatott, úgy pattant föl, mintha rugók lökték volna.

- Kikér magamat! - ordította tört magyarsággal, amitől mindhárunkban meghűlt a vér. - Hogy merészel így beszélni tőlem, te kövér pávián?! Ha nem kell vendégnek tekint, pusztá kézzel teker ki nyakat neked!

Tóni bácsi akkorát nyelt, hogy csaknem kiugrott torkából az ádámcsutka... Reszkető kézzel nyúlt a kulacsához - valamilyen csoda folytán elkerülte a kisüstikédvelő kapitány figyelmét -, lecsavarta a tetejét, és töltött az előtte álló pohárba. Gépiesen töltött Masternak is, majd szótlanul emelték egymásra a poharukat, és egy hajtásra kiitták.

Aztán a bácsi újra töltött, és Master haragja elszállt, mint a cigarettafüst... Kiderült, hogy született magyar, az első világháború után még gyerekként került Afrikába, s amikor apja, anyja meghalt, minden kapcsolatot megszakított az óhazával. A nyelvet azonban egészen nem felejtette el, és amikor Tóni bá az imént mondani kezdte a magáét, meglepődött, mennyit ért belőle.

- My old nevem Róbert Mester - mondta kicsit később, angollal keverve a magyar szavakat -, de hívjatok Bob Masternak, ezt szok meg... Természetesen nem tűrhet, hogy gyáva tarts, és ha van néhány fölösleges font, hát azt is elfogad. Ha akarsz, máris hozzákezd az expedíció... Pár nap alatt minden beszerez, és week-end indulunk!

- Puska is lesz, Robi? - kérdezte Tóni bá újjáéledő reménnyel. - Úgy értem, nekem is lesz puskám?

- Öt puska! - vigyorgott Robi-Bob. - Te visz a nagy mzinga... Az elefántölő expressz!

17.

Bob Master, vagyis Mester Robi betartotta a szavát. Rekordidő alatt összegyűjtötte a vadászszafárihoz szükséges embereket, beszerezte a felszerelést, és a szombat délután már a Cherangany-hegység egyik völgyében talált bennünket. Három autóval jöttünk, ameddig lehetett, majd a kocsikat egy faluban hagytuk, és onnan kezdve gyalog folytattuk az utat.

Most már szabályos vadászszafarit képeztünk, sátrakkal, fegyverekkel, néger pagazikkal - teherhordozókkal -, és Tóni bá annyira boldog volt, hogy percre sem adta ki kezéből az elefántölő nehézpuskát, amelyet Bob mzingának, ágyúnak becézett...

Idegenbe szakadt hazánkfia segítségével végre jó útra terelődött az afrikai medve utáni nyomozás. Master először is kiváltotta a „közönséges” vadakra szóló általános vadászjegyet, ami nélkül nem vehette volna ki a kapsapeti bank páncélszekrényében őrzött fegyvereit. Azután vásárolt még vagy egy tucat „kis vadászjegyet” is; ezeken olyan vadászcsemegék szerepeltek, mint elefánt, rinocérosz, bivaly és leopárd, a legendás antilopok, a nagykudu meg a ritka bongó - melynek bőrét különösen a bennszülött asszonyok értékelik nagyra, mert azt tartják, könnyű szülés esik rajta...

Oroszlánjegyet nem akart kiváltani Master, mivel azon a vidéken, ahová készültünk, szerinte nem él szimba, de Tóni bá ragaszkodott az engedélyhez - mondván, ha oroszlánnal találkozik, és nem löheti meg, ő azt nem fogja túlélni, s ezért Zsu kérésére Bob mégiscsak váltott. Tóni

bácsi persze azt is leszögezte, hogy ő lövi meg a veszélyes vadakat - beleértve természetesen a nandi medvét is -, és Bob csak akkor löhet, ha ő engedélyt ad erre, vagy ha veszély fenyegetne minket. Master ebbe készségesen bele is egyezett - annál is inkább, mert élete párja csak úgy adta hozzájárulását az expedícióhoz, ha a férje nem keresi a bajt, vagyis akkor lő csak veszélyes állatra, ha az megtámadja valamelyikünket... A nandi medvét kivéve, persze...

A kiegészítő jegyek egy részére valóban szükség volt, mert nélkülük nem minősülhetett vadászszakmánynak egy ok nélkül ránk támadó elefánt, orrszarvú, párduc vagy kafferbivaly, ami hosszadalmas önvédelmi vizsgálatot vonna maga után a Vadászati Hivatal részéről, és szükségtelenül rabolná expedíciók idejét; mellesleg pénzben nem jelentett sokat ez az egész, mert Master kenyai fehér lakos lévén, annak az összegnek a töredékéért kapta valamennyit, mint amit tőlünk kértek volna.

Az pedig már a legkevésbé sem érdekelte a hivatalt, hogy kinek a puskájából röppen ki a halált hozó golyó a jegyeken szereplő állatokra. Master kölcsönadhatta bárkinek a puskáját, ő tartozott érte felelősséggel, és ezt a „szívességet” néhány ezer fonttal előre kellett megfizetnünk neki. A vezetés minden napjáért is szép summa illette Bobot, s azt az expedíció végén tartoztunk átadni, és ha az ő segítségével sikerülne elfognunk vagy lelőnünk a nandi medvét, további félmillió dollár ütné a markát az örökségből.

Nem lehetett tehát azt mondani, hogy Bob nem érdekelt a feladat sikeres elvégzésében. Mindhárman azzal a boldogító érzéssel tapodtuk a dzsungel süppedő talaját, hogy minden tőlünk telhetőt megtettünk a cél érdekében.

Magasba nyúló fák közt törtettünk előre, és csodálkozva tapasztaltuk, hogy szinte mindegyik fa más fajhoz tartozik, nem úgy, mint az itthoni erdőkben. A mohlepte törzseken és vastagabb ágakon különféle orchideák nyíltak, madárfészekpáfrányok tárták szét legyezőformán a leveleiket, s a lecsüngő liánok, szakállszerű mohacsomók közt hatalmas pillangók libbentek színes fátyolszárnyaikon. Rovarok zümmögtek, madarak daloltak százféle hangon, majmok rikácsoltak - néha pedig nagy zajjal meglódult előttünk a zöld színű sűrűség, és valami recsegve-ropogva menekült.

Több alkalommal láttunk kis termetű antilopféléket, s az egyiket Tóni bá pompás lövéssel marasztotta helyben; a szarvából trófea lesz, a húsából vacsora... Vörös duiker volt, az egyik legközönségesebb erdei antilop, melynek a neve magyarul „lapuló”-t jelent, s csakugyan annak is látszik, ha fejét előrenyújtva szökdel a bokrok közt.

Délután négy tájban értünk el a patak közelében levő helyhez, amit Master táborhelyünkül szánt az elkövetkező időkre, s amíg feketéink a sátrak felállításával foglalatostkodtak, körülnéztünk kissé a terepen. Eredetileg csak Tóni bá és Bob akartak menni, azzal az indoklással, hogy ők a vadászok, ők tudnak csendesen járni az erdőben - egyszóval semmi szükségük ránk. Zsu azonban ragaszkodott hozzá, hogy ő is velük menjen, és természetesen én is elkísértem...

Az őrzésünkkel megbízott két rendőrnek viszont nem volt kedve további mászkáláshoz, ezért hát kegyesen intettek, hogy menjünk, vigyáznak ránk a puskások, ők meg leheveredtek az egyik bokor alá. Pedig most már csakugyan számítani lehetett a rejtélyes gyilkosra, aki bármelyik fa mögül lepuffanthatott engem vagy Tóni bát, s nyilván az öregnek is eszébe jutott ez a lehetőség, mert elindulás előtt magára öltötte a golyóálló mellényt.

Bevallom, kísértést éreztem én is, hogy a másikat felvegyem, de Bob kifejtette, hogy itt egyedül őt fenyegeti veszély, mivel csak ő tudja, hogyan lehet elfogni a medvét, és logikus, hogy őt kéne lelőni először... Ezt azonban maga sem gondolta komolyan, mert a nehéz, kényelmetlen mellényt mégsem kívánta felvenni, s az végül otthon maradt. Így hát csak Tóni bát melegítette a „golyófogó”, s ő egyre jobban izzadt és szuszogott alatta. Két füle bánatosan lekonyult a

parafasisaktól, a tokban levő hosszú panga vándorlása során lassan a háta közepére csúszott, s némi képzelőerővel faroknak lehetett tekinteni, míg a nehéz expressz csöve ormányként himbálózott a bácsi orra előtt. S mert a dereka egyáltalán nem tartozott a legkarcsúbbak közé, önkéntelenül holmi két lábon lépdelő, khakiruhás elefántot juttatott eszembe - épp abban a pillanatban, amikor Zsu a fülembe súgta:

- Jaj, mindjárt hangosan fölnevetek! Tóni bá szerintem tisztára olyan, mint valami elefánt!

Lemaradtunk hát egy kicsit, és jót derültünk a kedves öregem - igazán nem gúnyból vagy rosszindulattól vezérelve, hanem csakugyan mulatságosan festett; hosszú idő után először éreztük, hogy rendeződtek a dolgok körülöttünk, s ez jókedvre hangolt mindkettőnket.

Eleinte csak kuncogni mertünk, mint a diákok az órán, ha a tanár hátat fordít, de idő múltán szabad utat engedtünk a vidámságnak, és úgy hahotáztunk, hogy Zsunak a könnyei csorogtak... Végül már nem is akartam nevetni, de egy belső kényszer nem engedte, hogy abba hagyjam, és alighanem Zsu is így volt ezzel, mert láthatóan fájt már az oldala a kacagástól. Sípólva szedtük a levegőt, hörögve röhögünk, s amikor végre lecsillapodtunk annyira, hogy értelmes hangokat tudunk kiejteni, zavartan néztünk egymásra.

- Még soha... nem történt velem... ilyesmi... - jelentette ki Zsu, kapkodó lélegzettel. - Lehet, hogy megbolondulok?

- Alighanem most jött ki rajtunk az elmúlt napok idegfeszültsége - mondtam, fejemre csapva lepottyant kalapomat. - Ez a nevetés jót tett, valósággal újjászülettem tőle, és akár pusztá kézzel is elbánnék azzal a nandi medvével, ha élénk toppanna most egy fa mögül!

Színpadiasan megfeszítettem az izmaimat, de a lány szavai hamar kijózanítottak.

- Puska nélkül nehéz dolgod lenne - közölte szárazon. - Igyekezzünk a többiek után, mert ha lemaradunk, akkor csakugyan a kezünkre leszünk utalva!

Valóban nem volt nálunk lőfegyver, mert az ötből kettőt a vadászok vittek, egy tartalék puska Olebutu, a középkorú vándorító nyomkereső vállát nyomta, a negyedik a szafáriboyaink vezetője, a mnyampara hátán lógott - minden eshetőségre készen -, míg az ötödiknek valami baja volt, egyelőre nem lehetett használatba venni...

Körülöttünk pedig az élettől nyüzsgő, ezerhangú, ezerarcú afrikai dzsungel, s ahogy a homály sűrűsödött benne, úgy vált minden egyre ijesztőbbé. Sietve indultunk hát Masterék után, de gyakorlatlan szemünkkel nem tudtuk sokáig tartani a nyomot, s rövidesen meg kellett állnunk, nehogy végképp eltévedjünk.

- Bobék már nyilván észrevették, hogy nem követjük őket - mondtam reszelősen. - Ha észrevették, azt is tudniuk kell, hogy nem találjuk meg a nyomaikat, ezért első dolguk lesz, hogy visszaforduljanak értünk. Ha nem tévedek, már útban is vannak errefelé, és pár perc múlva ideérnek hozzánk.

E pillanatban távoli lövés hallatszott, aztán még egy és még egy.

- Alighanem nekünk akarnak jelt adni - mondtam.

- Kiáltunk, talán meghallják! - javasolta Zsu, és torkunk szakadtából hallózni, ordítani kezdtünk. Akkor hagytuk csak abba, mikor berekedtünk, s hosszan fületük az őserdő neszeit.

Ámde sem lövést, sem kiáltást, sem közeledő lépteket nem hallottunk, s egyre kevesebb reményünk maradt, hogy még világosan megtalálják minket.

A sötétség rohamosan áll be ezen a vidéken, és arra figyeltünk fel, hogy már alig látunk.

Hirtelen vad üvöltésben tört ki egy felettünk kuporgó majom, majd egy másik zendített rá, aztán egy harmadik, negyedik, s néhány pillanattal később üvöltő, tomboló kórus szólt odafenn - a zászlósfarkú majmok esti karéneke; amikor vége lett, egyszeriben nyomasztónak találtuk a csendet.

- Félek - suttogta Zsu, megfogva a kezem. - Azonnal találj ki valamit!

- Fel kell másznunk valamelyik fára! - állapítottam meg. - Ott biztonságban leszünk, amíg értünk jönnek.

Halk morgás hallatszott a közelünkben, és éreztem, hogy minden hajam szála az égnek mered. „Leopárd!” - hasított belém a gondolat.

Szívem a torkomban dobogott, ahogy előhúztam tokjából a törömet, s miközben bal karommal Zsuzsát öleltem át, azon igyekeztem, hogy megállapítsam, honnan ered a hang.

Visszafojtott lélegzettel füleltünk mindketten, de csak a szívünk dobogása hangzott - bizonyára tökéletes útmutatóul szolgálva a közelben sompolgó fenevadnak, amely már kiszemelhetett bennünket zsákmányul.

Ág roppant valahol előttünk, a messzeségben élesen rikoltott egy madár, majd rekedt hörrenést hallottunk, s valami nagy zajjal felénk indult.

Zsu rémülten sikoltott, és kitépve magát a karomból, eltűnt a sötétben.

18.

- Fene ezt a hegyet! - dünnyögte Tóni bá izzadva, és akkorát fújt, hogy az előtte haladó Master tarkóján meglibbent a haj. - Igazán lakhatna valamilyen laposabb helyen is a medve!

- Tudomásom szerint ezen a vidéken látták utoljára - magyarázta Master, bicegőn lépkedve előre. - Egy öreg pokot férfit ölt meg, ha hinni lehet a szóbeszédnek; félig felfalta, aztán nyomtalanul eltűnt... Ha él még egy példány a fajból, az csak errefelé lehet.

Master most már csaknem hibátlanul beszélt a magyart, és látszott, hogy kedvét leli a beszédben, mert minden alkalmat megragadott a gyakorlásra, szókincsének gyarapítására. Azt azonban mindjárt az elején kikötötte, hogy csak tegezve hajlandó magyarul társalogni velünk, mert sem az angol, sem a szuahéli nem tesz különbséget a „te” és „maga” közt, és ő ezt szokta meg életében... Most is szívesen csevegett volna Tóni bával, de úgy nem lehet cserkészni; ezért hát hallgatott - hallgatta a bácsi szuszogását, mely egyre zajosabbnak tűnt mögötte, mígnem az volt az érzése, nem is ember, hanem pöfögő gőzmozdony halad a nyomában.

Már azon a ponton volt, hogy pihenőt vezényel, és férfiasan megtárgyalja az öreggel a dolgot, amikor ismét fuvallatot érzett a tarkóján. Ezúttal azonban nem Tóni bá fújt rá. Az élen haladó, agyonfoltozott térdnadrágot, szakadt ujjú inget viselő Olebutu szoborrá merevedett.

- Upepo, buana! - súgta hátra szuahéli nyelven, levéve válláról a ráfektetett puskát. - Megfordult a szél!

E pillanatban dühös trombitálás hallatszott előttük, megmozdult az összefüggő zöld fal, itt is, ott is ormányok kígyóztak ki a bokrok közül, hatalmas, szürke fejek bukkantak elő.

- Futás! - vezényelte Master, és sántikálva rohant a sűrűbe, igyekezve kikerülni a szél alól; de az elefántok már felfedezték őket érzékeny orrukkal, és a csapat néhány tagja dühös fújással indult az irányukba, míg a többiek messze hangzó recsegéssel menekültek.

A hosszú lábú kiringózi szaladt legelő, mögötte nagyokat szökellve, néhol mankóként használva a puskát a sánta Bob, Tóni bá pedig leghátul csörtetett. Az elefántok jól hallották az emberek zaját, és mert valamiért idegesek voltak, nem hagyták abba az üldözést, hanem egyre közelebb értek a futókhoz... A vandorobó egyedül biztosan elmenekülhetett volna, de váratlanul Master segítségére sietett. Egy ugrással ott termett mellette, jobb kezével megfogta a karját, és maga után vonszolva, támogatva berántotta néhány óriás levél alá.

Bob tudta, hogy a fekete az életét akarja megmenteni, de azzal is tisztában volt, ha ő meglapul, a kövér Tóninak bizonyosan vége. Persze az öreggel együtt semmiképpen sem nyerhetnek egérutat, ezt már világosan látta, így hát választani kellett: a sorsára hagyja-e, vagy esetleg mindketten meghalnak.

- Szaladj! - mondta Master, ellökve magától a kiringózi kezét, és abba az irányba bicegett, amerről Tóni bát hallotta.

Fújtatva, izzadva, holtápadtan bukott ki a pocakos vadász a fák közül, majd ordított egy nagyot és elzuhant, mintha kihúzták volna a lábát alóla. Azt hitte, az elefánt kapta el a lábát, és rémülten fordult meg, hogy a támadóba lőjön; az elefántok azonban még nem érték utol, csak egy vastag gyökérben botlott el.

Az élen haladó feldühödött bika most törtetett ki a bokrok közül, és amikor a bácsi meglátta óriási testét, kihűlő szívvel ébredt tudatára, hogy alighanem elérkezett a vég; mint egy lépegető torony vagy őskori szörnyeteg, úgy tornyosult fölé az elefánt, s a nyulakhoz és fácánokhoz szokott kezek reszketve fogták rá a puskát.

„Uram, teremtöm, meg lehet ezt ölni?” - támadt fel benne a kétség, és egy szempillantás alatt elege lett Afrikából, az afrikai vadászatból.

„Csak még egyszer láthassam a Csupi-pagonyt! - fohászkodott. - Csak még egyszer nyuláshassak ebben az életben!”

Majd célba vette a helyet, ahová ilyenkor lőni kell: a támadó elefánt ormánya tövét... Izgatottságában egyszerre húzta el a két ravaszt, és a mzinga - hüen a nevéhez - tényleg akkorát szólt, mint egy kisebbfajta ágyú.

Az alig nyolc méterre levő bika úgy torpant meg, mintha falnak rohant volna: meglengette hatalmas fejét, lepedőnyi fülcimpáit - aztán térdre rogyott, s messze hangzó ropogással dőlt a bozótba.

Ekkor ért oda a többi elefánt. Dühösen trombitálva álltak meg lelőtt társuk mellett, és mert a levelek közt heverő Tóni bát nem látták vaksi szemükkel, menekülők zaját nem hallották, tanácstalanul toporogtak, emelgették az ormányukat, és próbálták talpra állítani lelőtt vezérüket.

„Bumm!” - szólalt meg ekkor a közelben egy puska. Aztán újra és újra szólt, az állatokon pedig végre úrrá lett az embertől való félelem, és hangos trombitálással visszarohantak abba az irányba, amerről érkeztek.

- Hol a fiú és a lány? - perdült oda Master a félájultan fekvő Tóni bához, aki még mindig nem tudta elhinni, hogy megmenekült, s mi több, igazi elefántbikát lőtt. - Úgy láttam, nem jöttek mögöttünk!

Bob sietve töltötte újra a 340-es weatherbyt, majd Olebutu segítségével feltámogatták „a híres magyar vadászt”.

- Nem jöttek... mögöttünk...? - dadogta az öreg, a puska rúgásától sajgó vállát tapogatva. - De hiszen többször is hallottam, amint beszélgetnek...

- Valahol elmaradtak tőlünk - mondta Master a homlokát ráncolva. - Olebutu! - fordult vándorobóhoz. - Megtaláljuk őket még ma?

- Sötétben nem látom a nyomot, Buana Bob - felelt a fekete. - Azonkívül az elefántok ott zajonganak még, amerről jöttünk, és ha vissza akarnánk térni a csapánkra, ismét szél alá kerülnénk.

- A táborhoz odatalálsz?

- Megpróbálom - felelte a néger, és Tóni bá kezébe nyomva egy hosszúkás, érdes valamit, elindult.

- Mi ez? - kérdezte hökkenten az öreg, igyekezve áthatolni pillantásával a megsűrűsödött sötétségen.

- A tembó farka - válaszolta Master. - Ha véletlenül négerék találják rá, erről tudni fogják, hogy van gazdája, és nem szabad bántani, mert visszajövünk érte.

Hirtelen mély, bömbölésszerű hang hallatszott a távolból. Talán tíz másodpercig tartott, és többször nem ismétlődött meg.

- Mi volt ez, Robi? - kérdezte Tóni bá.

- Nem tudom - felelt a kérdezett. - Azon sem csodálkoznék, ha a kerit köszöntött volna bennünket... Mi a véleményed, Olebutu?

- Még sohasem hallottam ilyen rettenetes hangot, buana! - válaszolt a vándorobó kimeredt szemmel.

19.

Ösztönösen hátraléptem, amikor a sötétben meglódult a vad, de nem engem szemelt ki célpontul. Karnyújtásnyira tőlem robogott el az őz nagyságú állat, és két enyhén ívelt szarvat véltem felismerni a fején. Abba az irányba futott, amerre Zsu eltűnt, s noha képtelen voltam magyarázatát adni tettének, egészen úgy látszott, mintha a lányra haragudna, s azért követné, hogy felöklelje.

- Zsu...! - nyögtem rekedten. - Követ az antilop!... ugorj egy fa mögé!

Kissé bután hangzott, amit mondtam, sőt abban sem voltam egészen biztos, tényleg antilop-e az üldöző...

- Zsu! - kiáltottam újra és újra. - Merre vagy?! Válaszolj!

- Itt vagyok... - susogta alig hallhatóan, s egy pillanattal később a karomba futott.

Kapkodó lélegzettel, összeölelkezve álltunk és füleltünk a távolodó növényevő után; amikor a csörtetés elhalt a távolban, Zsu eltolt magától.

- Fel akart öklelni? - kérdezte reszketve. - De hát mit vétettem neki?

- Tudtommal semmit - feleltem. - De nincs kizárva, hogy ő jobban megijedt tőlünk, mint mi tőle... Csak az a jó, hogy nem kafferbivalyba botlottunk, mert akkor alighanem alulról szagolnánk már az ibolyát!

Ugató nevetés hangzott a távolban, s bár sohasem hallottam még ilyet, bizonyosra vettem, hogy hiéna és nem földöntúli rémség. Ismeretlen madár szólalt meg a közelünkben, rovarok muzsikáltak a lombok közt, s messze a fejünk fölött élesen rikácsolt valami.

- Találnunk kell egy fát, amire felmászhatunk - húztam magam után a lányt, miközben kezemmel igyekeztem az utat tapogatni. - Kár, hogy nincsen nálunk lámpa!

- Öngyújtó nem jó? - kérdezte, és kisvártatva felvillant ujjai közt a láng, még feketébbé téve a bennünket körülfogó sötétséget. Némi keresgélés után végre megpillantottunk egy alkalmasnak kinálkozó törzset; felmászni azonban nem lehetett rá, mert a felülete a rajta levő mohától síkos volt, s amikor újabb törzseket vizsgáltunk, kiderült, hogy mindegyik hasonló.

- Csak liánokon kapaszkodhatunk fel, ha megbírnak bennünket - vontam le a következtetést. - Liánon még a leopárd sem tud felmászni; olyan fára viszont, amelynek alacsonyan vannak az ágai, az is éppoly könnyen feljut, mint mi.

Belekapaszkodtam néhány lecsüngő liánba, de - bár erősen tartottak - éreztem, hogy képtelen lennék felmászni rajtuk, mert az erőm teljesen elhagyott...

- Azt javaslom, bújjunk be inkább ide, a gyökerek közé - mutattam egy fa métermagasra nyúló, deszka formájú gyökereire, amik nem is annyira gyökerek voltak már, hanem támasztó „pillérek”, s a fa szilárdítását szolgálták.

Elhelyezkedtünk két pillér találkozásánál, és mert hasztalanul igyekeztünk áthatolni tekintetünkkel a koromsötétségen, fűleltünk a gyanús neszekre. Néhány perccel később aztán eleredt az eső, és kopogásával minden egyéb zajt elnyomott...

A „nagy esős évszak” elején voltunk most, amely márciustól májusig tart ezen a vidéken, de attól még lehetett volna száraz az éjszakánk, aminthogy száraz évszakban is szerencsétlen eső az afrikaiakat, néha nem is ritkán. Talán kényelmesebb lett volna, ha mi választhatjuk meg a szafárink idejét, de lehet, hogy végül rosszul választottunk volna, mert például éppen itt, Kenya nyugati felföldjén, akkor esik a legtöbb csapadék, amikor az ország többi részén a száraz évszak „dühög”, júniustól októberig. A trópusi hegyvidéken amúgy is más a helyzet, mint a síkon; minél magasabbra megy az ember, annál több az eső, és persze a hőmérséklet is egyre jobban csökken: százméterenként fél Celsius-foknál többet...

Mi azonban mégsem fáztunk, hanem melegünk volt inkább, s nem a hidegtől vacogtak fogaink.

- Megőrülök! - suttogta Zsu, alig hallhatóan. - Minden pillanatban attól tartok, hogy a torkomba vágja valami a fogát...

Ujjai olyan erővel szorultak csuklómra, hogy körmei a húsomba mélyedtek.

- Ne butáskodj! - igyekeztem vigasztalni, s a tény, hogy legalább annyira fél, mint én, bátorságot öntött belém. - Az egyetlen ragadozó, amelyiktől ebben a dzsungelban tartanunk kell, a leopárd, és annak gyenge a szaglása. Ha csendben lapulunk, nem vesz észre még akkor sem, ha itt áll meg előttünk, és történetesen nem felénk néz... Na de miért éppen itt állna meg? Hisz nagy az őserdő, millió helyre mehet benne... És még ha éppen erre tévedne is, akkor sem biztos, hogy félünk kéne tőle, hiszen a leopárd fél az embertől; ha meglátna bennünket, talán úgy elrohanna, mint az az antilop.

- Bár igazad lenne! - sóhajtotta. - Na és mi van a medvénkkel? Ha csak fele igaz, amit beszélnek róla, akkor is meghalunk, ha összeakadunk vele!...

Félelmetes bömbölés hallatszott valahol, túlharsogva a lezúduló eső kopogását. Úgy tetszett, mintha közvetlen előttünk üvöltött volna az ismeretlen állat...

Egyszerre csak finoman megrezdült a gyökér, amelynek a hátunk támaszkodott.

Hátulról közelített a vad!

A fejemet, amennyire tudtam, hátrabillentettem, hogy meglássam, ha a pillér fölött kibukkan, s egyúttal borzongva eszméltem rá, hogy a torkom így teljesen védtelen...

Tisztán hallatszott most már a nagy testű állat szuszogása, és mindketten visszafojtottuk a lélegzetünket.

A „deszka” ismét megrezdült a nekinyomódó test alatt, s jól hallható csikorgással óriási karmok akaszkodtak bele.

„Most áll fel - lüktetett agyamba a rémület. - Még egy pillanat, és átnyúl hozzánk a gyökér fölött, vagy átugrik és torkon ragad...!”

Reszkető kézzel tettem a számba a kést, ráharaptam a széles pengére, és kihúztam a félájultan kuporgó lány zsebéből az öngyújtóját. Bíztam benne, hogyha elég ügyesen gyújtom meg, sikerül egy pillanatra világosságot varázsolni körénk... Kétségbeesett ötlet volt részemről, de a sötétben úgysem lett volna semmi esélyünk a vadállattal szemben.

Arra gondoltam naivan, a felvillanó fénytől esetleg annyira megijed, hogy ész nélkül elrohan...

Óvatosan emeltem a markomba rejtett öngyújtót a fejem fölé, s amikor meghallottam odafönt egy halk szusszanást, megperdítettem a kerekét.

20.

Csak egy másodpercig égett a kanóc a tenyerem alatt, és csak egy pillanatig világította meg a fölénk hajló iszonyatos fejet - hosszú, szőrös vadállati pofát, zölden villogó szemekkel, agyarszerű, hatalmas fogakkal...

Rekedt nyögés tört ki a torkomból, Zsu felsikoltott, aztán talpra ugrottunk mindketten, és egymás kezét fogva rohantunk, amíg bele nem gabalyodtunk a csatakos bozótba. Ekkor döb-bentünk rá, hogy a veszély korántsem múlt el; a fenevad bármely pillanatban ránk vetheti magát - a sötétben nem látnánk, az esőtől nem hallanánk -, sőt bármikor belénk marhat egy mérges kígyó is, ha véletlenül a közelébe érünk.

Jobb kezemben görcsösen szorítottam a súlyos vadászkést, a ballal pedig Zsuzsát öleltem át, aki inkább volt holt, mint eleven, és attól féltem, hogy már nem sokáig bírja...

Nem tudom, meddig állhattunk ott a zuhogó esőben, reszketve, egymást bátorítva, kegyetlen fogak és karmok érintését várva, míg egyszerre csak fényt pillantottunk meg a fák között, és eldörrent egy lövés.

Az örömtől részegen, botladozva indultunk a fény irányába, s pár pillanat múlva megláttuk Bob Mastert, Tóni bát, a lámpát tartó Olebutut s a két fekete rendőrt.

- Helló! - kiáltott vidáman Bob. - Már azt hittük, nélkületek kell elköltenünk a vacsorát!...

Olebutunak ugyancsak szüksége volt minden tudására, hogy felkutasson minket. Kiderült, hogy azért csodákra nem képes ő sem, hanem a táborból elvezető csapán időről időre hagyott egy-két jelet - levágott ágat, letépett levelet, miegymást -, és azokat persze az eső sem mosta el. A nyomozás csak akkor lett nehezebb, amikor meg kellett találni a helyet, ahol lemaradtunk tőlük. Lámpa nélkül ez már nem volt lehetséges, így hát előbb a táborba mentek, és onnan újra vissza a csapánkra - most már a két rendőrrel együtt. Az elefántok közben eltakartak másfelé, de hogy ne legyen túl egyszerű a dolog, felhőszakadás zúdult a nyakukba - éppen akkor, amikor a vandorobó megtalálta a nyomunkat. Az eső percek alatt elmosta cipőink lenyomatát, csak néhol árulkodott egy letört levél vagy ág haladásunk irányáról.

Végül már csak taláломra kóvályogtak a környéken, rekedtre kiabálták magukat, és többször elsütötték a puskáikat is, de mi az eső zúgásától semmit sem hallottunk. Már azon a ponton voltak, hogy abbahagyják a hiábavaló kutatást, amikor az utolsó lövés után megláttak bennünket...

- Megörültem volna, ha nem jöttök - mondta a lány, az átélt izgalmaktól még mindig sápadtan.
- Az a vadállat is olyan szörnyű volt, hogy álmomban sem szeretnék újra találkozni vele!...
Lehet, hogy ez a nandi medve?

Röviden elmondtuk, mi történt, aztán megkerestük a fát a furcsa gyökerekkel. Olebutu és Bob átvizsgálták a helyet, s halk hangon tárgyalták a vizsgálat eredményét.

- A nyomokat jórészt elmosta az eső - közölte aztán velünk a volt hivatásos vadász. - Annyit azonban sikerült kiderítenünk, hogy a fa törzsén látható mély hasítások az állat karmának nyomai. A leírásokat alapján nyugodt lélekkel merem állítani, hogy a kerittel akadtatok össze, s ily módon kétségtelen bizonyítékot nyert, hogy legalábbis egy példány még életben van!... Sajnos, az esőben nem nyomozhatunk utána, de holnap majd tüzetesen szemügyre vesszük a terepet, és előbb-utóbb puskavégre kapjuk, a szavamat adom rá!

- Hát csak minél előbb! - mondta Zsu borzongva. - Szörnyű ez a dzsungel!... Még egy ilyen kaland, mint a mai, és végképp kikészülök!... Mondjátok, megér ez nyolcszázezer dollárt?

- Nekem félmilliót is megér! - felelte Bob mély meggyőződéssel hangjában...

Az eső ugyanolyan hirtelen állt el, mint ahogy eleredt, s mire a táborhoz értünk, ott már javában lobogott a tűz, és az emberek a ruháikat száríttgatták. Amikor megpillantottak bennünket, rekedt üvöltéssel rohantak ránk, és azt hittem, nyomban lemészárolnak!...

Talán a rejtélyes gyilkos bérelte fel őket, ily módon akarva egyszer s mindenkorra megsza badulni tőlünk?

Késemhez kaptam, de Bob lefogta a kezem, és széles vigyorra húzódott a szája... A feketék pedig Tóni båt fogták meg, nagyokat nyögve a vállukra emelték, és tüzes tánclépésben, vadul kurjongatva szökdelni kezdtek vele a tűz körül.

Az öreg először ugyanúgy megijedt, mint én, de amikor látta, hogy nem történik baja, lassan megnyugodott, és rövidesen mámoros pír ömlött el az arcán.

- Kabubi! Kabubi! Kabubi! - üvöltötték a derék „szafári-boyok”, és rázták a bácsit, mintha orvosságos üveg lenne, amiből tölteni akarnak. Szerencsére mégsem töltöttek belőle, hanem inkább öneki töltöttek - egy egész vizespohár whiskyt, és türelmesen vártak, amíg felhajtotta. Aztán újra folytatták a táncot, de egyre gyakrabban váltogatták egymást a dicső teher alatt, és abba is hagyták rövidesen az egész *kabubit*, a veszélyes nagyvad elejtőjének kijáró ünneplést.

Ekkor tudtuk csak meg, micsoda nagy vadász Tóni bá, s amikor elbeszélte, hogyan lőtte le a támadó tembót, őszinte csodálattal néztünk rá mindketten.

- Pedig szarvasnál nagyobb vadat még sohasem lőttem! - közölte szerényen. - Ebből is látszik, milyen fontos az elmélet, s ha az ember tudja, hová kell küldeni a golyót; akkor az oda is megy, ha biztos a kéz, jó a szem és a szív erős!

- Való igaz! - helyeselt Bob Master. - A barátaid hálát adhatnak a sorsnak, hogy ilyen kitűnő vadászt sikerült szerezniük!... De most már ideje nyugovóra térnünk, mert mindjárt reggel lesz.

- A történetek után, sajnos, képtelen volnék egyedül aludni - ismerte be pirulva Zsu, azzal kihozta az ő számára felállított kis egyszemélyes sátorból a cuccát, és bejött a miénkbe. - Remélem, hogy holnapra már rendbe jönnek az idegeim, és akkor úgy viselkedhetek, ahogyan egy szafáritaghoz illik!

- A szafárizó hölgyek a legritkább esetben alusznak egyedül - jegyezte meg Master. - És nem kell azt hinnetek, hogy a feketék ilyesmin megütköznek... ők többnyire egész családjukkal egyetlen kunyhóban töltik az éjszakát.

- Igazuk van - mondtam. - Én is szívesen megosztom Zsuval a sátrunkat.

- Természetesen nem kell hárman szoronykodnotok itt - világosított fel bennünket Bob. - Tóni és Zsu kényelmesen elférnek ebben a sátorban, Péter pedig bizonyára nem fél egyedül a kicsiben... Mi, férfiak, ugyanis bátrabbak vagyunk a gyengébb nemnél! - tette hozzá vigyorogva, de minden sértő szándék nélkül. - Ez így van rendjén, s mert a természet rendelte így, nincs mit szégyellni rajta.

Bob nem tudhatta, hogy Zsu lelkének érzékeny pontjára tapintott, bár az is elképzelhető, hogy sejtett valamit, hiszen már egy hete ismerték egymást, és hét nap az nagy idő egy éles szemű megfigyelő számára. Zsu mindenesetre ismét fülig pirult, de mert nem volt kedve vitatkozni a témáról, úgy tett, mintha nem hallotta volna, és erélyes mozdulatokkal igazította el a párnát az ágyon, a szafári-kitandán.

- Jó éjt! - mondta vidáman a volt fehér vadász. - Vagy ahogy errefelé mondják: Lala szalama! Reggel majd a boyok ébresztenek.

Vackaikba húzódtak a feketék is, csak a mpisi meg a kukta, a mpisi-boy tevékenykedtek még a konyhasátor nagy ponyvája alatt, ahol aprócska tűz égett, védve az esőtől.

Beléptem a sátramba, és miután gondosan befűztem az ajtót, a karbidlámpa fehér izzású fényénél alaposan átvizsgáltam mindent: nincs-e benn mérges kígyó, skorpió vagy hasonló barátságatlan élőlény; amikor néhány légyen kívül mást nem találtam, megnyugodva bújtam be a kitandámba, a rovaroktól védő csandalua alá.

Eloltottam a lámpát, de sokáig nem jött álom a szememre. Az őserdő hangjai akadálytalanul szüremlettek be a sátorfalra, s az volt az érzésem, mintha semmi sem lenne a fejem fölött... Ha jól meggondoltam, a moszkítóháló s a vékony sátorlap csakugyan egyenlők voltak a semmivel, hiszen vajmi kevés védelmet nyújthattak veszélyes ragadozók ellen - egy elefántcsordáról nem is beszélve, amely percek alatt palacsintává lapítana mindent.

Nem tudom, meddig feküdtem éberem, s az is lehet, hogy közben aludtam valamit, de hirtelen halk szuszogást hallottam közvetlen közlől.

Úgy rémlett, a fejem mellett szuszog a szuszogó, s ettől egyszeriben meggyorsult a szívverésem, és patakokban kezdett folyni rólam a verejték.

„Legalább puskát kértem volna!” - hasított belém a keserűség, és mintha a szuszogó olvasni tudott volna a gondolataimban, félelmetes vihogásban tört ki...

Életemben most hallottam másodszor hiénakacagást, s bár a hideg rázott tőle, egyúttal meg is könnyebbültem, mert úgy tudtam, a hiéna gyáva, és nem vetemedik olyan galádságra, hogy a sátramba betörve fölfaljon... Kisvártatva hallottam, amint odébb totyog, s a fogaival ropogat valamit, majd amikor - bizonyára a finom falat fölötti örömeiben - ismét felnevetett, már nem is találtam szörnyűnek a hangját.

Aztán újabb hiénák jöttek, és furcsa hangokat hallattak - én pedig a végén úgy megszoktam őket, hogy kedvem lett volna kimenni közéjük és rájuk ripakodni. Persze azért nem mentem ki mégsem, de amikor elhallgattak, szinte kívántam, hogy zajongjanak újra, mert úgy véltem, a csönd nem jelent jót, a sötétség leple alatt valami készül...

Egyszerre csak halk suhogást hallottam bal felől, és a következő pillanatban lélegzés nesze ütötte meg a fületem. Inkább éreztem, mint láttam vagy hallottam, hogy egy test a sátonak nyomódik - majd halk hörrenés hallatszott, és hersegeve szakadt szét a ponyva...

- Segítséééé! - ordítottam torkomszakadtából, mert tudtam, hogy csak leopárd vagy nandi medve lehetett a tettes; és azt is tudtam, hogy egyedül nem győzhetek le ilyen ellenfelet. Vadásztőrömet görcsösen szorítva, magamra húztam a takarót, és ismét ordítottam.

21.

Örökkévalóságnak rémlő idő után, mely alatt minden pillanatban a támadó vad dühös morgását, húsbomba vájó harapását vártam, emberi hangok hallatszottak, majd fénycsóva táncolt el mellettem, és Bob aggódó arcára esett a tekintetem.

- Mi történt? Jó! vagy? Minden oké? - záporoztak rám a kérdései, de egyelőre képtelen voltam felelni, csak tátogtam, mint a szárazra vetett hal, és minden porcikám remegett az átélt izgalomtól. Olyan gyenge voltam, hogy alig bírtam a lábamon megállni, a pizsamámból pedig facsarni lehetett a vizet.

- Nincs semmi baj, fiú! - csapott a vállamra Bob, de rögtön el is kapta a karomat, mert különben az ütéstől hasra estem volna. - Valamilyen állat próbált a sátrába hatolni - magyarázta az odaérkező Zsunak és Tóni bának. - Péter szerencsére észrevette és rákiáltott, mire a vad elszaladt, én meg felébredtem... Kár, hogy nem adtam puskát neki, mert akkor lelőhette volna!... Nézzük csak, mi volt az...

Lámpája fényét a földre irányítva lekuporodott a résnél, és kisvártatva diadallal mutatott egy nyomra, mely nagyjából akkora volt, mint egy emberé, de szélesebb, és az elejénél karmok lenyomata látszott.

- Bizony, jó lett volna, ha van nálad puska! - rikkantott. - Ilyen nyoma csak egyetlen állatnak van, tudomásom szerint: a nandi medvének!

- Miért épp az *én* sátramba akart bejönni? - kérdeztem nem titkolt önzetlenséggel. - Sejtette talán, hogy csak nálam nincsen puska?

- Nem valószínű! - vigyorgott Bob. - Talán azért esett rád a választása, mert ez a sátor a legkisebb, ezért ezt látta a legkevésbé ijesztőnek... Vagy talán azért, mert olyan halkan lélegeztél, hogy nem hallotta, és azt hitte, nincs benn senki... Szerintem nem azzal a céllal jött, hogy megöljön valakit. Sokkal valószínűbb, hogy a sátraink felkeltették a kíváncsiságát, és körül akart nézni az egyikben. Nem ez lett volna az első eset, hogy betör emberi hajlékba. A bennszülöttek kunyhóiban mindenféle táplálékot talál, s mert a négerek babonásan félnek tőle,

nyilván sohasem történt meg, hogy valaki fegyverrel szembeszállt volna vele. A halálesetek, amiket valóban ő okozott, azt hiszem kivétel nélkül úgy következtek be, hogy akaratlanul felingerelték valamivel... Remélhetőleg az eső nem mossa el egészen a nyomát, és ha világos lesz, követni tudjuk a tanyájáig.

Lefeküdni már nem sok értelme volt, mert az órák fél ötöt mutatott, azonkívül aludni úgysem tudtam volna. Lemosakodtam hát, tiszta ruhát vettem, s némileg felfrissülve, de még mindig reszkető inakkal, elsősorban kértem Mastertől egy puskát.

Adott is egy 375-ös francotte nevű belga ismétlőt; négy kiló lehetett a súlya, és négy töltény fért el a tárában... Fegyverrel a kézben rögtön bátrabbnak éreztem magamat, és ruganyos léptekkel mentem az ebédlőszámba, ahol a mpisi rövidesen forró teával örvendeztetett meg minket; tehetett bele tejport, aki akart, de nagyszerűen ízlett nélküle is. Aztán viharlámpáink fényében nekiláttunk a bőséges, angol típusú reggelinek, és egyre derűsebb lett a hangulatunk.

- A medve tehát eleven valóság - szögezte le Tóni bácsi, letörölve bajuszáról a lekváros zab-pehely, a kornflék ráragadt morzsáit, és maga elé húzta a ham and eggset. - Ez azt jelenti, hogy előbb-utóbb terítékre hozom... Mert azt még egyszer szeretném hangsúlyozni, hogy a medvét én lövöm le!... Nem bánom, ha az öreg Joe nevét viseli később, de a dicsőséget nem engedhetem át másnak... Tegnap meggyőződhettem róla, Robi, hogyan kezelem a puskát... Apropó! Az elefantom már csaknem kiment a fejemből! Mikor indulunk az agyarakért?

Úgy látszik, az öreget legalább annyira érdekelte a tembója, mint a nandi medve, és Zsu később elárulta, hogy egész éjjel a markában szorongatta a levágott farkat - csak akkor vált meg tőle, amikor a sátorból kijöve a puskát vette kézbe.

- A pembéket nyugodtan rábízhatjuk a boyainkra - nyugtatta meg Master. - Mihelyt világos lesz, elindulnak, mi pedig a medve nyomába eredünk... De ismételten megkérnélek, Tóni, ne vedd fel a golyóálló mellényt, mert csak fölöslegesen fárasztod magadat, és a lihegésed elriaszt minden vadat; akkor pedig fuccs a vadászatnak, főleg a medvéknek... Mellesleg az őserdőben úgyis csak közélről lőhetne ránk a merénylő, elsősorban persze nem rád, hanem énrám, s egész biztosan a fejünkre célozna.

Tóni bá kénytelen-kelletlen elismerte, hogy Bobnak igaza van, s mogorván törődött bele abba is, hogy nem láthatja a tembót, nem fényképezgetheti le magát vele, mert a nandi medve elsőbbséget élvez, és arról sem akart lemaradni.

- Vágják le az elefánt egyik lábát is papírkosárnak - mondta duzzogva. - Meg hozzák el az egyik fülét!... És az oldalából is vágjanak ki akkora bőrt, hogy bevonhassam vele otthon a kedvenc széket!...

Az eső közben elállt, s ha nem mosta el egészen az állat nyomait, és ha csakugyan olyan ügyes kirongózi ez az Olebutu, akkor talán már ma sikerül elejtenünk milliókat érő zsákmányunkat...

22.

Bob is nyilván a sok pénzre gondolt, mert olyan elégedett arccal dőlt hátra a széken, mintha már a zsebében érezné a félmilliót, és komótos lassúsággal gyújtott rá éktelenül büdös szivarjára...

Egyik este bevallotta nekünk, hogy a felesége szerint ez a szivar okozta a lesántulását három esztendeje, ő azonban azt állítja, akkor is bekövetkezik a dolog, ha illatosított cigarettát szívott

volna. Elefántot követtek egy dán vadásszal, és a szélirány ellenőrzése céljából Master szivarozott. Amíg a füstöt a szél az arcába fújta, addig mehetek nyugodtan, és nem is lett volna baj, ha hirtelen nem fordul meg a szél. Úgy száz méterre lehettek ekkor a nagy agyarastól, és az rögtön szagot kapott róluk. Azt várták persze, hogy elszalad, ámde nem ez történt, hanem az állat böszülten rájuk rohant...

Bob tagadta, hogy a szivarfüsttől vadult meg ennyire, noha ő sem tudta magyarázatát adni a dolognak, legfeljebb csak azzal, hogy az elefánt kiszámíthatatlan. Akármilyen volt is az ok, az óriás néhány másodperccel később már ott magasodott előttük - pusztító csatagépként törve széjjel a bozótot, szörnyűséges trombitálás közepette. Mivel egyedül volt, Masterék nem futottak el, hanem kihasználva a lehetőséget, le akarták löni.

A dán azonban kissé rosszul célzott, a megfelelő hely fölött találta el az irtózatot, s a lövedék nem az agyat roncsolta szét, hanem elakadt a koponya csontkamráiban. Vele csaknem egy időben, de mégis másodikként tüzelt Bob; az elefánt ekkor már nagyon közel volt hozzájuk, és a túl meredek szögéből kilőtt golyó nem érte halálosan. Már is rajtuk volt az őrző vadállat, és térdre rogyva Mastert akarta átszúrni, aki gyors oldalt ugrással próbálta elkerülni az agyarást.

Közben persze a tembóval is szeretett volna végezni, de erre nem nyílt alkalma, mert a felcsavart ormány védte a homlokot. Szemével cél után kutatva, nem vett észre egy földön kúszó indát, és megbotlott benne; a következő pillanatban combjába fúródott a szokatlanul vékony agyar, s noha csontot nem ért, iszonyú sebet szakított. Az elefánt ekkor biztosan megölte volna, ám a dán bátor legénynek bizonyult, és jóvá téve korábbi hibáját, két lépésről halántékon lőtte az állatot - épp amikor újból szúrni készült...

Szerencsére volt a közeli helyiségben rádiótelefon, így időben értesíteni tudták a „repülő doktort” - a híres kenyai Flying Doctor Service-t, amit 1959-ben hoztak létre Kenyában, Ugandában és Tanganyikában, főként önkéntes adományokból - és nem egészen egy órával később már le is szállt a közeli réten a kis egymotoros Comanche-gép az orvossal meg a pilótával... Bob életét megmentették, azonban meg kellett ígérnie a feleségének, hogy soha többet nem szív ilyen szivart, és ő be is tartotta az ígéretét mindig - ha az asszony a közelben volt...

Mikor nagy nehezen kivilágosodott, Olebutu letérdelt a behasított ponyvájú sátonál, és vadászkutya módján szimatolva, hosszúra nyúlt, alumíniumgyűrűvel ékes fülcimpájával szinte a földet súrolva, megkezdte élete legjövődolgozatának a felkutatását... Master tanácsára ugyanis Zsu nagy baksist ígért neki, ha sikerül a vadat követnie, és a néger szemmel láthatóan mindent megtett, hogy a jutalmat elnyerje. Csigalassúsággal csúszott-mászott, lapult és bujkált a vizes bokrok közt, hol itt, hol ott találva valamit, amiből a haladás irányát megállapíthatta. Jó félóra múlva még mindig nem voltunk száz méterre sem a táborától, de Master bízott a fekete legényben, és hogy könnyebben teljen addig is az idő, rágyújtott ismét egy szivarra...

Egyszerre csak felpattant a vandorobó, motyogott valamit, majd ökölbe szorított kézzel mutatott előre, és máris megindult.

- Most már biztos az irányban - magyarázta Bob, nagy léptekkel bicegve a kirongózi után, akinek egyszerre sietős lett a dolog. - Ne kérdezzék tőlem, hogyan csinálja a fickó, de ért hozzá, az biztos!

Napfényben nem volt olyan ijesztő a dzsungel, mint éjjel, s a tény, hogy többen vagyunk, s én is puskát szorongatok, jócskán megnövelte az önbizalmam. Úgy éreztem, bátran szembeszállnék akármivel, csak abban nem voltam egészen biztos, jó helyre küldeném-e a golyót.

Egyelőre azonban csak kolobusz majmokat - mbegákat - láttunk, amint a fákon ültek és mászkáltak, időnként nagyokat szökkenve, többméteres ugrásokkal hidalva át az ágak közti távot, s ilyenkor uszályként libegett a légben a hosszú, fehér válszegélyük, fehér végű farkuk. Testük többi része koromfekete volt, de fölfedeztem egy anyjába kapaszkodó, hófehér szőrű kölyök-majmocskát is, amelynek csak az arca feketéllett... A kolobuszprém mindenkor kedvelt díszítőanyagnak számított a bennszülöttek közt - akár fejdíszként, akár a boka vagy térd köré tekerve, s állítólag bevonult a civilizált divatba is, bár nem tudom, milyen minőségben...

Puskám birtokában az a különös részegség készült erőt venni rajtam, amit a szakemberek „lödüh”-nek neveznek, s ami különösen a kezdő vadászokkal fordul elő; a „lödühönc” a legszívesebben mindent agyonlövöldözne, mert élvezi a fegyver nyújtotta hatalmat és a tényt, hogy pillanatnyi szeszélyétől függ egy másik lény élete, halála. Eljátszadoztam a gondolattal, hogy lepuffantom az egyik pompás mbega hímet, s próbaképpen rá is fogtam a puskámat, de aztán mégsem lőttem. Később barna fejű, zöld hasú papagájt pillantottam meg egy ágon, amint kíváncsian nézegetett minket, de azt sem kívántam meglőni. Persze ha egy nagy és veszélyes vad lapult volna a közelben - feltéve, ha nem vesz észre minket, és biztos fedezékből jó alkalom nyílik halálos lövésre -, azt már agyondurrantottam volna, hogy a szobám falára akasztott trófea minden szónál ékeesebben hirdesse vakmerőséggel határos bátorságom, rendkívüli ügyességem...

Diana, a vadászat istennője azonban nem terelt elém semmi „veszélyeset”, így hát nem eshettem kísértésbe, hogy ellőjek Tóni bá elől valamit... Arról nem is szólva, hogy a lövés elriaszthatná a nandi medvét, melynek a nyomát Olebutu csodálatra méltó éleslátással követte; én legalábbis a legcsekélyebb jelét sem fedeztem fel annak, hogy az állat előttünk jár.

Mindeddig hol sűrűbben, hol ritkábban álló fák közt vezetett az utunk, de szinte sehol sem kellett utat törnünk a pangával; nyilván a keritnek is megvolt a magához való esze, és került a legsűrűbb részeket. Most pedig szabályos útra akadtunk - afrikai értelemben vett útra, amit elefántok tapostak évszázadokon át, de szívesen vettek igénybe az itt lakó emberek is.

A vandorobó megállt, és hosszan tárgyalt Bobbal - halkan és suttogva, mintha nem akarnák, hogy más is hallja a beszédjüket; aztán Bob bólintott, Olebutu intett, és máris futottunk a széles csapáson. Rejtély volt előttem, miért erre megyünk, bár azt én is láttam, hogy nemrég sok állat vonult előttünk, jobbára patások - amennyire meg tudtam ítélni szerény nyomolvasó képességeimmel.

Talán a kirongózi éles szeme fölfedezte köztük a medve nyomait is?

Néhány percnyi sebes futás után hangokat hallottunk előlről: marhabögést, emberi szavakat, és Olebutu megtorpant.

- Pásztorok vannak közvetlen előttünk - magyarázta Bob. - Olebutu, sajnos, elvesztette a vad nyomát, és most már biztos, hogy nem is találja meg. Nincs értelme továbbmenni...

- A pásztorok talán látták a medvéket - lihegte Tóni bá változatlan sebességgel dübörögve tovább a lejtőn, és alapjában véve nem is mondott butaságot. Az itt élő emberek biztosan tudtak a keritről, s éppen meg akartam kérdezni Bobtól, miért nem jutott ez neki az eszébe, amikor Tóni bá kiáltott valamit.

Nagy nehezen sikerült lefékeznie magát, s ahogy tántorogva felénk fordult, láttuk, hogy nyílvessző áll ki a melléből.

- Feküdj! - vezényelte Master elhasalva, és mondanom sem kell, hogy követtük példáját.

- Rafiki! Jó barát! - ordította Bob az őserdőnek. Majd előttem ismeretlen nyelven még mást is kiabált, de jó ideig nem érkezett válasz. Miközben feküdtünk, átkoztam a sorsot, de legfőképp magamat, amiért idejöttem a „sötét földrészre”, nandi medvét fogni egy halott öregúrnak, és titokban már elsirattam magam, amikor kiáltott a fák közül valaki. Master felelt neki, és egyszerre csak harcias négerek vettek körül minket; a kezükben nyíl és lándzsa, a nyakukon gyöngyfüzérék, a karjukon és lábukon kar- és lábperecek, a fejükön furcsa, színes sapka, melybe némelyiknél tollak voltak tűzve.

Bob váltott velük pár szót, s közben alkalmam nyílt megfigyelni, hogy nem fejfedőt viselnek, hanem a hajuk van sapkaformán nyírva és festéssel bekenve; a világoskék, okkersárga, vörös és barna „micisapkákat” különböző ábrák is díszítették, s talán hárman voltak csak, akik nem festették be így a hajukat.

- Pokotok vagy szukok, ahogy tetszik - mutatta be őket Master, mintha fogadáson lennének. - Elrabolták az éjjel a marháikat, és mi a rablókat követtük a csapáson; majdnem akkor értük utol a zsványokat, amikor a pokotok minket, s míg egyfelől a rablók bennünket az üldözőknek véltek, addig a pokotok azt hitték, mi vagyunk a rablók. Szerencsére értem a nyelvüket, s mert pokotul kiáltoztam abban a hiszemben, hogy ők lőttek rá a szegény Tónira, megértették, amit mondtam.

- Segítsetek!... Nem akar kijönni... - dörögte valaki ekkor, és a pokotok elszörnyedve ugrottak félre a nagy kalapú, kövér mzungu elől, aki imbolyogva közeledett rettentő hasával, s hasztalan próbálta kihúzni a mellébe fúródott nyílveesszőt.

- Ezer szerencse, hogy mégiscsak felvette az ing alá a golyófogót! - vigyorgott ránk Master, és mindannyiunknak mázsás kő esett le a szívéről, amikor egy erőteljes mozdulattal kirántotta a nyilat.

Csak a pokotok bámulták a csodát hűledezve, és sehogy sem értették, miért nem érez fájdalmat a mzungu. Master aztán elárulta nekik, hogy Mungu, az isten úgy védi a jó fehéreket, hogy sebezhetetlenné teszi őket a gonoszok nyilaival szemben.

A négereket láthatóan gondolkozóba ejtette az eset, mert izgatottan és sokáig tárgyaltak valamit, hol Tóni bára, hol ránk vetve különös pillantást, majd a szószólójuk Masterhoz fordult, és igen erélyesen közölt vele néhány dolgot. A volt fehér vadász eleinte tagadóan rázta meg a fejét, ám az egyre hangosabb argumentumok hatására, melynek során többször is Tóni bá felé bökött a néger lándzsája hegyével, beadta derekát, s komoran bólintott. A feketék arca erre felragyogott, és keményen pattogó hangokkal máris indulásra nógattak bennünket... Köztük voltunk, ezért nem tehettünk mást, mint hogy elindulunk, bár egyikünk sem értette az okát.

- Arra kértek, hogy segítsünk nekik - adta meg a felvilágosítást Master. - Azzal érveltek, ha a Mungu ilyen kegyes hozzánk, hogy nem engedi a testünkbe fúródni a nyilat, akkor gyerekjáték lesz a számukra visszaszerezni a marhákat a tolvajoktól... Egyelőre vágjunk jó képet a dologhoz, aztán majd meglátjuk, mit tegyünk. Ők az urak ezen a vidéken, és ha megharagusznak ránk, meghiúsíthatják az expedíciónkat. Viszont az is elképzelhető, hogy segítségünkre lesznek a kerit felkutatásában.

- Jó ötlet - mondta Zsu. - Ha egyszer itt élnek, látniuk kellett már a medvét, sőt talán el is ejtettek néhányat!

- Kizárt dolog - rázta Bob a fejét. - A pokotok ugyanúgy rettegnek ettől az állattól, mint a többi néger. Nem tudom, miért van így, de vitathatatlan tény, s még a közismerten bátor és harcias bagverék is - akik pedig egy szál fűtykössel a kezükben agyonverik a legerősebb leopárdot - ész nélkül elfutnak, ha meglátják a dubut vagy meghallják a hangját. Még a nyomától is félnek, és ha medvefotót mutat nekik az ember, legfeljebb egyszer néznek csak rá, többet a világ minden kincséért sem. Persze azért érdeklődünk tőlük, s ha visszaszerezzük a jószágukat, számíthatunk a segítségükre.

- Nem nagyon veszélyes ez a vállalkozás? - firtattam. - Ki tudja, hányan vannak a tolvajok, és ha azoknak is van fegyverük, akkor jól nézünk ki!

- Természetesen számíthatunk harcra - ismerte be Master. - Ha észrevétlenül sikerül meglepnünk őket, a pokotok biztosan lenyilaznak párat, mire a többi észbe kap. Ha túl sokan vannak, komoly harcra kerülhet sor, de a mi puskáinknak nem állhatnak ellent, és ha látják, hogy fehérek vagyunk, lóhalálban fognak elnyargalni.

- Neked legyen igazad, Robi! - dörmögte Tóni bá, aki sehogyan sem tudta megszokni a „Bob”-ot. - Vitézség ide vagy oda, most már láthatjátok, milyen igazam volt ezzel a mellénnyel! De nem is vetem én le, amíg Afrikában vagyok!

- Pedig épp azt akartam javasolni, hogy add át Zsuzsának a golyóállódat!... Nemcsak azért mert nő, de rengeteg pénzt is ér a számunkra, tehát kétszeresen óvnunk kell a bajtót!

Tóni bácsi feje vörös lett, mint a paradicsom.

- Nem lenne jobb, ha Zsu itt szépen elrejtőzne és megvárna, amíg elkergetjük a rablókat?... Ugyanis ha a mellényt leveszem, a pokotok nyomban látják, hogy becsaptuk őket a sebezhetetlenséggel...

- Gondolkoztam ezen - felelte Bob. - Egyedül azonban nem hagyhatjuk a lányt, minket pedig a pokotok gyávának tartanának, ha bármelyikünk lemaradna, és ezt nem engedhetjük meg... Ami pedig a mellényt illeti, hát előbb-utóbb úgyis el kell árulnunk nekik az igazat, de azért nem haragudnak meg.

Tóni bá reszkető kézzel kezdte gombolni az ingét, de Zsu szavai megállították ujjait.

- Szó sem lehet róla, hogy felvegyem! - jelentette ki határozottan. - Ha akartam volna, vásároltam volna magamnak is, de én nem akartam... Mellesleg egy fikarcnyival sem ér többet az életem, mint másé, ugyanis az életet nem lehet dollárokbán mérni; sem azzal, hogy valaki nőnek vagy férfinak született!

Emelt fővel, büszkén tekintett ránk a női egyenrangúság harcosa, bár szerintem ezúttal kissé túllőtt a célon, hisz most nem a női, hanem a férfiúi egyenrangúság mellett tört lándzsát - s még csak észre sem vette!

- Azért mi majd megvédjük a kislányt! - mondtam kajánul, igyekezve úrrá lenni azon a remegésen, amit a közeli harc kilátása idézett elő bennem. - Amíg mi, férfiak itt vagyunk, egy hajad szála sem görbülhet!

- Majd éppen te fogsz megvédeni! - vetett rám megsemmisítő pillantást. - Azt hiszed, nem tudom, mennyire gyáva vagy?... Tegnap éjjel a dzsungelben meggyőződtem róla, de már a trieszti vonaton sejtettem, amikor nem foglaltad el a fülkém, hanem inkább a padlón aludtál, örökös ürügyén. A Hotel Savoiában ezért már nem is kísérleteztem cserével, de a hajón még felajánlhattad volna, hogy a kabinomban a helyemen alszol, ám ott is Tóni bácsi volt a bátrabb! És az afrikai vonaton sem jutott az eszedbe, hogy fülkét cseréljünk!... Egy ilyen alak ne akarjon megvédeni engem!

Miközben Zsu fejemre olvasta a gyávaságomat, Master a pokotokkal tárgyalt; azt hiszem, meg akarta győzni valamiről őket, aztán intett nekem és Tóni bának, hogy kövessük. Kétrét görnyedve lopóztunk előre az út menti ritkás bozótban, s húsz méterre mögöttünk jöttek a pokotok Zsuzsával.

Mintegy harminc szarvasmarha baktatott előttünk. A felvert por vörösen kavargott nyomukban, és a kavargásból itt is, ott is kivillant egy-egy lándzsahegy. Aztán megláttuk a lándzsák hordozóit is - lepelbe öltözött négereket, szám szerint tízet-tizenkettőt, amint dühös szavakkal meg lándzsaszúrásokkal igyekeztek gyorsabb haladásra ösztökélni a barmokat.

- Elējük vágunk, és alkalmas helyen megállítjuk őket - mondta Master.

Loholtunk hát tovább - törülgettük homlokunkról a verejtéket, és Tóni bá ismét fújtatott, akár egy gőzmozdony... Lehet, hogy a fújtatását hallotta meg végül az egyik marhatolvaj, és éles rikoltással hívta fel ránk a társai figyelmét.

A rablók vad ordításban törtek ki, lándzsát és nyilat ragadtak, a megriadt állatok felbőgtek, ugrándozni kezdtek, a hátunk mögött pedig felhangzott a pokotok csatakiáltása.

- Rudi! - üvöltötte felénk Master, a karját lengetve, mire Tóni bácsi visszakiáltotta, hogy őt nem hívják Rudinak, és a fejére koppintott párszor a mutatóujjával, jelezve Bob agyának hibás állapotát.

Persze nem nekünk szólt a kiáltás, hanem a pokotoknak, és szuahéli nyelven azt jelentette, hogy „vissza”; ám ők a legcsekélyebb figyelemre sem méltatták a parancsot, hanem gyilkos vággyal a szívükben indultak rohamra...

Lándzsa süvít el a fejem mellett, mire ösztönösen hasra vágódom, és csak az jár az eszemben, hogy kivonjam magamat a harcból, amihez az égvilágon semmi közöm sincsen. Aztán Zsuzsára gondolok, akinél nincs fegyver, s talán máris sebesülten vagy halálra rémülten fekszik valahol, és változtatva a szándékomon, elsősorban őt szeretném megtalálni. Laposkúszásban haladok arrafelé, amerre a lányt sejtem, s miközben bizonyosra veszem, hogy ő is a magas fűben lapul, igyekszem nem gondolni kóbor nyílveoszőre, eltévedt lándzsára, mely felfedezhetné rejtőző testemet.

Körülöttem harsog a csatazaj: puskalövéseket, vad ordítózást hallok.

- Zsu! - kiáltom hirtelen ötlettel. - Merre vagy?

- Itt! - hangzik pár méterre tőlem, és sietve indulok el a jelzett irányban.

Váratlanul szétválík előttem a gaz, és marcona néger bámul az arcomba!... Nyilván ő sem tartozik a legbátrabbak közé, és úgy szeretett volna elillanni, hogy ravaszul átcsúszik a harcvonalon. A sors azonban úgy akarta, hogy összetalálkozzon velem, s mert ezen már nem változtathatott, bozótvágó kését a magasba emelve, ijesztő vicsorgassal vetette rám magát...

Nincs idő a puskát vállhoz kapni, gondosan célozni; végig sem gondolva, mit teszek, a csövet a négerre szegezve, derékmagasságban húzom meg a ravaszt - de semmi sem történik, nem röppen ki golyó a fegyverből.

„Elfelejtettem kibiztosítani!” - ötlik az eszembe, de már nem tudom a mulasztást pótolni, mert iszonyú erővel zuhan a vállamra az éles acélpenge...

Hatalmas erejű csapás volt, és voltaképpen ketté kellett volna hasítania a felsőtestem. A néger is ezt várta, s hogy ez nem következett be, nyilván azt hitte, varázsló vagyok, mert kiguvadt a szeme a rémülettől, és pangáját eldobva, ordítva menekült... Az ingem alá rejtett golyóálló mellény határozottan jó szolgálatot tett, s enyhített a lelki furdaláson, hogy nem ajánlottam fel Zsunak.

Igaz, Tóni báét elutasította, és az indokok hallatán fölöslegesnek találtam, hogy említést tegyek az enyémről - azzal nyugtatgatva magam, hogyha harcra kerül sor, abban Zsuzsa úgysem vesz részt, így nem lesz kitéve az ellenség fegyvereinek - de mégis úgy éreztem, mindez hamis okoskodás a részemről, egy végtelenül gyáva fráter érvelése!...

A filmekben vagy könyvekben szereplő hősök mind, kivétel nélkül átadták volna a nőnek a mellényüket - még akkor is, ha tudják, hogy halálos küzdelembe mennek. Csak hát éppen az volt köztem és az elképzelt hősök közt a különbség, hogy az én életem nem papíron zajlott, hanem valóságban, következésképpen rendkívüli módon aggódtam érte - s mint utólag kiderült, nem is egészen ok nélkül, hisz a pangával mért csapás végzetes lett volna számomra.

Így azonban csak tompán éreztem az ütést, majd gyorsan összeszedtem magam, és kibiztosítva a puskát, célba vettem a menekülőt... Nem lett volna nehéz golyót röpíteni bele, de visolyogtam attól, hogy emberre, még hozzá *menekülő* emberre lőjek, s leeresztettem a csövet.

A rövid csetepaté már a végéhez közeledett. A pokotok ordítva rohantak a rablók után, a földön néhány halott vagy súlyos sebesült hevert, és Master újra töltötte a puskáját.

- Elmentek? - kérdezte Tóni bá halkán, felütve kobakját a gazból.

- Úgy látszik - nyekeregtem, magam is meglepődve azon, hogy tudok beszélni. A szívem dörömbölt, mint egy traktormotor, s amikor Zsu óvatosan felállt a fű közül, láttam rajta, hogy ő is érezte már jobban magát.

- Ezek sem jönnek lopni egyhamar errefelé! - jegyezte meg Master, hozzánk sántikálva. - Alaposan rájuk ijesztettünk!

- Mi lett a ruháddal? - kérdezte Zsu a zubbonyomat vizsgálgatva. - Egészen olyan, mintha éles tárgy vágta volna el... Te jó ég, csak nem sebesültél meg?... És nem is szólsz egy szót sem?

Ijedten nézett rám, s noha rendkívül jólesett, hogy aggódik értem, szerettem volna eltitkolni az igazat.

- Egy lándzsa repült el az orrom előtt - hazudtam kapásból. - Épp csak arra jutott időm, hogy hátrahajoljak, és ezért a zubbonyt vágta el az éle, de hozzá sem ért a bőrömhöz.

Gyorsan elindultam, hogy Masterhez menjek, aki már Olebutuval tárgyalt valamit, de Zsu elkapta a karom, és mielőtt megakadályozhattam volna, szemügyre vette a szakadást... Természetesen a zubbony alatti ingen is volt vágás, de lejjebb nem a bőröm következett, hanem a golyóálló mellény sötétkék anyaga...

Sosem fogom elfelejteni azt a pillantást, amit Zsu vetett rám a „golyóálló” felfedezésekor. Határtalan megvetés, sőt utálat tükröződött benne, és tudtam, hogy egy életre lejárattam előtte magamat.

- Szép kis alak vagy, mondhatom! - közölte ajkbiggyesztve. - Igazi hős lovag!... Eszedbe sem jutott, hogy ideadd nekem a mellényt! Sőt elnézted volna, hogy felvegyem Tóni báét!

- Ha odaadtam volna, akkor már nem élnék - jegyeztem meg bátortalanul, és hozzátettem: - Bármilyen nevetséges is ez, reggel „a hatodik érzékem” sugallatára vettem fel az ingem alá...

Zsu azonban végig sem hallgatott, hanem Masterhez ment és beszélgetni kezdtek... Kisvártatva visszaszállingóztak a pokotok is, összeterelték a szétfutott csordát, és ünnepélyesen elbúcsúztak tőlünk.

- Van egy öregember a falujukban, aki tud a medvéről - mondta Master, amikor magunkra maradtunk. - Hívtak, hogy menjünk el hozzá, és én ezt meg is ígértem... Egyúttal pedig felajánlottam nekik az elefántunk húsát. Boldogan elfogadták.

- A halottakkal mi lesz? - kérdezte Zsu. - Meg a sebesült rablókkal?

- Nincs sebesült rabló - válaszolta Master. - A halottakat eltakarítják a hiénák és a keselyűk... Errefelé nem szokás dísztemetést rendezni az ilyeneknek... Minden bizonnyal Ugandából jöttek át a gazfickók, de nem tudnám megmondani, melyik törzsből valók.

- Kér valaki? - nyújtotta felénk a kulacsát Tóni bá, miután vagy háromszor könnyített már a tartalmán, s hogy nem tartott igényt senki az italra, gyorsan visszacsavarta rá a kupakot.

- Úgy látszik, Olebutu nehezen találja a nyomot - jegyeztem meg negyedórás várakozás után, miközben a kiringózít figyeltük, aki ismét szorgosan keresett, kutatott. - De azt hiszem, a medvének már végképp világgá szaladt a csatazajtól.

Olebutu ekkor fölegyenesedett, és kiáltott Masternak, aki odaszaladt hozzá. Persze mi is odamentünk, mert kíváncsiak voltunk a leletre, ám kiderült, hogy a vandorobó nem talált semmit sem; kissé furcsálltam a dolgot, mert határozottan az volt az érzésem, mutat valamit Bobnak.

- Nincs más hátra, haza kell indulnunk - mondta a volt fehér vadász. - Olebutu képtelen fellelni az elveszített nyomot, így egyelőre nem tehetünk mást, mint továbbra is bízunk a szerencsében, amely tegnap kétszer is elénk terelte a medvét. Délután majd meglátogatjuk a pokotokat, és kikérdezzük azt a bizonyos öregot.

Nyomott hangulatban, kerülő úton indultunk vissza a tanyánkra, s noha e kedvetlenségre minden okunk megvolt a történetek után, valami mást is éreztem a levegőben lógni. Valami félelmeteset, ijesztőt. Mintha a rablók felbukkanása megfertőzte volna a környezetünket: ellenségesnek éreztem az egész világot körülöttünk!

- Valahogy nem tetszik nekem a dolog - súgtam Tóni bának, aki mellettem ballagott. - Ugyan miért sugdolózik Bob a nyomozóval? Miről beszélhetnek annyit? Nézze csak!

E pillanatban Olebutu ismét szólt Masternak, és az tagadón rázta meg a fejét.

- Rémeket látsz, fiam! - világosított fel Tóni bá. - Hát mi a csudáról beszélhetnek? Természetesen az esélyeinket latolgatják. Hidd el, mi vadászok értjük a dolgunkat! Ez a kiringózi ügyes gyerek, és bizonyára sok olyan apróságot fedezett fel nyomkövetés közben, amit fölösleges lett volna közölnie velünk, Robival viszont mindent megvitat.

Lehet, hogy igaza volt az öregnek, de én fokozott éberséggel jártattam a szemem; egy idő után azt vettem észre, hogy Master kibiztosítja a kezében tartott weatherbyt, és ugyanígy tesz Olebutu is a purdey expresszel. Most már bizonyos voltam benne, hogy követnek valamit, csak azt furcsálltam, hogy „szél alatt” megyünk, vagyis az időnként meglibbenő szellő a nyakam birizgálja. Lehetetlen, hogy Masterék ne vettek volna tudomást e tényről, és azt is lehetetlennek tartottam, hogy hátszéllel próbáljanak belopni egy vadat.

„De hát mi a csudát akarhatnak akkor? - ötlött fel bennem a kérdés. - Talán azt hiszik, hogy unatkozunk, és szórakoztatnak bennünket egy kis erdei színjátékkal?”

Mögöttünk a két rendőr, a csincsaló Ibrahim s a négy pagazi szintén sűgött-bűgött, s bár közel sem értettem minden szavukat, annyit ki tudtam hámozni, hogy rólam is szó esik... Gyakran elhangzott ugyanis a „Buana Pete”, ami „Gyűrű ur”-at jelent szuahéli nyelven, s a feketék így szólítottak engem, ha a helyzet megkívánta. Persze a gyűrűnek nem sok szerepe lehetett a névalkotásban; azt hiszem, inkább a „Péter”-t alakították a fűlűk számára szebben hangzówá... A négerek pusmogó beszédét figyelve egyszerre csak észrevettem, hogy a „Pete” helyét fokozatosan felváltja a „Muenye Hofu”, ami „gyává”-t jelent, a „Buana Muenye Hofu” pedig „Gyáva ur”-at, és az kétségkűvűl énrám vonatkozott...

Tóni bának is volt már szuahéli neve: Buana Tembó vagyis Elefánt úr, bár nem tudtam volna megmondani, azért kapta-e, mert lűtt egy elefántot, vagy a mindig tréfára kész feketék is felfedeztek a bácsi küllemében elefántra utaló jegyeket. Zsut egyszerűen „Bibi Dzsú”-nak, Dzsú kisasszonynak hívták, Bobot pedig hol „Buana Bob”-nak, hol „Buana Kiveté”-nek, ami Sánta urat jelent...

Hát igen; kissé másképp képzeltem el a „harcí nevemet”, de az éles szemű négerek a vesékbe látnak, és a legkritkább esetben tévednek a névalkotásnál.

Nem tévedtek most sem, mert amikor a bokrok között mozdló alakot megláttam, a kezemben levő puskáról megfeledkezve réműlten vágódtam hasra.

25.

Olebutu akkorát szűkkent oldalra, mint egy bakkecske, és Master kapásból lűtt a bokrok közé.

- Uszipiga, buana! Ne lűj! - kiáltott valaki.

Teljesen meztelen, magas termetű néger jűtt ki a fák közül, kissé szeppenten, de nélkülözve minden harcías jelleget. Fegyver sem volt nála, ezért hát idegességűnk jócskán alábbhagyott, és nyugodtabban léptűnk oda hozzá.

- Ki vagy?! - rivallt rá Bob. - És mit keresel erre?

- Szungura a nevem - felelte a néger. - Turistákat kísértem ide az erdőbe...

- Miféle zongoráról beszél? - kérdezte tőlem sűgva Tóni bácsi. - Azt akarja elhítení velűnk, hogy zongoratanár?

- Nem „zongora”, hanem „szungura” - helyesbítettem. - Ez a szuahéli szó „nyul”-at jelent, és a fickó neve... Lehet, hogy az állítólagos turisták azok, akik az életűnkre törnek? - kérdeztem Bob felé fordulva.

- Lehet - bólíntott. - De ha így van, azonnal megtudjuk és lekapcsoljuk őket. A puskákat biztosítsátok ki, és lehetőleg jól nézzetek körül... Persze előbb is mondhatta volna ezt, de szentírásnak vettem Olebutu állítását, hogy még messzire vagyunk azoktól, akiket követűnk. Mellesleg igaza is volt, csak arra nem számítottűnk, hogy előbb is találűnk valakit... Olebutu ugyanis felfedezte két szafáribakancs nyomát a csata környékén. Az a nyom valószínűleg fehér emberektől származott, és egészen friss volt. Mivel tudta, hogy leselkedő gyilkosoktól tartűnk, megvitatta velem az esetet, és úgy döntöttűnk, feltűnés nélkül tartűnk a nyomot, és

kiderítjük, miben sántikál a két alak. Egészen idáig jöttünk, és itt nagy meglepetésünkre erre a négerre bukkantunk... De ha nem tévedek, ott közeleg az egyik bakancs gazdája is!

Csakugyan egy férfi igyekezett felénk, integetve, hangos „helló”-zással meg egy nyaláb ruhá-neművel, amelyet rögtön átadott a meztelen négernek. Fiatal ember volt, innen a harmincon, kisportolt alkat, szénfekete haj, keskeny angolbajuszka. Megnyerőn mosolygott. Kérdéseinkre elmondta, hogy Ausztráliából jöttek a feleségével, és mindketten szenvedélyes természet-imádók.

- Rögtön itt lesz az asszony - nyugtatott meg minket -, csak kicsinosítja magát előbb, mert úgy érezte, nagyon öszerdei a külleme a kimerítő futás után.

Kiderült, hogy Szungurával, a néger vezetővel sétálni mentek az erdőbe, ám egy helyen különös hangokat hallottak, mintha nagy csapat állat és ember járna arra. Szungura elment felderíteni a terepet, aztán egyszerre csak lövések dörrentek, és meglátták a feljük rohanó vezetőt, aki a ruháját elhagyta valahol; azt kiáltotta nekik, hogy fussanak, mert rablók vannak a közelben. Ők aztán nem is kérték magukat, és házáig rohantak - nem utolsósorban azért, mert elfelejtették magukhoz venni a pisztolyukat, és fegyvertelenül kellett volna szembenézniük a rablókkal.

Parányi browningot mutatott, mely teljes egészében elfért a tenyerén, s talán pár lépésről le is lőhetett volna egy nyulat vele.

- Fegyverviselési engedélyünk ugyan nincsen - ismerte be mosolyogva -, bár azt hiszem, megkapnánk, ha kérnénk. Azonban gyűlöljük a formalitásokat, így hát nem mentünk el a poliszire... A vadállatoktól persze nem félünk, otthon is fegyvertelenül járjuk a Sidney környéki bozótost... Remélem, nem jelentenek fel minket a pisztolyért?

- Pisztolyt nyugodtan hordhatnak - világosította fel Bob. - Viszont kötelességük mindig maguknál tartani, nehogy négerek kezébe kerüljön... Na de mi is történt Szungurával, és miért állt itt lesben?

Időközben a néger már felöltözött, és most csíkos trikóban, térdig érő nadrágban, „szalonképesen” ácsorgott mellettünk.

- Azt mondta, elkapták a rablók, és elvették a ruháját, aztán elengedték... Erre én azt mondtam neki, ne jöjjön mögöttünk, mert feltehető, hogy követik a rablók, és akkor minket is elkapnak. A tábor közelében hátrahagytuk Szungurát, hogy szemmel tartsa az esetleges közeledőket, és időben jelt adhasson nekünk. Amikor aztán láttam, hogy fehérek jönnek, tudtam, hogy nincs mitől tartanunk, s mert a feleségem összeszedte már a boy ruháit, mindjárt magammal is hoztam idejövet...

Társalgás közben lassan haladtunk előre, s már a kis tisztás közepére értünk, amikor meglebbent a nagyobbik sátor ajtaja, és fürgén kilépett rajta egy nő - hosszú, szőke hajú, utolsó simításokat végezve ruháján, mely egyébként közönséges szafáriöltöny volt, a miénkhez hasonló.

Mrs. Alice Heller fiatalabbnak tetszett a férjénél; sajnos, az ajkát kissé vastagon díszítette a rúzs, mely egy helyen el is mázolódtott - látszott, hogy kapkodva kente fel, és a haja állapota is hagyott némi kívánnivalót. De hát a dzsungelban voltunk, és titokban bokán rúgtam magam, hogy ilyen apróságokra figyelek, ahelyett hogy magát a nőt nézném, aki valóban csinos, szemrevaló teremtmény volt, karcsú derékkal, dús kebelzettel, és feltűnően sima arcán egyetlen ráncot sem bírtam felfedezni. Különös, mély hangon beszélt, mely sajátos varázst kölcsönzött lényének. Még Master is levette kalapját, és olyan áhítattal nézte, mintha ki tudja, mennyi idő óta nem látott volna nőt. Tóni bácsi pedig gálánsan megcsókolta Mrs. Heller vékony bőr-

kesztyűbe rejtett kezét, mire a hölgy torkából gyöngyöző kacagás tört fel, és megjegyezte, hogy a bácsi „igazi dzsentlemen”.

Barátságosan meghívtak egy „drink”-re, amit jégkockákkal együtt szolgált fel az inassá vedlett Szungura. A jeget ugyanolyan petróleummal működő hűtőszekrény szolgáltatta, mint amilyen a mi táborunkban is volt, de székek híján csak úgy állva fogtuk kézbe a poharakat. A házigazda rövid, az alkalomhoz illő tóosztja után már éppen fel akartuk hajtani az italt, amikor pillantásom a szélesen vigyorgó Szungurára esett, és meghűlt bennem a vér.

- Állj! - kiáltottam a poharat elejtve. - Senki se igyék!

Villámgyorsan kibiztosítottam a puskám, s miközben hátrább léptem kissé, hogy a két Hellert és Szungurát egyszerre láthassam, angolul folytattam:

- Elkaptunk hát titeket, gyilkos gazemberek! Meg akartatok mérgezni bennünket?!

26.

- Ez a néger támadt rám a pangával! - mondtam izgalomtól elcsukló hangon. - Megismerem a gázt!... Ezek szerint a másik kettő, aki felbérelte!

Nem tudtam tovább beszélni, s a kezemben úgy táncolt a puska, mint szélben a jegenye, de biztos voltam benne, hogy eltalálom a három közül azt, amelyik menekülni vagy támadni akar. Arcomra lehetett írva, hogy nem tréfálok, mert egyikük sem moccant... A néger arca hamuszürkévé vált, és a szuahéli angollal keverve makogta:

- Kegyelem, Buana Mkubva (Nagy úr)! Irgalmazz fejemnek!... Azt hittem, te is a rablókhoz tartozol, amikor a fűben elém kerül... Láttam, hogy rám fogod a bunduki, és védekeznem kellett... De te jó buana vagy, és a vazunguk istene megvéd... Nem lett semmi baj, ezért hát te sem bánt szegény Szungura!

Alig értettem, amit gagyogott, de annyit mégis megértettem, hogy alighanem csúnyán melléfogtam, és amikor Heller harsányan elnevette magát, a felesége pedig felkacagott, a legszívesebben elsüllyedtem volna... Szungurának igaza lehetett, s külön mellette szólt, hogy valóban a harc *innenső* oldalán találkoztam vele; mindkettőnknek jó oka volt rá, hogy a másikban ellenséget lásson, és néhány másodperc habozás, mérlegelés az életet vagy a halált jelenthette.

- Azt mondja, *sir*, meg akarjuk mérgezni magukat? - szegezte nekem Heller nevetve a kérdést. - Tessék, itt vannak a mi poharaink, maguk pedig adják ide a magukét. Mi iszunk majd előbb, és ha nem halunk meg, akkor önök is nyugodtan ihatnak.

- Nem szükséges - mondta Master, felhajtva az italt. - Mr. Sziklásnak túl élénk a fantáziája, és mindenütt rémeket lát... *Thank you very much...* De ha nem veszik rossz néven, azért megnézném az irataikat... A helyzet ugyanis az, hogy keresünk valakit, és mindenki gyanús, aki él...

Bocsánatkérően nevetgölt egy kicsit, de Hellerné máris a sátorba perdült, ahonnan kis fekete táskával tért vissza, és átadta Masternak a személyazonosságukat igazoló okmányokat. Közben én minden meggyőződés nélkül továbbra is rájuk szegeztem a puskát, amíg Bob rám nem szólt, hogy az veszélyes, mert a fegyver elsülhet. Aztán visszaadta az útleveleket, még egyszer bocsánatot kért, és megkérdezte, meddig szándékoznak maradni.

- Még nem tudjuk - felelte a férfi. - Ez a mai kaland a rablókkal arra utal, nem olyan barátságos ez a környék, mint hittük, és lehet, hogy másfelé ütjük fel tanyánkat...

Kissé hüvösre sikerült a búcsú, és nekem viszketett a hátam, amikor elfordultunk tőlük, mert hát attól, hogy valaki ausztrál és házas, még lehet gonosztevő, és a gyengébb nem képviselői is gyilkoltak meg embereket a történelem során. Bizonyíték azonban egy morzsányi sem akadt ellenük, bár nem tartottam elképzelhetetlennek, hogy alapos „ház kutatás” náluk esetleg napfényre hozhatna dolgokat... Master persze úgysem egyezett volna bele, hogy megmotozzuk őket és átkutassuk a holmijukat, így hát szóba sem hoztam előtte, csak magamban kérődztem a témán...

Olebutu új utat választott hazafelé, s az volt az érzésem, szántszándékkal keresi a legrondább, tüskével, bozóttal benőtt helyeket, bár biztosan nem így volt, hisz ő haladt legelőn, neki kellett utat vágni a pangával, ha a bozót végérvényesen járhatatlanná vált. Haladásunkat így jókora zaj kísérte, és nem egy esetben hallottuk nagy testű állatok megugrásának robaját. Egyszer közvetlen közelünkben fűjt és topogott valami, Bob szerint orrszaru, de szerencsére nem volt támadó kedvében, így lövöldözés nélkül megúsztuk a találkozást.

Egy tisztás szélére érve a kirongózi megállt, és ökölbe szorított kézzel mutatott előre.

- Bongó! - nyögte Bob izgalomtól elsápadó arccal. - Hármát láttam egész életemben, de csak egyet sikerült meglőnöm!... Tessék, itt a puskám, Tóni, de ha elhibázod, többé nem beszélek veled!

A bongó a kenyai esőerdők egyik legritkább antilopja; zömök felépítésű, barnásvörös alapszínén keresztirányú fehér csíkokkal s néhol egy-egy fehér folttal. Általában a kétezer méter fölötti bambuszerdőt kedveli, de lejjebb is kóborol, s mivel jobbra éjszaka mozog, kevés vadásznak sikerül napfénynél puskavégre kapni. A fiatalok és a suták népes csapatokban élnek, az öreg bikák azonban egyedül, karhossznyi, finoman csavart szarvukat délcegen hordva, kétmázsás testük rejtőszínével beleolvadva a szubugók, kibirák - a hegy- és síkvidéki esőerdők - dús aljnövényzetébe...

- Nem látom! - lihegte kétségbeesetten Tóni bá, s miközben remegő kézzel vette át a 8,5 milliméteres weatherbyt, kiguvadt a szeme a nagy igyekezettől, hogy megpillantsa a bongót. Leguggolt Bob mellé, s annak az útmutatásával fedezte fel végre... Üdvözült mosollyal nyalta meg az ajkát, s örömteli izgalomtól kipirulva emelte arcához a puskát, illesztette szemét a cél-távcsőhöz, majd gondos célzás után meghúzta a ravaszt.

A pompásan talált vad a magasba szökkent, és rövid halálvágta után hallottuk, amint elzuhan...

- Megvan! - kiáltott Tóni bá, kalapját a levegőbe dobva, nagyokat szökkenve, mintha megbolondult volna, s vele együtt örült Master, hatalmasakat csapva a hátára szíves gratulációként.

Közben a gyakorlatias Ibrahim az állathoz rohant, s mire odaértünk, elvégezte a rituális nyakmetszést - lehetővé téve mohamedán feketéink számára, hogy a húsból ehessenek... Tóni bá csaknem felpofozta a derék csincsálót, amiért így „tönkretette” a gyönyörű vadat, de aztán megbékélt, hisz valójában szó sem volt tönkretételről, s amikor Bob többszöri mérés után kijelentette, hogy alighanem „medáliás a vad”, madarat lehetett volna fogatni vele örömeiben.

Ragaszkodott hozzá, hogy Zsu lefényképezze őt a zsákmány társaságában, előírásosan az állat szájába helyezett friss, leveles gallyal, a találat helyét szemérmesen lombbal letakarva, s a kiömlött vérhez érintett zöld leveles ágat - a töretet - a trópusi kalapba tűzve...

Mámoros jókedvét az sem csorbította, hogy a táborba még mindig nem értek oda az elefántagarak; ebéd után viszont el kellett kísérnünk a lelőtt tembóhoz, ahol a mi boyainkon kívül egy sereg pokot is ügyködött - térdig állva a tetem vérében, késeikkel, lándzsáikkal nagy darabokat vágva ki a húsból. A húsokat aztán odahajigálták az elefánt körül nyüzsgő asszonyoknak és gyerekeknek, akik hangos örömrivalgással vették birtokba őket...

Emberek a kibaltázott „pembékkal” - a súlyukat egyenkint hetven fontra becsülte Bob, Tóni bá nem kis öröme! - a levágott lábbal, a székre való bőrrel és a lepedőnyi füllel már éppen indulni akartak, ezért hát nem időztünk a csöppet sem jó illatú helyen, hanem egy pokot fiúcska vezetésével elindultunk meglátogatni az öreget, aki talán segítségünkre lesz a medve felkutatásában.

- Mitől van az elefánt füle közepén az a szilva alakú lyuk? - kérdezte Zsu az előtte bicegő Bobtól. - Én még sohasem hallottam ilyenről.

- Fajtajelleg - válaszolta a volt fehér vadász. - A hegyi elefántok bizonyos példányainál található csak... De olyan tembók is akadnak, amelyeknek kerek lyuk díszíti a fülét...

- Én is olvastam már erről - szóltam közbe. - Kittenberger Kálmán, a nagy magyar vadász írja, hogy a Mara folyó menti elefántoknál állítólag gyakori ez a jelenség... Afféle családi jel.

- Sok különös dolog van itt, Afrikában... - felelt Master eltűnődve, de nem ejtett az ügrről több szót.

27.

A Csermit nevű öreg néger csaknem a tetején lakott a pokotok által benépesített területnek, jó kétezer méter magasan, és bizony alaposan megizzadtunk, amíg feljutottunk oda. Szerencsére nem kellett a dzsungelban törtetnünk fölfelé, mert az egyes településeket célszerű ösvények kötötték össze egymással, s ezeken aránylag könnyen haladhattunk. Master elmondta, hogy a pokotok - vagy szukok - az úgynevezett kalenjin népekhez tartoznak, tagjai a nilo-hamita nyelvcsoporthoz, és itt élnek Kenya nyugati felében meg Kelet-Ugandában.

- Kétféle pokot van - tájékoztattott bennünket. - A földművelő és a pásztor pokot. Az előbbieket igen nagyra tartják az utóbbiakat, mert a pásztoroknak sok marhájuk van, ami minden pokot szemében a gazdagság jelképe. A valóságban persze a pásztorok sem gazdagabbak emezeknél, mert a jószáguk csak látszólagos érték, sem megenni, sem eladni nem szándékoznak, így hát ugyanolyan szegénységben élnek, mint a földművelők, akiknek mellesleg szintén van néhány kecskéjük, marhájuk, szamaruk. Ráadásul a pásztorok jobban ki vannak szolgáltatva a marhatolvajoknak. A hegyekben lakó pokotokat ritkábban keresik fel a tolvajok, mert azoknál kevesebb a jószág, és az erdei ösvényeken, úttalan utakon nehezebb a barmot elhajtani, az üldözők könnyebben utoléri őket...

Azt hittem, szabályos bennszülött faluba érkezünk, de nagyot tévedtem, szó sem volt faluról, hanem egymástól független fűtetős, kerekded kunyhókról, amelyek a hegyoldal különböző pontjain helyezkedtek el, és általában egy-egy család lakott bennük. Megművelt földjeik jórészt a völgyben terültek el, de a hegyoldalon is láttunk néhányat; mint megtudtam, így védekeznek az időjárás szeszélyei ellen, s ha teszem azt, a völgyben elpusztul a termés, mert kimarad az eső, vagy az állatok tönkreteszik, akkor még mindig van esélyük rá, hogy más helyen megmarad. A családokat amúgy is szoros kapcsolat fűzi egymáshoz, és ha a szükség úgy kívánja, segít egyik a másikon - akár munkával, akár étellel. Sok néger törzstől el-

térően náluk a férfiak is kiveszik részüket a földművelésből. A madaraktól, sajnos, nincsenek biztonságban a földek, s ezen úgy próbálnak segíteni, hogy élő madárijesztőként gyermekeket ültetnek a földjük közepére - rendszerint valamely kivágott, lecsupált facsonkon, mely fölé ágakból, levelekből hevenyészett tetőt is csinálnak, védelmül a nap sugarai és az eső ellen...

Tekintélyt ébresztő személy volt az öreg Csermit, s noha nem törzsfőnök, mert a pokotok nem ismernek ilyet, valószínűleg a legnagyobb szavú személy az öregek tanácsában, amely a közösség ügyes-bajos dolgaiban hivatott dönteni. Természetesen tudott már az érkezésünkről, és rendkívül barátságosan fogott kezét Bobbal s Tóni bával, hatalmasat köpve a tenyerébe minden kézszorítás előtt. Zsut és engem úgy üdvözölt, hogy egy pillanatra a fejünkhöz értette tenyerét... Master később felvilágosított, hogy a bennszülöttek szemében a test minden részének, így a nyálnak is misztikus szerepe van, s aki birtokolja más testének valamelyik részét - például a haját vagy a nyálát -, annak hatalma van a másik felett. Az öreg Csermit tehát ezzel a nemes gesztussal adta a tudunkra, hogy Bobot és Tóni bát a barátainak tekinti; engem azonban valamilyen okból nem vett férfiszámba, ezért úgy köszöntött, ahogy a nőket és a gyermekeket szokás.

Aztán leültünk egy árnyékos fa alá, és az öreg a szuahélit pokottal keverve társalgott Masteral, aki a négereknél igen kedvelt, semmitmondó és fölöttébb hosszadalmas „bevezető eszmecsere” után végül a tárgyra tért... Előbb azonban itallal kínáltak bennünket, amit a legnagyobb udvariasság lett volna visszautasítani - pedig kedvünk volt hozzá, mert láttuk, hogyan készül. Egy vézna, púpos bika nyakát csatos bőrvvel elszorította egy ember, egy másik az állat fejét simogatta, hogy ne nyugtalankodjék, míg a harmadik közvetlen közelről a kiduzzadó nyaki érbe lőtte az apró hegygel ellátott, könnyű kis nyílveesszőt. A kicsorduló vért tökhéj edénybe fogta fel egy asszony, majd egy másik tökhéjből tejet kevert hozzá. Csermit ivott elsőként, hogy megmutassa, nem mérgezett az ital, aztán mi következünk, s mondhatom a szemünk is düledt, amíg leeröltettünk egy kortyot a rózsaszínű léből... Szerencsére Master csak jóval később árulta el, hogy a tejet marhavizelettel tartósítják...

Az öreg Csermit lassan és sokáig beszélt, hol a föld, hol az ég vagy az erdő felé mutatva ökölbe szorított kezével, s néha jelentőségteljesen bólintott, mintha így akarna hangsúlyt adni az elmondottnak, melyekből elég sokat én is megértettem. A fején neki is színes festékből formált sapkaszerűség volt, pompás tollakkal ékes, a fülében színes karikák meg egyebek lógtak, és a nyakát többsoros gyöngyfüzér övezte. Színes gyöngypánt díszítette a homlokát is, ruházata azonban mindössze egyetlen fakó lepelből állt, és lábbelit nem viselt.

Talán egy órát tölthettünk vendégszerető házában, ahol még többször is kínáltak itallal, de nemcsak tejturmixszal, hanem pokot sörrel is, amelyet kukoricából erjesztenek.

A sauri - a tanácskozás - végeztével azon az úton, amerre jöttünk, visszatértünk a táborunkba, s közben Master elmondta, mit tudott meg az öregtől.

- A pokotok csimiszetnek hívják a nandi medvét. Az öreg néhányszor látta, de már jó pár éve annak, s az utóbbi időben a hangját sem hallotta... egészen tegnapig. Mély, bömbölésszerű hang volt, ugyanaz, amit mi is hallottunk, és Csermit állítólag mindjárt sejtette, hogy baj lesz, mert ahol a csimiszet feltűnik, ott előbb-utóbb meghal néhány ember. Az öreg egyébként nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy árulás játszott közre a marhalopásnál, ezért holnap este nagy *kokvót* tartanak a vén fügefá alatt, hogy megtudják, köztük van-e az áruló.

- Hogyan tudják meg? - kíváncsiskodott Zsu.

- Ezek a feketék szörnyen babonások - magyarázta Master. - A kokvó afféle nyílt tárgyalást jelent, s ezúttal az fog történni, hogy az öreg Csermit körbead egy tökhéjra való „elvarázsol” sört, amiből inni kell mindenkinek. Előtte azonban kinyilatkoztatja, hogy ha az áruló iszik az

italból, rövidesen iszonyú kínok közt hal meg. Ha most tényleg köztünk van a tettes, az választhat: iszik és meghal vagy nem iszik, s akkor a társai ölik meg... A négerék hisznek az ilyesmiben, és a félelem csakugyan meg is öli őket, ha bűnösök, amint arról én is meggyőződhettem néhányszor... A mi szempontunkból nem ez a lényeges, hanem a csimiszet, amely állítólag azért jött tegnap ide, hogy figyelmeztesse a pokotokat a marhatolvajokra. Ők viszont nem hallgattak a szavára, nem vigyáztak jól az állatokra, s ezért a csimiszet meg is haragudott, és még az éjjel elment innen; az öreg szerint vissza az Elgonra... Ez persze csak mese, arról nem is szólva, hogy nem a leghihetőbb mese, hiszen az Elgon-hegy jó ötven mérföld ide, és csak nem bolondult meg a medve, hogy két nap alatt kétszer tegyen meg akkora utat!... A huncut öreg Csermit így akarja elérni, hogy elkotródjunk innen!...

Mosolyogva bólogatott, és így folytatta:

- Minden barátságossága ellenére ugyanis bizonyosra veszem, nem örül ittlétünknek, ami azt eredményezheti, hogy nyugtalanok lesznek az itt élő vadállatok, sőt rábukkanhatunk a pokotok vadorzásának a nyomaira. Ők ugyan nem vadászok elsősorban, de azért tudnak bánni a nyíllal, lándzsával, és kiveszik részüket a természet ingyenkonyhájából vadhús formájában is. Újabban viszont egyre szigorúbb rendeletek szabályozzák az elejthető vadak faját, számát, ami természetesen nem tetszik nekik. Csermit még azt is sejteni engedte, hogy az erdőben veszélyes mászkálni, mert ravaszul elrejtett csapdába eshetünk... amelyeket persze nem a derék pokotok, hanem „idegen vadorzók” helyeztek el. Azt is elmondta, hogy a csimiszet nemcsak növényt eszik, hanem igen vérengző is; rettentő karmaival ragadja meg az áldozatát, s miután egyetlen csapással végez vele, a koponyáját harapja szét, hogy az agyvelőhöz jusson, ami kedvenc csemegéje... Ennél több információt nem tudtam kiszedni belőle, de ez is valami, és azt hiszem, elégedettek lehetünk a mai nappal.

Én azonban minden voltam, csak elégedett nem, és amikor bebújtam az egyszemélyes sátorban a szűnyoghálós kitandámba, felriasztott méhekként zúgtak és kavaroztak agyamban a nap eseményei. Újra meg újra átéltem a szégyent, amikor Zsu felfedezte rajtam a golyóálló mellényt, gondolatban számtalanszor lepergett előttem a Szungurával folytatott harc, és szüntelenül a fülemben csengett Hellerék gúnyos nevetése az alaptalan gyanúsításomért...

Vagy talán nem is volt az olyan alaptalan? Sehogyan sem szabadulhattam a gondolattól, hogy igenis bűnösök, és úgy éreztem, nyelvem hegyén a szó, amely leleplezné őket, csak éppen nem tudom kimondani. Hosszú órákon át feküdtem éberem, egy pillanatra sem engedve el az ágyamba vett puskát, és hallgattam a sompolygó fizik különös hangjait... Egyszerre mintha kést döftek volna belém, úgy pattantam fel.

„Megvan! - csaptam a homlokomra. - Az a nyomorult Szungura hazudott! Egyáltalán nem véletlenül került az utamba, hanem azért, mert keresett bennünket! Pontosabban nem is bennünket, hanem Zsut! Őt akarta megölni a pangával, mintha a rablók tették volna... Ha a terve sikerrel jár, és csendben eloson a gyilkosság után, mindnyájan meg lettünk volna győződve róla, hogy Zsu nem előre kitervelt merénylet, hanem baleset áldozata, és ezt a hivatalos vizsgálat is megerősítette volna...”

Idáig jutottam a következtetéssel, amikor velőt rázó sikoly nyomta el a hiénák morgását!

A sikolyt fegyverdörrenés követte. Felgyújtottam a lámpát, és a puskát kibiztosítva, leléptem az ágyról.

Kalapáló szívvel ugrottam a sátor ajtajához, és bármennyire féltem, tudtam, hogy nem szabad haboznom - ki kell mennem az éjszakába, lopakodó fenevadak, ismeretlen veszedelmek közé, mert az egyik társunk veszélyben van. Persze az is lehet, hogy már minden segítség késő a számára, de ezt majd csak akkor tudhatom meg, ha a helyszínen leszek, s így remegő ujjakkal fűztem ki az ajtólapot.

Közben felébredt a tábor, izgatott hangok hallatszottak innen is, onnan is, aztán már kint voltam a csillagos ég alatt. A hiénák eltűntek, lámpák fényei villantak, és összevissza kiabált mindenki.

- Kelele! - üvöltötte Master, mire csend lett. - Mi történt?

Mutama, a nandi rendőr támolgott elő a bozót sűrűjéből, de egész testében reszketett, és látszott, hogy szörnyűségek szemtanúja lett az imént. Nagy nehezen eldadogta, hogy ki kellett mennie, mert fájt a hasa a sok pombétól, amit a pokotoknál ivott, és az a szerencséje, hogy magával vitte a puskáját, mert különben már biztosan nem lenne az élők sorában. Csendben jött ki a sátorból, mert nem akart felébreszteni senkit, és már elért a bokrokhoz, amikor egy fekete alakot látott a négerek sátránál a földre kuporodva.

Először azt hitte, az egyik szafari-boynak akadt az övéhez hasonló elintézendője, és halkan odaszólt neki. Az alak erre villámgyorsan a sátor mögé ugrott, furcsán meggörnyedve, de egész biztosan nem négy lábon mozgott. Pár pillanattal később már hallatszott, ahogy töri a bozótot, és a rendőr legnagyobb rémületére azt vette ki a hangokból, hogy feléje tart furcsán morogva. Ekkor ő kiáltott egy nagyot, és rálőtt az állatra, de nem biztos benne, hogy eltalálta-e, mert nagyon sötét volt. A lény mindenestre megtorpant, majd gyorsan elkotródott...

Mutama roppant izgatott volt; beszédét heves mozdulatokkal, szemforgatással kísérte, és magatartásában semmi sem emlékeztetett a kalenjin népcsoporthoz tartozó ősei méltóságára, akik hajdan északról vándoroltak Kenya nyugati felföldjére, s jöllehet elsősorban állattenyésztéssel foglalkoztak, ügyes vadászok, kiváló harcosok is voltak. Esőerdőik mélyére húzódva sikerrel küzdöttek meg a környező törzsekkel, s a verhetetlennek hitt maszájokra 1880 táján véres küzdelemben döntő csapást mértek. Az angol gyarmatosítók ellen is keményen kiálltak, s azok csak a legnagyobb erőfeszítéssel, súlyos veszteségek árán tudták megtörni a büszke nandik erejét, akik még törzsfőnököt sem tűrtek meg maguk fölött, s apró közösségeik vezetőit mindig a személyes kiválóságuk alapján választották. Letelepedésük után azonban sokat átvettek a környező népek szokásaiból, különösen a maszájoktól - olyannyira, hogy ma már életüknek minden jelentős mozzanata megegyezik azokéval...

- Hol van Olebutu? - nézett körül Master, s amikor a kirongózi jelentkezett, odament vele a sátorhoz, és megvizsgálta a helyet, ahol a rendőr az állatot látta. A talajon jól kivehető nyomok voltak, hasonlóak a tegnapi éjszakai látogatóm nyomaihoz, de különös módon nem látszott a karmok lenyomata; Master ebből levonta a következtetést, hogy a titokzatos állat bizonyára ugyanúgy be tudja húzni a karmait, mint a macskafélék, ha a kedve tartja.

- Semmi ok a félelemre - nyugtatott meg minket. - Ma éjjel talán nem lesz eső, és akkor minden nehézség nélkül követni tudjuk a csapáját reggel; még a nap folyamán puskavégre kapjuk. Ma éjszaka már nem jön ide vissza, mindenki nyugodtan aludhat.

Visszatértünk hát a sátrainkba, és ez már a második álmatlanul átforgolódott éjszakámnak ígérkezett. Magam is meglepődtem, amikor az ágyon végigdőlve, szinte azonnal hangos „Jambó, buaná”-t hallottam, s a köszönés után már lépett is be Ali, a sátorboyom, tálcáján a

gőzölgő teával. Egy pillantás az órára, felfedte a rejtélyt: úgy aludtam több órán át, mint akit agyonvertek!

Reggeli közben elmondtam az esti következtetésem eredményét; Zsuzsa úgy tett, mintha nem is hallaná a szavam, Tóni bá belemerült a kiadós reggeli élvezetébe, Master pedig soká gondolkozott, mielőtt válaszolt:

- Well - mondta egy idő után -, szerinted tehát a tény, hogy Szungura meztelen volt, amikor találkoztunk vele, azt bizonyítaná, ő maga dugta el a ruháját előlünk azért, hogy te ne ismerd fel benne a támadót.

- Úgy van - bólintottam. - Számíthatott arra, hogy nem jegyzek meg olyan apró ismertetőket a vicsorgó képén, amiről később felismerném. A ruha azonban más; barna kockás inget nem visel mindenki, ezért beadta nekünk a mesét a rablókról, akik levetkőztették őt. Csaknem sikerült is megtévesztenie, és ha nem ismerek rá foghíjas szájáról, amikor elvigyorodott, most nevezhetne a markába. Azt hiszem, szörnyen megijedt, amikor a puskát rájuk fogtam, és ezért tagadás helyett rögtön bevallotta a velem folytatott küzdelmet. Gondolom, közrejátszott a félelmében, hogy nem értette, miért nem tudott megölni; golyóálló mellényről talán még soha sem hallott, és nem volt ideje a dolgot megtárgyalni az állítólagos Hellerrel sem, mert a nyomukban voltunk. Az viszont biztos, hogy Heller részes a dologban, mert hisz ő hozta a ruhát Szungurának, és a meséjét is igyekezett velünk elhitetni.

- Kár, hogy ez nem tegnap jutott eszedbe, amikor a táborukban voltunk - csóválta a fejét Master. - Ez valóban nyomós érv, és hamarjában nem is tudom, milyen elfogadható magyarázatot hozhattak volna fel.

- Semmilyen! - jelentettem ki magabiztosan. - A legjobb lesz, ha tüstént indulunk hozzájuk, és nyakon csípjuk őket.

- Csak az a baj - folytatta Master -, hogy ha a gazfickókért megyünk, nem tudjuk követni a csimiszetet. Tegnap a rablók miatt szalasztottuk el, ma Hellerék miatt tesszük ugyanezt, és ki tudja, látjuk-e még az életben?... Persze az sem mindegy, hogy ha lefűleljük a zsványokat, akkor nem kell többé attól tartanunk, hogy meggyilkolják valamelyikünket... Zsuzsa a főnök, ő mondja meg, mit tegyünk!

Várakozó pillantással meredtünk Zsura, és ő szemmel láthatóan nem tudta, mit mondjon. Egy darabig úgy tett, mintha az agyát erőltetné, aztán végignézett rajtunk, és megszólalt:

- Egyenrangúak vagyunk mindhárman, mivel egyenlően osztjuk el a pénzt, és egyenlő veszélyben is forgunk. Sőt, mind a négyen egyenrangúak vagyunk, mert Bob ugyanúgy veszélyben van, mint mi, és ez a legnyomósabb érv... Az én véleményem az, hogy fűleljük le Helleréket, és bízzunk a szerencsénkben, hogy harmadszor is összehoz majd az állattal. De azért kíváncsi vagyok a ti véleményetekre is, mindenekelőtt Bobéra, mert ő csak félmilliót kapna, s ezért ő kevesebért viszi vásárra a bőrét, mint mi.

- Well! - köszörülte meg a torkát Buana Kivete. - Nem vagyok beképzelt, de félmillió dollárnál többre tartom az életemet. És ha ti a magatokét többre tartjátok nyolcszáz-egynéhány ezernél, akkor máris indulhatunk Hellerékhez.

Mivel veszélyes vállalkozásnak látszott a dolog, a csincsáló Ibrahim nem kívánt velünk jönni, s ezt nem is vehettük tőle rossz néven. Zsu viszont semmiképp sem akart a táborban maradni; azzal érvelt, hogy Hellerék esetleg a mi táborunkhoz jönnek, és ha őt egyedül találják a feketékkel, talán megkísérlik eltenni láb alól valamilyen fondorlatos módon.

Mielőtt azonban elindultunk volna, Tóni bá javaslatára Olebutu megsejmelte a helyet, ahol a medve eltűnt a bozótban, mert nem volt lehetetlen, hogy sikerül megállapítani a menekülése irányát; sőt Tóni bá azt sem tartotta lehetetlennek, hogy az állat megsebesült, amikor Mutama rádurrantotta a puskát.

Azon az öt percen már igazán nem múlhatott semmi, és az eredmény őt igazolta, mert a vándorobó rövid kutakodás után magabiztosan mutatta az irányt, amerre véleménye szerint az állat eltávozott. Én ugyan hiába meresztettem a szememet, nem láttam a nyomot - de valami mást mégis észrevettem, és határtalan büszkeséggel emeltem fel a letépett levelet, két sötét-vörös cseppel.

- Nem alvadt vér ez? - kérdeztem könnyedén.

- De bizony az! - dörgölte szét Tóni bá az egyik cseppet. - Te vagy köztünk a legélesebb szemű!

Master olyan döbbenetesen nézett, mintha most derült volna ki rólam, hogy a török szultán inkognitóban levő fia vagyok!

Olebutu viszont sötét pillantást vetett rám... Talán attól tartott, ki akarom fúrni a kirongóziság-ból...?

29.

A vándorobó haladt elöl, mi pedig libasorban lépdeltünk utána. Leszámítva a már ismert erdei hangokat, a megugró vadak csörtető robaját, semmi említésre méltó nem történt - egészen addig, amíg Olebutu hirtelen megtorpant, és kezét felemelve, megállást vezényelt. Láthatóan fülelt valamire, és csakhamar mi is furcsa neszeket hallottunk.

- Fizi! - súgta felénk, majd a testét meggörnyesztve nesztelenül továbblopakodott.

Amennyire tőlünk telt, követtük példáját, és csakhamar mi is tisztán kivehettük a hiénák morgását, dühös kaffogását, a fogaik közt összetörő csontok ropogását... Több Afrika-vadász megegyezik abban, hogy a hiéna nagy erejű állat, és állkapcsainak félelmes ereje talán felülmúlja az oroszlánét is, minek következtében ott lenne a helye az öt veszélyes nagyvad: az elefánt, a kafferbivaly, az orrszarvú, az oroszlán és a leopárd mellett - ha nem lenne olyan borzasztóan gyáva, és nem félne úgy az embertől... Szerencsére azonban úgy látszott, minden fizi gyáva, mert ezek is abbahagyták közeledtünkre a lakomájukat, és méltatlankodó morgással, farkukat behúzva sompolyogtak a környező bokrokba.

Eloldalgott a társaságukban levő két sakál is, a dögkeselyűk közül azonban csak néhány szállt fel a közeli ágakra lomha szárnyalással, a többség beérte azzal, hogy odébb totyogott pár méternyire.

- Mtu! Ember! - mondta Olebutu a tetemhez közelítve.

- A ruhája után ítélve csalódnék, ha nem Szungura volna - jegyezte meg Master, és közelebb ment, hogy megvizsgálja.

Az én gyomrom akkor már a torkomban türelmetlenkedett, de nagy nehezen kinyögtem néhány szót, mire Bob a halott száját szemlélte meg.

- Semmi kétség, ez Szungura - állapította meg. - A hiányzó fogakat én is megfigyeltem tegnap, és más jelekből is arra lehet következtetni, hogy ő fekszik előttünk... A koponyáját szétrágták, és hiányzik az agya, de azt nem tudnám megmondani, a hiénák tették-e vagy valami más...

Bobot nyilván nem rendítette meg annyira az esemény, mint bennünket, és képes volt ebben a helyzetben is használni az eszét. Intésére Olebutu máris vizsgálgatni kezdte a környező talajt, egyre nagyobb köröket írva a tetem körül, mi pedig hátrább húzódtunk; a legcsekélyebb kedvünk sem támadt, hogy a halottat megszemléljük.

- Kisiklottak a kezünkben - lépett oda hozzánk Master bosszankodva. - Ott állt a sátruk a fákon túl, de már csak a helye van meg. A nyomokból ítélve hajnalban keltek útra, de bár-hogyan erőltettem a szememet, csak két ember nyomait láttam a kocsi körül; ami természetes is, hiszen Szungura addigra már meghalt... Most az a kérdés, mitől halt meg? Ők végeztek vele, vagy valami fenevad?

A vandorobó csak egy picivel tudott többet Bobnál. Sikerült kinyomoznia, hogy Szungura nagyobb utat tett meg az erdőben, és akkor teljesedett be a sorsa, amikor visszafelé jövet a tábor közvetlen közelébe ért. A feltételezett csimiszet vagy más vadállat nyomát nem bírta ugyan meglegelni, de a dögevők el is törölhették a nyomot, így a halál okát továbbra sem tudtuk.

- A mi szempontunkból ez nem is túl lényeges - állapította meg Master. - Hellerék minden bizonnyal rájöttek, hogy gyanúsak szemünkben, s nem tartom kizártnak, hogy ők tették el láb alól Szungurát. Így megszabadultak az egyetlen terhelő tanútól, s jöllehet vezető nélkül maradtak, nyilván kész van már a tervük, hogyan ériék el céljukat.

- Szerinted mit fognak most tenni? - kérdeztem kereken.

- Honnan tudnám? - vont a vállát. - De ha én volnék az ő helyükben, akkor elsősorban kimennék az útra a kocsival, ahol az üldözők a nyomomat vesztik, aztán később visszakanyarodnék a dzsungelba, keresnék egy megfelelő táborhelyet, és az új bázisról végrehajtanám a tervet, ami a célom eléréséhez vezet... Ezek után még jobban kell figyelniünk, és azt hiszem, nem túlzok, ha kijelentem, hogy talán Olebutu sasszemétől függ az egész expedíció sikere.

- Azt a két vércseppet mégsem vette észre! - dörmögte rosszállóan Tóni bá. - Lehet, hogy nem is olyan jó a szeme, mint gondoljuk?

- Észrevette - mondta halkan Master. - De nem akarta fölöslegesen felizgatni a kedélyeinket, mert látta, hogy jelentéktelen az a két csepp... Nekem bevallotta, hogy ő is jobb szeretett volna Hellerékért menni, de attól félt, hogy azt a kis sérülést ti, tapasztalatlanok eltúlozzátok majd, és ő keresheti a medvét, kitevé magát annak a veszélynek, hogy közben lesből lepuffantják.

- Akkor rendben! Minden oké, fiú! - csapott a kirongózi karjára barátságosan Tóni bá, mire az nagyot kiáltott, és a fájdalomtól elszurkült az arca.

- Megcsípte a karját egy nagy bogár tegnap - magyarázta Master. - Csúnyán meggyúlt neki és fel kellett vágni... Azt javaslom, kövessük a keréknyomot, talán megtudunk valamit!... Ha szerencsénk van, defektet kaphattak, vagy felborult a kocsi...

De nem volt szerencsénk, és nem tudtunk meg semmit. A földúthoz érve Kitale felé kanyarodott el a terepjáró, és biztosan addig ment, amíg el nem tűnt a nyoma több autónyom közt; akkor aztán másik úton jött be az erdőbe. Így hát dolgunk végezetlen értünk déltájt a táborunkba, ahol megvitattuk a kialakult helyzetet, majd ebéd után újult erővel indultunk el arra, amerre Olebutu szerint a csimiszet nyomai vezettek.

Hegynek fölfelé, úttalan dzsungelban törtettünk előre, s ha igaz, amit a szakkönyvek írnak, minden százméteres szintkülönbség akkora változást hozott a növényzetben, mintha százötven kilométert mentünk volna vízszintes irányban északnak. Saspáfrányra emlékeztető növények, ingó levelű pálmák, göcsörtös fák állták utunkat a zöld ragyogásban, s a kidőlt fatörzsek oly csúszósak voltak a mohától, hogy csak ülve lehetett közlekedni rajtuk. Néhol mocsaras részre bukkantunk, zsombékszerűen benőve bivalyfüvel, máshol pókhálójellegű mohafátyol függött mindeneken. Különös, új növények jelentek meg, s mikor az egyik fát Zsuzsa megcsodálta, Bob nevetve világosította fel, hogy az nem „fa”, hanem „fű”, és alsóbb régiókban aggófű a becsületes neve. Itt azonban három méternél is nagyobbra nőtt, s alig hasonlított az általam ismert aggófűre; combvastagságú szürkés törzsét beborították az elhalt, rozsdaszínű levelek, csak a törzs legcsúcsán pompáztak haragoszöld színben, s egészében véve inkább pálmára hasonlított, mintsem fűre.

- A magasság miatt nőnek ekkorára - magyarázta Master. - A magasság, a sok eső, a nagyobb mérvű ibolyántúli sugárzás és a hűvös éjszakák alakították ki a formájukat, de hogy pontosan mi és miért olyan, amilyen, azt ne kérdezzétek tőlem. Egyébként nem ez az egyetlen óriásfű a magasban. Vannak méteres szalmavirágok is meg hatalmas lobéliák és egyebek... Sok ember azt hiszi, Afrikában a legérdekesebb a szavannák élete, mert ott él az oroszlán és a rengeteg antilop, de merem állítani, a legfelső régió legalább annyira érdekes, és nem egy meglepetést tartogat még a számunkra...

Hogy ezen pontosan mit értett, azt nem tudta bővebben kifejteni, mert az élen haladó Olebutu hirtelen kővé merevedett.

- Mbogó! - súgta hátra.

- Bivalyok! - mondta Master. - A szelünk jó, így nem vehettek észre, de sajnos éppen előttünk állnak, és félő, hogy széttaposták a csimiszet nyomát.

- Nem lehet megvárni, amíg elvonulnak? - tudakoltam.

- Nem nagyon mozognak, csak úgy ácsorognak... Lehet, hogy itt akarják tölteni az éjszakát is.

- Hát ha megkerülnénk őket? - kérdezte Zsu, mire Bob szája a füle tövéig húzódott.

- A csorda nem embertömeg, sem forgalmi dugó. Ha megkerülnénk őket, nyomban szagot kapnának rólunk, és ki tudja, nem akad-e köztük támadó kedvű egyéniség? Az sincs kizárva, hogy a vezértehén ránk vezetné az egész csapatot! Akkor pedig nem sok maradna belőlünk!

- De hisz Olebutu előremegy! Át akar bújni köztük?

Zsu hangjából félelem csendült ki, s én tökéletesen osztottam a véleményét. Bob azonban megnyugtatót minket:

- Szó sincs róla, nem ment el az esze. Alkalmatos helyet igyekszik találni, ahol nem leszünk kitéve az eltáposás veszélyének, ha a megriasztott csapat felénk rohan.

- Na de mitől riadna meg? - firtatta Tóni bá, görcsösen markolva izzadó kezében a puskát. - Semmi jel sem mutat arra, hogy szándékukban állna megriadni! Ha csak nem tölünk, mert máris túl közel kerültünk hozzájuk, azt hiszem!

Látni ugyan még nem láttuk a kafferbivalyokat, a hangjukat azonban hallottuk - ágak roppanását, halk böffenéseket, nagy testek dübbenő lépteit - a felénk áradó szag pedig teljesen olyan volt, mintha tehénistállóban lennénk. A fű közt itt is, ott is jókora „bivalylepények” rejtőztek, és nemegyszer csak akkor szereztünk róluk tudomást, amikor beléjük léptünk.

- El kell riasztanunk őket - világosított fel Bob -, különben estig itt állhatunk vagy mehetünk másfelé. A legjobb lenne valami sziklás magaslat, amire felkapaszkodhatnánk, de ha ilyen nincsen, egy magasabb természetdomb is megfelelne; esetleg néhány erős, mászható fa... Ne feledjétek: ha a bivaly támad, pontosan kell lőni rá, és addig, amíg mozog!

Ritkás bozótban lopóztunk, s még véletlenül sem került elénk alkalmas fa vagy hasonló, amikor dühös horkantás hallatszott bal felől, és vad hullámba kezdtek a növények.

Egy pillanattal később koromfekete tömeg robogott ki a sűrűből, és a fejét vízszintesen tartva, máris nekünk támadt.

Egyenesen Tóni bácsi felé rohant, bár az is lehet, hogy engem pécézett ki, mert szorosan az öreg mögött mentem; mind a ketten tudtuk, hogy az életünk hajszálon függ.

- Piga! - ordította Master, és hallottam a lövés dörrenését, ám a bivaly változatlan sebességgel közeledett.

Aztán Tóni bá lőtt, hogy hova, azt szintén nem tudtam meg, majd az én kezemben dördült el a puska... A kafferbivaly szétnyitott szájába küldtem az acélköpenyű lövedéket, aztán nagyot ugrottam balra - elkerülve ekként a széles terpesztésű szarvat, amely úgy zúgott el a fülem mellett, mint egy lesújtó kardpenge...

Fél szemmel láttam, hogy Tóni bá eldőlt, akár egy krumpliszák, de szerencsére nem a bika felé... A mbogó nem tudott választani, melyikünket vegye a szarvára, s amint az ilyenkor lenni szokott, „két szék közt a pad alá esett”: egyikünket sem sikerült felöklelnie. Mikor erre rájött, sietve megfordult, hogy jóvátegye a mulasztást, és a hátulsó lábával csaknem rám lépett. Ezúttal határozottan Tóni bát szemelte ki célnak, s mihelyt felém mutatta oldalát, fektemből lőttem rá... Helyesebben lőttem volna, de elfeledkeztem róla, hogy ismételnem kéne, és eszeveszett gyorsasággal végeztem el a szükséges műveletet.

Tóni bánál a kétszövű expressz volt, és ő ki is használta ezt, mert csak a ravaszt kellett meghúznia, és közvetlen közélről ment a golyó a bikába. Halálos sebet azonban így sem ütött rajta, és az állat azon igyekezett, hogy szarvára emelje a bácsit, aki színtelen arccal markolta kiürült fegyverét, s nem tudta, mihez kezdjen vele... Aztán a lehető legokosabb dolgot cselekedve, a hasára fordult, és a parafasisakot kezével a fejére szorította...

A bika ekkor belebőkte szarvát, de felemelni már nem tudta a fekvőt, mert befejeztem végre az újratöltést, és két méterről halántékon lőttem. Golyóm nyilván az agyat járta át, mert a hatalmas állat úgy rogyott a földre, mintha letaglózták volna.

„Ezt megúsztuk!” - gondoltam fellélegezve, ám kiderült, hogy korai az öröm, mert borzalmas recsegéssel-ropogással újabb fekete tömeg tört ki a bozótból alig négy méterre tőlem.

Gépiesen ismételve új golyót a csőbe, a szemébe lőttem, épp amikor felém lódult; a golyó azonban félrecsúszhatott a fekete fejben, nem találta el a kicsi agyat, és a fél szemére megvakított bivaly hangos bőgéssel rontott rám. Csővégről kapta a második lövésem akkor, amikor a hatalmas fej hirtelen lebillent, hogy a szarvára vegyen...

31.

A levegőben szállók, ágak és levelek karcolják arcomat, szél zúg el a fülem mellett... Puffanva esem valahová, de fájdalmat nem érzek, csak valami nagy-nagy ürességet és szokatlan csendet, a testemben pedig mintha millió hangya futkosna... Mellettem nagy fekete testek suhan-

nak el - anyagtalan, fénylő szarvú bivalyszellemek -, s valahonnan, borzasztó távolról mintha a nevemet kiáltanák...

„Fekszem - villan az eszembe. - A bivaly felöklelt, én pedig leestem a földre, és azonnal széttapos, szétgyúr a fejével, patáival. Véres massa lesz belőlem, ha nem teszek ellene!”

Megkísérlem a felállást, és csodák csodája, sikerül!

Két döglött mbogó fekszik a közelemben, és legalább két tucat rohan a bozótban... Tóni bá most tápázkodik fel, Master féltérden állva tüzel a rohanókra...

Lassan kezd visszatérni a hallásom, és hallom a saját hangomat, amint kiáltok:

- Zsu!... Zsu!... Zsu!...

Eredetileg mást is akartam mondani, de csak ennyi tellett tőlem, és ez is csak háromszor. Aztán gépiesen ismételek újra, de már nincs töltény a csőben.

Master Tóni báb állítja talpára, valahonnan előkerül Olebutu meg az egyik rendőr, és pár másodperccel később falfehéren megjelenik Zsuzsa is.

A másik rendőrt egy darabig hiába keressük; végül fájdalmas nyöszörgés üti meg fülünket... Mutama mászik elő a bozótból, szenvedő arckifejezéssel; egy bivaly megtaposta, eltörte néhány bordáját... Ibrahim és a négy „pagazi” ügyesebbek voltak a rendőröknél; ők egy tuskés fára kapaszkodtak fel, s megúszták a dolgot néhány tuskeszúrással.

Tóni bá is csak könnyebb zúzódást szenvedett - hála jószerencséjének meg a golyóálló mellénynek, melyről most kiderült, hogy túrhetően véd bivalyszarv ellen is.

- Istenem! - suttogta Zsu. - Ha belegondolok, hogy mindannyian meghalhattunk volna!... Most azonnal visszafordulunk, és meg sem állunk a táborig! Ott pedig rögtön összezsugorolunk és indulunk haza!... Az örökség nélkül egész jól megvoltam idáig, és kibírom ezentúl is valahogyan... De még egy ilyen kalandot már nem bírnék ki!

Úgy reszketett a teste, mintha a hideg rázná, én pedig fürödtem a verejtékben, és amikor megláttam Tóni báb, akinek minden bajszszála más irányba meredt a rémülettől, görcsösen nevetni kezdtem...

Amíg mi hárman, vazunguk, a földön heverve pihentük ki az átélt izgalmakat, a feketék meg a fehér afrikander újratöltötték a puskákat, a mieinket is beleértve, aztán megvizsgálták a kimúlt kafferokat, és lejárták a környező terepet, hátha lapul a sűrűben még egy-két súlyosan sebesült. A könnyű sebet kapottaktól nem kellett tartanunk, mert azok már messzire jártak a csordával.

- Öt mbogóra szólt az engedélyünk - mondta Master a cserkészésből visszatérve -, és mi hatot lőttünk agyon; köztük két tehenet... Tehénlövés persze nem dicsőség a vadásznak, de most nem vadásztunk, hanem az életünket védtük, és az egészen más... A négy bikának egész jó a szarva, a két tehén viszont gyenge; egyiket sem érdemes megtartani. Az egyszerűség kedvéért tehát szépen eltitkoljuk a teheneket, és ha találunk egy erős szarvú bikát később, azt lőjük meg ötödiknek... Törvényteleniséget nem követünk el, hiszen, mint mondtam, önvédelemről volt szó, csak megtakarítjuk az ilyen esetekben szokásos eljárást: a jelentést a *Game Office*-nak, a vizsgálóbizottság helyszínelését satöbbi, satöbbi... A konyhánk húsellátását viszont hosszú időre megoldottuk ezzel a gyorstüzeléssel, és még ha két hétig kell is nyomoznunk a medve után, akkor is dúskálhatunk bivalypecsenyében!

Szélesen vigyorgott, s olyan derűsen nézett végig rajtunk, mintha egy kiállítás szobrai volnánk, és fölöttébb üdítő művészi élményt nyújtának lelkének.

- Nincs szükségünk húsrá, Bob - mondta halkan Zsuzsa. - Komolyan gondoltam, amit mondtam az előbb: megyünk haza és kész! Nem venném a lelkemre, hogy meghaljon az örökségemért valaki... Azt meg végképp nem élném túl, ha én halnék meg - tette hozzá keserű humorral, és mosolyogni próbált, de finta lett belőle.

- Könnyelműség lenne feladni a harcot ennyivel a cél előtt - jegyezte meg Master. - Soha senki nem állt még ilyen közel a nandi medve elejtéséhez, mint mi; arról nem is szólva, hogy senki nem kapott még annyi pénzt afrikai vadért, mint mi kapunk, ha nem hátrálunk meg az első nehézségektől...

- Ez nem az első nehézség, Bob! - mondott ellent Zsuzsa, lassan feltápáskodva fekvő helyzetéből. - És egyáltalán nem biztos, hogy közel vagyunk a medvéhez. Ha jól tudom, évtizedek óta hasztalan keresték tapasztalt vadászok, s mi naivul azt hisszük, éppenséggel nekünk kedvez a szerencse...

- Valami azt súgja, hogy igen - felelte Bob, és mintegy a szavainak megerősítésére, dörmögő hang hallatszott a közeli fák mögött.

32.

- A csimiszet! - suttogta Master döbbenten, kibiztosítva a puskáját. - Ha fáradtak vagytok, csak pihenjete, én Olebutuval utánamegyek és elkapom!... Hol van Olebutu?

Kutatóan nézett szét, de nem látta sehol a vandoróbót; már éppen kiáltani akart neki, amikor a bokrok közül csörtetés hallatszott, s a következő pillanatban kipenderült onnan a keresett - minden ízében remegve, kiguvadt szemekkel.

- Csimiszet, buana! Huko csimiszet, kubva szána!

- Azt mondja, látta a nagy medvét! - fordította Bob magyarra a néger szavait, és máris indult a jelzett irányba.

- De már ezt nem hagyom annyiban! - pattant föl Tóni bá, akibe a hír hallatán visszatért az erő. - Megmondtam, hogy a mackót én lövöm le!

Azzal már kocogott is a másik kettő után, és legszívesebben én is vele mentem volna, de Zsuzsát sem akartam itthagyni, mert a két rendőrt és a „boyainkat” nem tartottam kellő védelemnek.

Zsu azonban másként vélekedett:

- Eriggy csak utánuk! - nézett a szemembe gúnyosan. - Aki ilyen jól lő bivalyokra, mint te, annak nem szabad félni a nandi medvétől sem!

- Nem félek! - mondtam mérgesen, és valóban az volt az érzésem, hogy igazat mondok. Mintha a bivalyroham magával sodorta volna a gyávaságomat, és ráébresztett volna, hogy puskával a kézben minden támadómat legyőzhetem. - De ha én is megyek, akkor te egyedül maradsz itt, és ha újra idejönnek a kafferok vagy más, két ócska egylovatú nem véd meg ellenük.

- Megható, hogy ennyire aggódsz értem! - fuvalázta. - Ha nem tudnám, hogy az örökséget félted, még azt hinném, személyemnek szól az aggodalom... De hogy ne kelljen aggódnod, inkább megyek én is.

Sietve talpaltunk a négy boyjal a többiek nyomában; a sebesült rendőr meg a térdje a bokrokban maradt Ibrahimmal együtt, akinek egyelőre úgysem akadt volna dolga, hiszen volt pecsenyének bőven - több is, mint kellene.

Lábam kissé még mindig ingatagon állt a talajon, de ahogyan teltek a percek, egyre biztosabban léptem, és negyedóra múlva már ugyanúgy jártam, mint bármikor.

- Hol a medve? - súgtam Tóni bá fülébe. - Azt hittem, itt van a közelben.

- Itt is van! - súgta vissza. - Olebutu megtalálta a nyomát, és most azt követjük... Átkozottul ügyes ez a néger! Bár az én szemem volna olyan jó, mint az övé! Bevallom, én a legcsekélyebb jelet sem találtam még eddig.

Ezen persze nem lehet csodálkozni, hisz az okiek törzs - amelyet inkább dorobónak, ndorobónak, vadorobónak nevednek - az egyik legügyesebb erdei gyűjtő- és vadász néptörzs Kelet-Afrikában. Valamikor hatalmas területen szétszóródva éltek; övék volt Kenya egész nyugati erdős vidéke, ám az északról és nyugatról behatoló nomád pásztorok és földművelők fokozatosan visszaszorították őket a legsűrűbb erdőkbe, és jelentősen csökkent a népességük. Ma már csak húsz-harminc csoportjuk él, s a vadászaton kívül pásztorkodással, földműveléssel is foglalkoznak. Lándzsát nem használnak, fegyverük a mérgezett nyíl; a körülöttük élő maszájak és nandik mítoszaiban úgy szerepelnek, mint „ősfaj”, akit a napisten, Asziszta már a teremtéskor itt talált a Földön...

Zölden borongós sűrűbe vezetett minket a csimiszet. Az aljnövényzet süppedő mohából és páfrányokból állott, a fák görbe ágairól piszkos rongycsomóként lógtak a szürkészöld szakállzuzmók. Most már egyszer-egyszer Tóni bá is felfedezte az állat lába nyomát, s ilyenkor diadallal mutatta a sátonál látott ovális mélyedést.

- Egész friss! - közölte izgalomtól rekedt hangon. - Alig pár méterrel járhat csak előttünk!... Előbbre kell mennem, mert különben ez a rabszolgák (orvvadász) megelőz a lövésben!

Gyorsabb haladásra kapcsolt, és megpróbált Master mellett előreburakodni, de a volt fehér vadász nem engedte. Hallottam, hogy valamit mond neki, mire Tóni bá megrázta a fejét, és mindenáron Olebutu mögé akart kerülni, akit egyébként én nem is láttam a páfrányos bozótban.

- Én vagyok a felelős értetek! - súgta ingerülten és kissé emelt hangon Master, de gyorsan elhallgatott, nehogy megriadjon a vad. A szelünk jó volt, ami nem is csoda, hisz az állat szél ellen haladt, így szagot nem kaphatott rólunk.

Időnként kisebb erdei emlősöket riasztottunk meg, s azok némán vagy különféle hangokat hallatva menekültek tőlünk, illetve az előttünk haladó medvétől - amit képtelenek voltunk utolérni, bárhol igyekeztünk... Aztán egyszerre szárnycsapkodást hallottunk, mintha felszállt volna előttünk egy madár, és olyan hirtelen torpantunk meg, hogy a mögöttem lépdelő Zsu a hátamnak ütközött.

Nyomban kibiztosítottam a puskát, Tóni bá pedig arcához emelte az övét, úgy figyelt előre... Mindketten meg voltunk győződve róla, hogy a nandi medve megállt, Olebutu pedig észrevette, és most rajtuk a sor, hogy az állattal végezzünk.

Master azonban csalódottan engedte le a puskacsövet, és alig hallhatóan odasúgta nekünk:

- A tűzszövő madár elvitte a szerencsénket; Olebutu szerint...

- Mit hülyéskedsz, Robi? Miért nem lövük már meg a bestiát?! - méltatlankodott Tóni bá. - Miért álltunk meg?!

- Bahati mbaja! - sajnálkozott Olebutu, ijedten forgatva szemét. - Ndege mbaja szána! Mbaja kabisza!

- Nincs mit tennünk - jelentette ki lemondóan Master. - Olebutu remek kiringózi, de ugyanolyan babonás, mint a legtöbb néger. Sőt nem is annyira, mert más egyáltalán nem merné üldözőbe venni a csimiszetet. A nászruhás tűzszövő madár azonban a feketék szerint balszerencsét jelent, s ez a mostani esetben valószínűleg egyikünk halála.

- Mi közünk ehhez a fekete majomhoz?! - horkant fel Tóni bá. - A nyomok itt vannak előttünk, az előbb még én is láttam, s ha neki elfogyott a mersze, utánamegyek én! Akár egyedül is!

- A talaj szerkezete is megváltozott - vetette ellen Bob. - Innét már sziklák kezdődnek, és a mi szemünk nem tudná tartani a nyomot.

- Majd meglátjuk! - fortyant fel Tóni bá. - Gyere, Peti, mutassuk meg ezeknek, mire képes két igazi magyar!

Azzal egyszerűen félretolta útjából Mastert meg az ijedt arcú négert, és nyomokat keresve lassan továbbindult.

- Hatari kubva, Buana Pete! - mondta a vandorobó, amikor én is elléptem mellette. - Csimiszet káli kabisza!

„Beszélhetsz! - gondoltam. - Akármilyen nagy a veszély, akármilyen mérges a csimiszet, itt van előttünk a hatalmas vagyon, csak a puskánk ravaszát kell meghúzni a kellő pillanatban érte, és mi meg is húzzuk, arra mérget vehetsz!”

Hallottam, hogy Master mond valamit neki, de nem törődtem vele, és dobogó szívvel, saját merészségemtől megrészegülten osontam Tóni bá nyomában. Alig éreztem félelmet - inkább valami várakozásfélét, amely kellemes bizsergéssel futkosott végig a hátamon. Eltökéltem, hogy én is kiveszem részemet az ismeretlen állat felfedezőjének kijáró dicsőségből, ha másként nem, hát néhány jó helyre küldött golyóval, és kezdtem már érteni a nagy utazókat, akik mindent - nemegyszer az életüket is - képesek voltak feláldozni egy világra szóló felfedezésért. Ezekben a pillanatokban értettem meg a néhai Joe bácsit, aki nem zárhatta le nyugodtan a szemét, amíg nem tett meg minden tőle telhetőt, hogy elérje ezt a dicsőséget. Ki tudja, hogyan és mikor szorult az öregbe a felfedezési vágy, de az biztos, hogy későn ébredt csak rá: nem feltalálónak, hanem felfedezőnek született!

„Nyugodtan pihenhetsz a sírodban, öreg Joe - gondoltam bizakodón. - Még egy-két pillanat, és kezünkben az afrikai medvéd!”

Tóni bá ekkor megállt előttem, és a fejét vakarva suttogta, hogy képtelen a nyomot felismerni.

- Hazudnék, ha az ellenkezőjét állítanám - törölte meg kézfejjével izzadó homlokát, és akkorát szusszantott, hogy majd elfűjt a szele. - Ha nem jön segítségünkre a véletlen, ismét bottal üthetjük a csimiszet nyomát...

- Próbáljuk meg tartani az irányt, amerre jöttünk! - mondtam. - Talán a medve is azt teszi.

- Talán, de nem biztos - dünnyögte.

Halálos csendben lopakodtunk tovább, s ha néha valami megugrott előttünk, vagy váratlanul megszólalt egy madár, majd a frász tört ki bennünket. Körülöttünk egyre sűrűbb lett a homály, óriási sziklatömbök kerültek utunkba, és fokozatosan erősödő csobogás tudatta velünk, hogy patak folyik a közelben. Nemsokára meg is pillantottuk ezüstösen csillogó fodrait a sötétzöld

lombok közt, és attól kezdve csak a szemünkben bízhattunk, mert a víz zúgása minden gyengébb neszt elnyomott.

Kicsivel később aztán tejfehér felhőfoslány fogott körül, mely éppúgy rontotta a látásunkat, mint a közönséges köd...

Lehet, hogy igaza volt Olebutunak a balszerencsét hozó madárral?

Mégsem adtuk fel a nyomkövetést; óvatosan, kibiztosított puskával haladtunk előre a patakparton, s amikor egy bókoló páfránycsoport mögött valami feketére esett a tekintetem, oldalba böktem Tóni bát.

Bólintott, hogy látja, aztán egy intéssel a háta mögé küldött, s kétrét görnyedve indult arrafelé... A feketeség közléről barlangnyílásnak bizonyult, és jellegzetes vadszag adta a tudunkra, hogy lakója is van a barlangnak, bár azt nem tudtuk biztosan, otthon tartózkodik-e jelen pillanatban.

„Talán nincs itthon!” - gondoltam, titokban remélve, hogy nekem lesz igazam, mert a némán ásító barlangszájjal szemben csökkent a harci kedv. Mindamellet megalázónak éreztem, hogy az öreg háta mögé bújjak, így hát zakatoló szívvel zárkoztam fel mellé, és próbáltam áthatolni tekintetemmel a bent uralkodó sötétségen... Hirtelen két sárgászöld pont villant fel odabent, majd rettentő bömbölést hallottunk - ordítás, visítás, bögés volt egyszerre! -, és mindkettőnk kezében eldőrdült a fegyver.

A kicsapódó torkolattüzek vörös fényénél egy pillanatig láttam a felénk rohanót, s ez elég volt ahhoz, hogy felismerjem benne az állatot, amelyik úgy megijedt az orra előtt váratlanul fellobbanó öngyújtólángtól... Persze nem állítom, hogy ez ugyanaz volt, de kétségkívül azonos fajhoz tartozott hosszúra nyúlt, rücskös pofájával, hatalmas fogaival.

Tóni bá kezében újra szólt a „mzinga”; a kivi harzó fenevad lába megrogyott, majd a nagy test felém lódult, és abban a pillanatban lőkött fel, amikor befejeztem az ismétlést.

33.

Estemben húzom meg másodszor a ravaszt, és a ködben homályosan látom, hogy a vad nyakába csapódik a golyó. Megfájdult karommal gyorsan ismételek, de újabb lövésre már semmi szükség nincsen, mert a tejfehér homályból előbukkan Master, és az állatot öt lépésről lövi fejbe a weatherbyjével... Aztán a biztonság kedvéért még egy golyót ereszt az utolsókát rángó testbe...

„Miénk az örökség!” - hasít belém az öröm villáma, s a könnyökömet szaggató fájdalommal nem törődve, máris felpattanok, hogy közvetlen közlől vehessem szemügyre az értékes zsákmányt.

Master csüggedt fejrázása azonban hideg zuhanyként ér, és rosszat sejtve lépek a tetemhez...

- Nem medve - közli Bob. - Még csak nem is hasonlít medvére...

- Medve vagy nem medve - mondom idegesen. - Ez az ismeretlen állat, amit a bennszülöttek medvének tartanak. Igazán nem várható tőlük a pontos rendszertani meghatározás. A „medve” elnevezést különben is a fehérek ragasztották rá; nem igaz?

- De igaz, csak hogy ez nem az az állat, amit általában nandi medvének hívnak, vagy dubunak, keritnek, csimiszetnek, mit tudom én minek... Ez egy *giant-hog*, óriásdisznó; szintén elég

ritka, és csak 1904-ben fedezték fel itt a szubugókban. Azóta több helyről is kimutatták előfordulását, s ma már bizonyos, hogy az Egyenlítő körül sokfelé él, egészen Kelet-Kamerunig. Mellesleg kitűnő húsa van, ezért a bennszülöttek is erősen vadásszák a „cenké”-t... Ez itt hatalmas példány és büszkéek lehettek az elejtésére, de a csimiszetre még várni kell egy kicsit... Olebutu persze most nevet a markába, mert ő szentül hiszi, hogy a tűzszövő madár ludas a dologban: az változtatta át disznóvá a csimiszetet!

A göndör hajú vandorobó csakugyan roppant elégedettséggel szemlélte a cenkét, s időnként fölényes pillantást vetett rám.

Nekem viszont más jutott eszembe, és Masternek szegeztem a kérdést:

- Mi éppen ilyen állatot láttunk az esőben; éppen így írtuk le neked. Miért mondtad akkor, hogy a nandi medvét láttuk?

- Nem jól értettem a leírásodat - felelte zavartan. - Óriásdisznót eddig csupán kétszer láttam, ez itt a második, és amit elmondtatok, annak alapján a keritre következtettem. Az agyarak nyomait pedig nemcsak én néztem karomhasításnak, hanem Olebutu is... Belátom, hogy tévedtem, és ezért bocsánatot kell kérnem tőletek, de hát ez bárkivel megtörténhet... A lényeg az, hogy ezúttal majdnem elkaptuk a medvét; ha nem röppen fel az a fránya madár, már gazdagok lennénk mindannyian!...

Tóni bá mindenesetre elégedett volt a „zsákmányával”, s bár elismerte, hogy mi is segítettünk „terítékre hozni”, már a helyet tervezgette, ahová a feketesörétes disznóbőrt kiteheti otthon... Csakugyan hatalmas példány volt, és még nagyobbnak mutatták felálló sörtéi. Amikor a barlangból kiugrott, medvenagyságúnak láttam, sőt csaknem akkorának rémlett, mint egy kafferbivaly, noha ez nyilvánvalóan érzékszalódás volt... Valójában akkora lehetett, mint a legnagyobb hazai vaddisznónk, rücskös pofája pedig hasonlított a varacskosdisznóéra, csak a dudorai voltak kisebbek és az agyarái.

Az agyarakon kívül Tóni bának kellett a disznóbőr is, nem muzulmán feketéinknek pedig a hús, így hát a legegyszerűbb megoldást választva, felkötöztük a cenkét egy alkalmas póznára, és a négy szafáriboy nagy nyögések közepette megindult vele. Most már sietnünk kellett, hogy hazaérjünk sötétedés előtt, és ugyancsak szaporáztuk a lépteinket.

A bivalyoknál a rendőrökkel és Ibrahimmal együtt várt ránk néhány pokot, akik hallották a lövöldözést, és most azt szerették volna tudni, adunk-e nekik is a húsból.

- Vigyázzatok a mbogókra az éjjel, hogy ne egyék meg őket a fizik! - mondta nekik Master. - Reggel majd ideküldöm a boyainkat, és ami nekünk nem kell, azt mindet megkapjátok.

Úgy látszik, nem vette komolyan Zsu kijelentését az expedíció befejezésével kapcsolatban, vagy legalábbis remélte, hogy a lány reggelig még meggondolja magát.

Szórtlanul lépdeltünk egymás nyomában, s közben eszembe jutottak Hellerék, akik talán épp e pillanatban főznek ki valamilyen ördögi tervet az elpusztításunkra - lehet, hogy fölöslegesen, ha Zsu ragaszkodik a hazautazáshoz... Váratlanul valami keményre léptem, s mert a formája után ítélve nem éreztem kőnek, lehajoltam érte és felvettem.

Kúp alakú tárgy volt, olyasféle, mint egy lőporos szaru, amit régen elültöltős puskához használtak, de kisebb annál, és a közepe furcsán behorpadt.

„Olebutu szaruja” - állapítottam meg rövid gondolkodás után. A nyakába függő tokban hordta mindig, ahol a kenderrel kevert dohányát tartotta, melyből néha szippantani szokott. Egyszer véletlenül megláttam nála a kis szarut, mire gyorsan visszadugta, mintha féltene tőlem... Nyilvánvalóan „dava” volt benne, „ártalom elleni szer”, amit néger varázslók készítenek jó

pénzért a hiszékeny földieiknek. Olvastam olyan davaról, ami oroszán ellen véd, a másik elefánttól óv meg, s állítólag van „univerzális” davar is, ami jó minden baj ellen; a davarok közt akad, amelyik bátorsággal ruhazza fel a tulajdonosát, sőt olyan is, amely megakadályozza, hogy más varázsló ártasson a viselőjének. Ezek a davarok mindig valamilyen tartályban vannak, a varázsló, a *mganga* teszi a tartályba, és soha senkinek nem szabad megnézni, mi van benne, még a tulajdonosnak sem, mert akkor elveszti erejét. Olebutu nyilván úgy gondolta, hogy már a tartó megpillantása is gyengítheti a készítmény erejét, ezért hordta mindig a tokban...

Miközben azon tűnődtem, mi módon juttassam el hozzá, hogy ne higgye elveszettnek a „bennlevő” varázserőt, észrevettem, hogy a keskenyebbik végén lyuk van. Aztán láttam, hogy lyukak vannak a szélesebb végén is, és a tárgyat megrázva nem hallottam zörögni a belsejében semmit.

- Holnap ott folytatjuk a keresést, ahol ma felszállt előttünk a balszerencsét hozó madár - szólalt meg harsányan Master. - Holnapra már elmúlik a balszerencse, Olebutu pedig egykettőre megtalálja azt a csimiszetet!

- Holnap megyünk haza! - jelentette ki Zsu, ellentmondást nem tűrő hangon. - Valami azt súgja, hogy nincs értelme tovább itt időznünk, és én adni szoktam az ilyen sugalmakra.

- Ez a híres női ösztön, igaz? - kérdezte Bob gunyorosan. - Eddig azt hittem, csak a Peti gyáva, ám időközben kissé nekibátorodott... Veled viszont éppen az ellenkezője történt!

- Lehet, hogy gyáva vagyok - felelte Zsu lassan -, de ahhoz nincsen jogom, hogy mások életét kockáztassam az én pénzemért... Sajnos, csak most jöttem rá erre, a mai kaland után. Legfőlőbb arról lehetne szó, hogy mi hárman vagy négyen keressük a medvét, s ha úgy tetszik, vásárra vigyük a bőrünket a saját jószántunkból, de a körülmények megmutatták, hogy ez lehetetlen, mert ötven lépés után eltévednénk, vagy végeznének velünk a vadállatok.

- A boyok mindegyike tisztában van vele, hogy az életét teszi kockára, amikor vadászszafárira jelentkezik. Ez önáluk ugyanúgy munkahelyi kockázatnak számít, mint mondjuk a bányászoknál. Aki ezt nem vállalja, az nem jön szafárira; senki sem kényszeríti rá, hogy jöjjön. A régebbi időkben sokan meghaltak egy-egy szafárin, mégsem jutott eszébe senkinek, hogy a fehér vadászt okolják emiatt.

- Nekem viszont eszembe jutott és kész! - vágott vissza Zsuzsa.

- Csak még egy napot várjunk! - kérte Master. - Olebutu határozottan állítja, hogy holnap megtalálja a csimiszet tanyáját, és ha az már megvan, szépen lesbe állunk, s ha minden jól megy, éjjel megütjük a főnyereményt.

Zsu erre nem válaszolt, és a hallgatást nyilván beleegyezésként értelmezte Master, mert vígan kezdett fütyörészni.

Hazaérve feketéink jóvoltából ismét végigélvezhettük a szokásos kabubít, majd lemosakodtunk, tiszta ruhát vettünk, s amíg a vacsora elkészült, körülnéztem kissé a táborban... Valahogyan a kezemben maradt a puskám, és amikor leültünk vacsorázni, Master nevetve hívta fel rá a figyelmemet.

- Pedig az előbb dicsértelek meg, hogy már nem félsz! - mondta szemrehányón, mire röstelkedve mentegetőztem, és az asztal mellé támasztottam a francotte-ot.

Pompás disznópecsenyét szolgált fel a mpisi, ínycsiklandó illat szállt a levegőben.

- Tóni bácsi hol van? - kérdezte Zsu. - Elhúl a vacsora...

- Olebutu talán tudja - néztem a feketék tüze felé, ahol a kirongózi éppen nyers cenke-belsősegek között turkált a többiekkel együtt, ízes falatok után vadászva.

- Olebutu! - szoltam oda neki. - Ndzso huku! Gyere ide!

- Nipo hápa, Buana Pete! Itt vagyok! - lépett oda hozzám kelletlenül. - Nifanye nini? Mit csináljak?

Mielőtt válaszolhattam volna, a bozótban felhangzott a dörögés, amely délután a csimiszet torkából tört elő, s a meglepetéstől mindenki sóbálvánnyá merevedett... A bokrok ágai megmozdultak a tisztás szélén, és látszott, hogy nagy test készül kitörni közülük!...

- A puskám! - nyögte Master elkerekült szemmel. - Jön a nandi medve!

Aztán még egyszer hallatszott az ijesztő morgás, majd szétváltak az ágak.

34.

Nandi medve helyett azonban Tóni bácsi lépett ki a sűrűségből, és kedélyesen lengette felénk a kalapját.

- Na mi az, mást vártatok? - tudakolta vigyorogva. - Én dörögtem ezzel az ügyes szerszámmal ni!

És felmutatta a kezében levő tárgyat, mely a távolságtól meg a sötétségtől jóformán nem is volt látható, csak én tudtam, hogy mi az...

No és Olebutu, aki máris el akart illanni, de gyorsan elkaptam bal kézzel a göncét, míg jobbommal a puska csövét nyomtam a hasába.

Szavak nélkül is megértett, mert olyan mozdulatlaná vált, akár egy tuskó.

- Olebutu volt a nandi medve - magyaráztam Zsu felé fordulva, aki tátott szájjal figyelte a történeteket. - Az orrunknál fogva vezetett az elejétől kezdve, s amikor ma felhangzott az állítólagos csimiszetdörögés, ő nem volt közöttünk, hanem a sűrűségben bujkált, azt állítva, hogy látta a „nagy, mérges” csimiszetet. Az igazság ellenben az, hogy ő idézte elő a dörögést ezzel a sámánsípszerű kürtöcskével - mutattam az asztalhoz érő Tóni bá tenyerén domborodó tárgyra. - A csimiszetnyomokat is ő állította elő, ezzel a talppal ni, amit a sátrában találtam percekkel ezelőtt!

Az asztalra dobtam a Land Rover külső gumijából készített ovális talpformát, azután folytattam:

- A karmok lenyomatát úgy csinálta, hogy a gumitalp elején a földbe bökte az ujjait... Tegnap este éppen a nyomok készítésével foglalatzkodott, amikor a bátor Mutama felfedezte a sátonnál, és megakadályozta ebben... Olebutu a karmok lenyomatának hiányát valamiképpen „pótolni” akarta, ezért hirtelen ötlettel támadást színlelt a rendőr ellen, aki nem vesztette el a lélekjelenlétét, hanem rálőtt a takarásban levő gazfickóra. A takarás azonban nem volt tökéletes, és a lövés megsebezte a karját... Ez volt az állítólagos bogárcsípés, amit be kellett kötözni...

- Az eszem megáll! - mondta hüledezve Master, és úgy nézett a kirongóziára, mintha kísértetet látna. - Ezt a marhaságot Olebutu eszelte volna ki? De hát mi oka volt erre?... Talán összejátszott Hellerékkal, akik az életünkre törnek?

- Először én is ezt gondoltam - ismertem be. - Különösen azután, hogy a rablókkal éppen akkor találkoztunk, amikor Hellerék is a helyszínen voltak. Akkor is Olebutu vezetett bennünket, egyikünk sem látta színét a medvének... De jobban végiggondolva a dolgot rájöttem, hogy Hellerékhez semmi köze, hiszen éppen ő hívta fel rájuk a figyelmünket. Ma pedig Olebutu továbbhúzta a mézesmadzagot előttünk, s a nyomkövető módszerén javítva egy kicsit, igazi csimiszetnyomokat produkált a hamis talppal. Könnyen megtehetette, hiszen ő haladt legelől, és időnként a földre hajolva lenyomta a gumit. Amikor aztán Tóni bácsi kiolvasta a nyomokból, hogy alig pár méterre vagyunk a medvétől, már nem nyújthatta a végtelenségig a találkozást, ezért szárnycsattogást utánozva a szájával vagy a kezével, egyszerűen megállt, és előadta nekünk a mesét a balszerencsét hozó madárról.

- Lehetetlen, hogy ne vettem volna észre a csalást a nyomokkal! - ingatta a fejét Master. - Egyszerűen látnom kellett volna!

- Én is ezt mondtam magamnak - bólintottam. - És ebből levontam a következtetést, hogy te is tudsz a dologról: magyarul szólva a te ötleted volt az egész csalás!

- Megbolondultál?! - horkant föl. - Mi okom lett volna rá?

- Tóni bá szerint közönséges bércsalást akartál elkövetni... Szerinte az a baj néha az órabérekkel, hogy nem azt nézik, mit végeznek, hanem hogy mikor jár le a munkaidő; a pénzt így is, úgy is megkapják a végén... Ezzel szemben aki akkordban van, vagyis teljesítményben dolgozik, az abban érdekelt, hogy minél eredményesebb legyen a munkája... Persze nem minden területen lehet normákat felállítani, de határidő azért mindenhol van. A te esetedben ott követtük el a hibát, hogy helytelenül órabéresnek minősítettük a munkádat: a velünk töltött napok után kapod a fizetést, ezért az az érdeked, hogy minél több szép napot töltsünk el együtt, vagyis minél jobban elhúzd a medvevadászatot... Mivel pedig tudod, hogy csimiszet már nincsen, kitaláltad, hogy az orrunknál fogva vezettek minket a határidő leteltéig... A bivalytámadásról, elefántokról ugyan nem tehettek, az a mi „kockázatunk”, de a marhatolvajokkal való harcot elkerülhettük volna, hiszen fölösleges a pokotok jóindulata, ha nincsen nandi medve. A rablók meg is ölhetek volna bennünket, és igazán nem rajtad múlt, hogy még életben vagyok!

- Csak félig igaz mindez - szólt komoran Master. - Beismerem, félrevezettelek benneteket, de nem azért, hogy elbolondítsalak, hanem azért, hogy lássátok, jó helyre jöttünk, a csimiszet nem halt ki, és ne akarjátok abbahagyni a keresést. Ugyanis tartottam tőle, hogy Zsuzsát nagyon megviselte az éjszakai eltévedés, minek következtében esetleg nem mer még egy éjszakát a dzsungelben tölteni. Egy nap pedig kevés az állat felkutatására... Ezért is mondtam a disznóra, hogy medve, és még az éjjel rendeztünk Olebutuval egy kis színjátékot nektek. A vándorobó persze nem igazi színész, és nem is lángelme, ezért hát elvetette néha a sulykot. Különösen akkor volt nehéz helyzetben, amikor úgy kellett tennie, mintha nyomot követne. Az valóban véletlen volt, hogy a rablók nyomára bukkantunk, de az már nem, hogy Hellerék is a közelben voltak. Erős a gyanúm, hogy ők távolról szemmel tartottak bennünket, és csak az alkalomra vártak, hogy megöljék Olebutut vagy még inkább engem, ami valószínűleg az expedíció végét jelentette volna. A pokotok és a rablók felbukkanása módosította a tervüket; úgy vélték, remek alkalom kínálkozik a Zsuzsával való leszámolásra, és ezzel a feladattal Szungurát bízták meg, amint erre magad is rájöttél... Többek közt azért futottak előlünk, mert nyilván puská is volt náluk, és arra nézve bajosan szolgálhattak volna magyarázattal. Amikor kiderült róluk, hogy gazemberek, már tudtam, hogy én és Olebutu halálos veszélyben forgunk, hiszen távcsöves puskával messziről lelőhetnek minket; ennek ellenére folytattuk a szafárit, mert egyikünk sem gyáva, és mindenáron meg akartuk fogni a nandi medvét... Ugyanis az csakugyan létezik, a pokotok is vallják, és az ő hangját hallottátok akkor az esőben, mert

semmilyen hang nem hasonlít arra... És ezt őszintén mondom, elhihetitek... Vagy olyan bolondnak gondoltok, hogy semmiért viszem vásárra a bőröm?

Ilyen bolondnak csakugyan nem hihettük... És az is igaz, hogy az öreg Csermit úgy beszélt a csimiszetről, mint létező állatról - ennyit megértettem a beszédjéből... Lassan leengedtem a Masterra irányított puskacsövet, és megköszörültem a torkom.

De mielőtt szólhattam volna, Zsuzsa megelőzött, és két nap óta most intézte először egyenesen hozzám a szavait.

- Úgy látom, szabályos nyomozást folytattál le a hátam mögött, amiért fogadd a köszönetemet. Egyúttal azonban közlöm azt is, hogy nem szeretem, ha utolsónak tudok meg bizonyos dolgokat és főleg, ha színpadias formában adják a tudtomra... Úgy vélem, ezek után senki sem lepődik meg, ha kijelentem: igenis folytatjuk a keresést! Pontosan két hetünk van még rá, hogy a medvét megtaláljátok és lelőjétek! Ha ezalatt nem sikerül, utazunk haza, és lemondhatunk az örökségről. De ha két nap alatt meglesz a medve, akkor is megkapja mindenki a kétheti bérét; azt hiszem, ez arra ösztönöz benneteket, hogy minél előbb elérjétek a célt... Mellesleg én nem kívánok részt venni a további kutatásban; elegen vagytok nélkülem is...

A mai bivalykaland persze kissé sok volt a számára, csak röstellte bevallani, de amikor találkozott a tekintetünk, mérgesen sütötte le a szemét és a füle tövéig elpirult.

- All right! - mondta Master vigyorogva, és szuahélire váltva, tájékoztatta a szafáritagságot az újonnan beállott helyzetről.

A tájékoztatást persze örömujjongás fogadta, mert kétheti bérüket mindenképpen biztosítva látták, s a legtöbbjük úgy számolt, hogy talán már holnap elejtjük a csimiszetet...

Vacsora közben vidám hangulat uralkodott az egész táboron. A hazugság nyomasztó légköre szétfoszlott, és ez jó hatással volt a kedélyekre - még így is, hogy korábban nem tudtuk, hazugság vesz körül; mindenki vidáman csevegett, a négerek daloltak, harsányan nevettek apró semmiségeken, és ma történt először, hogy vacsora után nem gyújtott rá Bob a kibírhatatlanul bűdös szivarjára... Még Zsu is felengedett irányomban a harmadik üveg Coca-Cola után, és bizakodva tárgyaltuk a csimiszet elejtésének lehetőségeit...

A kedélyes állapot azonban nem sokáig tartott, mert hajmeresztő sikoltás ugrasztott talpra bennünket hirtelen, s a hang irányába nézve még éppen láttunk valamilyen nagy állatot, amint eltűnt a dzsungelban. Mire felkaptam a puskám, már hűlt helye volt a lénynek, és a sikoltás sem ismétlődött többször.

Mindenki fegyverért szaladt, aztán Bob vezetésével odalopakodtunk, ahol az ismeretlen vad eltűnt, s a bokrok közt egy még meleg emberi holttestre bukkantunk...

Abedi volt, a kipszigisz *fundi* - trófeakikészítő mester -, aki szükségét végezni jött a bozótba... Iszonyatos karmok tépték fel a nyakát, és azonnal megölték; mindössze egy kurta kiáltásra futotta az idejéből.

A halott mellett, zseblámpáink fényében hatalmas, medvetalpszerű lenyomatok tűntek a szemünkbe - annak bizonyosságául, hogy a titokzatos nandi medve ölte meg a fundit... Az éj sötétjében persze öngyilkossággal egyenlő vállalkozás lett volna a vérengző fenevad után nyomozni, így ezt kénytelen-kelletlen reggelre halasztottuk.

Dús lombú fa alatt temettük el hajnalban Abedit; Asziszta napisten első sugarai bearanyozták a sírját, s a napot köszöntő mbegák kórusa szolgáltatta neki a gyászéneket... Master szerint ugyan a kipszigiszek - akár a maszájok és nandik - csak a tisztos öregkorban elhunytakat részesítik temetésben, de azért ő sem tekintette szentségtörésnek, hogy a szokástól eltérően nem hagytuk a bozótban heverni a szerencsétlen fundit, s talán az ősök szellemei sem helytelenítették a tettünket...

Aztán Olebutu keresni kezdte a medve nyomait - annak ellenére, hogy az éjjel zuhogott az eső, és nagy valószínűséggel teljesen elmosta. A vandorobó ezúttal nemcsak megjátszotta nekünk a nyomozást, hanem beleadott apait-anyait, s minden fekete biztatta, sőt páran meg is fenyegették, komoly fenyegetést helyezve kilátásba arra az esetre, ha nem találná meg és nem igyekezne lelővetni velünk a csimiszetet - lehetőleg még ma! Nincs kizárva, hogy a kirongózi végül a fenyegetések hatására indult el egy idő után, hegynek fölfelé, mi pedig szokásunk szerint szótlánul követtük.

Feketéink egy része a tegnap elejtett bivalyokhoz ment. A húson kívül öt bivaly fejét is el akarták hozni, a pompás trófeákat, amik közül egy engem illetett... Kétségkívül jól mutat majd otthon a szobám falán, és minden szónál ékeesebben bizonyítja, milyen bátor, ügyes fickó vagyok!... Csekély szépséghiba lett volna, hogy Bob a rám támadó fiatal tehén gyenge trófeája helyett az általa lőtt egyik erős bika szarvát akarta rám tukmálni - nehogy kinevessenek az otthoniak! -, de érett megfontolás után végül visszautasítottam az ajánlatát.

- Azt a bivalyt én lőttem meg - világosítottam fel a tényről. - Sőt nemcsak agyonlőttem, hanem az én golyóm érte először, ezért jog szerint is engem illet. Ott van a homlokán a két golyóm ütötte lyuk, és valahányszor ránézek majd, eszembe jut az a pillanat, amikor halálos veszélyben forogtam, s nekem kellett a veszélyt elhárítani... Lehet, hogy kinevetnek érte, ám ez a bivalytehén mindennél többet jelent a számomra, mert ő kergette ki belőlem a gyávaságot...

Két puskát Master a mbogókhoz menőknek adott arra az esetre, ha valami megtámadná őket, egy másikat pedig a táborban maradt feketéknek, akiket szintén könnyelműség lett volna rendes fegyver nélkül hagyni, tekintettel az este történetekre. A tört bordájú rendőr, Mutama ugyan otthon maradt, de özönvíz előtti karabélyá nem sok kárt tehetett egy vérszomjas fenevadban.

Csapatunknál így csak Bob, Tóni bá s Omoló, a luó rendőr kezében volt puska; Bobnál a háromszáznegyvenes weatherby, az öregnél a dupla csövű, nehéz „ágyú”, s az erős kapaszkodón ismét úgy fújtatott súlya alatt, akár a fújtató.

A golyóálló mellény is melegítette - csakúgy, mint Zsuzsát, aki mégiscsak velünk jött, sőt hosszas rábeszélésemre elfogadta tőlem a mellényt is.

- Nem azért veszem fel, mert félek, vagy mert a magam életét többre tartom másénál - szögezte le felém küldött oldalpillantással -, hanem azért, mert belátom: ha én meghalok, akkor hiába várjátok ti is a pénzeteket. Márpedig úgy látszik, a pénzt többre tartjátok az életeteknél; hisz ha nem így volna, akkor nem vennétek részt ebben a kalandban.

- Tökéletesen igaz! - bólintott Bob.

Én azonban nem értettem egyet vele, mert a pénznél sokkal értékesebbnek tűnt számomra az élet. Nemcsak a sajátom, de más élete is - annak ellenére, hogy Zsu gúnyosan „hős lovag”-nak minősített, mert nem ajánlottam fel neki a mellényt a rablókkal történt találkozáskor... Na de miért kellett volna felajánlanom? Mennyivel értékesebb az ő élete, mint az enyém?... Az életet

nem lehet dollárokból mérni!... De hát akkor a nő, aki a férfikkal egyenjogú, egyenrangú lénynek tartja magát - s akit én is annak tartok! -, milyen alapon várja el, hogy az ő testi épségét előbbre valónak tekintsem a sajátomnál? Az úgynevezett „lovagiasság” elvárása nem azt eredményezi-e, hogy átbillen az egyenrangúság serpenyője a nők oldalára, és a férfiak lesznek az „alacsonyabb rangú”, másodrendű lények?... Vagy más összetevője is van a lovagiasságnak? Olyan összetevő, ami a nők szemében többet jelent az általuk hangoztatott egyenrangúságnál? Ugyanis, ha nem így lenne, milyen alapon haragudhatna Zsu amiatt, hogy nem ajánlottam fel neki a golyófogót?... Bobnak talán eszébe sem jutott, hogy elkérje a mellényemet, pedig ő a tűzvonalba indult!...

Idáig jutottam gondolataimban, amikor Olebutu hirtelen lekushadt, és intett, hogy kövessük példáját.

Mélyen lehajolva álltunk a bozótban; előttem Zsu, mögöttem Omoló - mindnyájan meresztettük a szemünket, hegyeztük a fülünket, és rettentő izgalomba jöttünk, mert azt hittük, elérkezett végre a nagy pillanat, puskavégre kaphatjuk a csimiszetet!

Master suttogása azonban lehűtött bennünket.

- Csui! - világosított fel a tévedésről, és annyit már Zsu is értett szuahéliul, hogy tudja: leopárd van a közelünkben!

- Na de miért nem megyünk tovább? - kérdezte halkan. - Nem csuira vagyunk kíváncsiak, hanem...

- Már hogy mondhatod ilyet? - suttogta paprikavörösen Tóni bá, aki épp semmit sem látott, mert kalapját egy ág teljesen a fejébe nyomta. - Vadon élő leopárdot talán sohasem látunk többé az életben, ha ezt elszalasztjuk! Van fogalmad róla, milyen ritka alkalom az ilyen?... A csui rendkívül óvatos, azonkívül éjszakai állat, s a legritkább esetben kerül szem elé. Csaknem minden leopárdot csapdában fognak el vagy lesből lönek, dögön... Na végre!

Ez utóbbit azért mondta, mert sikerült feltolnia homlokára a fejébe szorult sisakot, és az ismét elhelyezkedett fülein, alázatos meghajtásra készítette azokat.

- Hol van? Nem látom! - nézett szét kutatón.

A vandorobó szótlanul mutatta az irányt ökölbe szorított kezével, és egy másodperccel később már mi is megpillantottuk a gyönyörű állatot, amint egy napsütötte ágon heverészett... Olyan volt, akár egy nagyra nőtt házimacska, csak sokkal szebb; erőteljesebb duzzadó, csupa izom és csupa puhaság, ahogy lazán elnyúlt az alacsony ágon, és koromfekete bundáján ezüstösen csillant a fény, ha megrándult a bőre a kellemetlenkedő legyek miatt... Talán harminc lépésre lehetett tőlünk - golyós puskával gyerekjáték lett volna eltalálni még nekem is, és vad szívdobogás fogott el a gondolatra, hogy ha elejteném, kiakaszthatnám bundáját a szobám falára, a bivaly szarva mellé...

Tóni bá lassan letérdelt, és célzásra emelte a nehéz expresszet, de Master keze váratlanul lenyomta a csövet.

- Mi van? - kérdezte ijedten az öreg. - Nem löhetem meg? De hisz váltottunk leopárdjegyet!

- Elkergetné a lövés zaja a medvét, amelyet idáig követtünk! - jegyeztem meg némi kárörömmel, de Bob megrázta a fejét.

- Nem erről van szó... Olebutu nem követett semmiféle nyomot, mert az eső elmosta az éjjel... Viszont itt a nagy alkalom, hogy Zsuzsa bebizonyíthassa, mennyire „leány a talpán”!... Tóni már lőtt elefántot, bivalyt, óriásdisznót és bongót, Péter is lőtt bivalyt, csak Zsu nem lőtt még

egy árva madarat sem. Ha elejtené ezt az állatot, a tette példa nélkül állna; legalábbis azt hiszem, magyar nő még nem lőtt Afrikában fekete párducot!

Tóni bá holtra vált orcával tekintett Zsuzsára, és szinte felnyögött a kétségbeeséstől, amikor az lassan rábólintott.

- Igazad van, Bob, én lövöm le. Add ide a puskát!

Kipirult arccal vette át a fegyvert, s láttam, hogy a keze remeg, amint kibiztosította. Remegett a lábán is a nadrág, s ebből arra következtettem, hogy remeg a lába is, az egész teste, s bizonyára majd szétveti az izgalom - a híres „vadászláz”, amely állítólag minden kezdő vadászt elfog, bár egyeseket csak a „nehezebb” vad elejtése előtt. Zsu számára a párduc lövése többszörösen is első volt, s a weatherby csöve a kezében úgy táncolt, hogy azzal képtelenség lett volna célozni.

- Tedd a vállamra a csövet! - állt eléje Master. - Nagyon pontosan kell lőnöd, mert acélhegyű töltény van benne, s az simán átszalad a testen, nem roncsol. A legjobb lenne az agyába küldeni a golyót, de inkább váll-lapon lödd mégis, mert hátha nem találod el a fejét, és akkor örökre lemondhatunk róla.

A leopárd most megmozdult az ágon, és nyugtalanul tekintett szét. Talán ösztöne megsúgta a fenyegető veszélyt, vagy meghallott valamit az éles fülével - talán Zsu szíve dobogását, mely valóban olyan hangos volt, hogy elhallatszott néhány lépésnyire. A lány nyitott ajkakkal szedte a levegőt, és a verejték nagy cseppekben szaladt le az arcán, miközben ujját óvatosan görbítette a ravasz felé. A cső már nem mozgott, és lélegzet-visszafojtva vártuk a durranást, amely végre feloldja az idegfeszültséget, és szerencsés esetben óriási dicsőséget jelenthet Zsuzsának - kézzelfogható bizonyítékát annak, hogy a nők ugyanolyan vadásztettekre képesek, mint a férfiak.

A párduc teste ekkor hirtelen megfeszült!... Valamit észrevehetett, amit mi nem láttunk, mert fejét előrenyújtva meresztette rá a tekintetét.

„Lőj! - biztattam gondolatban a lányt. - Lőj, mert mindjárt ugrik!”

36.

Eldördült a lövés!... Egy gondolattal később a kelleténél, és tisztán látszott, hogy a golyó nem váll-lapon találja a mozduló, ugrani készülő állatot, hanem a lapocka mögött vág az oldalába.

A következő pillanatban a párduc eltűnt a szemünk elől...

Master villámgyorsan kikapta Zsu kezéből a puskát, új töltényt ismételt a csőbe, de a koromfekete vadnak esze ágában sem volt ránk támadni; talán nem is tudta, mi okozta a testébe hatoló tüzes fájdalmat.

- Tuende! - vezényelt Bob, csupa megszokásból szuahéli nyelven, és intett a kezével, hogy menjünk.

Talán tíz lépést hátráltunk, amikor egy nyíltabb helyen megállást parancsolt.

- Kissé hátracsúszott a lövés - mondta halkan. - A csui súlyos sebet kapott, és ha szerencsénk van, nem sokáig húzza. Egyelőre azonban még nagyon is eleven lehet, ezért időt kell adnunk neki, hogy elgyengülhessen. Várunk fél órát, aztán megnézzük... Rosszul vagy?

Ez utóbbit Zsuzsától kérdezte, aki mellette állt holtsápadtan, verejtékben úszva s reszketve egész testében, mint a nyárfalevél. Ujjai görcsösen kapaszkodtak belém, és csakugyan attól lehetett tartani, a következő pillanatban ájultan zuhan el.

- Nyugi! - mondtam kissé reszelősen, de nekem is cidrizett a térdem. - Nincs semmi baj! Meglőtted a csuit, a tied, ez egészen bizonyos.

- Úgy van! - bólintott Bob. - A csui nem viszi messzire, és csak idő kérdése, mikor nyúzhatjuk le a bundáját... Időnk pedig van; azon a pár percen már nem múlik semmi... Szeretném tudni - folytatta egy kidőlt fatörzsre telepedve -, mit vehetett észre, amikor elmozdult? Egészen úgy festett a dolog, mintha nagyobb zsákmányt készült volna elejteni. Akkor jöhetett ki a bozót-ból, és a csui láthatóan fontolóra vette, meneküljön-e vagy támadjon. Aztán a támadás mellett döntött mégiscsak, és ez azt bizonyítja, veszélyes lehetett volna számára a zsákmány, de az adott helyzetben mégis könnyűnek ígérkezett az elejtése... A legfurcsább pedig az, hogy nem hallottuk a kiszemelt préda megugrását a lövés után. Tehát vagy nem is ugrott el, vagy ezt olyan csöndben tette, ami nagy ravaszságra vall. Pedig az is megijedhetett a lövés zajától...

Elgondolkozva húzott elő egy szivart a zsebéből, rámeredt, forgatta, aztán visszadugta. Talán attól félt, megfordulhat a szél, és a rejtőzködő csuit ugyanúgy felbőszítené a füst, mint a felesége szerint az elefántbikát?...

Tóni bának viszont nem volt ilyen aggodalma; úgy pöfékelt cigarettájával, akár egy gyár-kémény, és villámokat szórt Bobra a tekintete. Bezzeg ő agyonlőtte volna azt a csuit!... Már a fényképezésnél, sőt a nyúzásnál tartanánk, ahelyett hogy az idő múlását várjuk a sebesült fenevad közelében - amelytől még az is kitelhet, hogy alattomos módon nekünk támad!

Zsuzsát is bántotta az eset, változtatni azonban már nem tudott a történetken.

Alig szóltunk valamit egymáshoz a csigalassún vánszorgó harminc perc alatt, és amikor végre letelt, Master nyomában visszatértünk a rálövés helyére. A vérnyomokból kiolvasható volt, hogy az állat súlyos sebet kapott: átfúrta a golyó a tüdejét... Bob azonban valamiért úgy gondolta, nem múlhatott még ki a leopárd, s a homlokán aggodalmas ráncokba rendeződött a bőr.

- Nagyon valószínű, hogy le sem gyengült túlságosan - dünnyögte. - Akkor pedig könnyen végzetes lehet a számunkra...

Kedvetlenül hallgatott el, és lerítt az ábrázatáról, hogy akárhová szívesebben menne, mint a sebzett csui után a sűrűbe, és ezt tökéletesen meg is lehetett érteni.

- Hát hagyjuk itt! - javasolta Zsu, észrevéve a vadász habozását. - Elmegyünk keresni a medvét, ezért pedig holnap visszajövünk. Addigra biztosan megdöglik.

- Addigra már rég megzabálják a hiénák!... Azt lenne jó tudni, mikor gyengül le annyira, hogy nem tud már támadni... Ugyanis, ha előbb közelítünk hozzá, az majdnem felér egy jó kis öngyilkossággal... Sajnos, a lábam már nem olyan, mint régen...

- Akkor most mi lesz...? - kérdezte Zsu, és láttam, hogy menten elbőgi magát... Itt volt a nagy alkalom, hogy egyszer s mindenkorra bebizonyítsa a világ előtt, a nők a veszélyben is megállják helyüket, s a nagyszerű eredmény, a példátlan női vadászteljesítmény most semmivé látszott foszlani előtte - egy férfi „gyávasága” miatt... Master óvatosságát persze nem lehetett gyávaságnak minősíteni, hiszen bolond ember az, aki ok nélkül keresi a veszélyt, a halál közelségét, Zsu azonban lelke mélyén úgy érezte, nagyon is jó oka van most a veszélykeresésnek. Józan esze aztán mégis beláttatta vele, hogy ami neki jó ok, az másnak nem okvetlenül az, s mert az igazságot mindennél előbbrevalónak tartotta, nem talált más megoldást, csak egyet.

- Add ide a puskádat, Bob! - mondta halkan. - Megkeresem én a leopárdot...

És nyújtotta kezét a fegyverért, keményen Master szemébe nézve... A lába azonban reszketett, és a vadász vigyorogva szólott:

- A csui meghallaná a fogad vacogását még akkor is, ha tudnál olyan halkan lépni, hogy a közeledésedet nem hallja meg, és rád vetné magát, mielőtt megpillanthatnád. Akkor pedig elég egyetlen másodperc, hogy a torkodba vájja a fogait, és utána már hiába lőnéd le...

- De hát az is lehet, hogy csakugyan elpusztult! - felelte Zsu szinte sírva. - Te mondtad, hogy lehet!

- Lehet, de nem biztos - válaszolta Master. - Egyetlen állatbőr sem éri meg a kockázatot, hogy valamelyikünk otthagyja a fogát... Ezt bizony elpuskáztad, kislány; nincs mit tenni, folytathatjuk a medvenyomozást... A magyar férfi vadászoknak egyelőre még nem kell tartaniuk a női konkurenciától...

Nem érződött gúny a hangján, s talán maga sem szánta rosszindulatúnak a megjegyzést, Zsu lelkében viszont fájó sebet ütött, és mérgében sírva fakadt.

- Nem tehetek róla... hogy akkor mozdult meg, amikor elhúztam a... ravaszt! - hüppögte. - Bárkivel előfordulhat... ilyesmi! Még nagyobb baklövés... is!

Azzal további érvek helyett az egyszerűbb megoldást választva, folytatta a sírást.

- Sorry! - motyogta Bob kissé zavartan. - Sajnos, nem tehetünk semmit... Illetve holnap visszajövünk, és addigra vagy megdöglött, vagy meggyógyult, és elment... Ha szerencsénk van, talán nem falják fel a fízik.

- Majd én megkeresem a leopárdot! - mondtam, és magam is elhültem a kijelentésemtől. Egy pillanattal később viszont, Zsu rám nézett könnyörgő-csodálón könnyes szemével, határozottan ismételt meg: - Tóni bácsi ideadja a puskáját, és én megkeresem!

- Bolond vagy! - rivallt rám az öreg. - Robinak teljesen igaza van. Fölösleges játszani a hőst. Ha öngyilkos akarsz lenni, tudok egyszerűbb módokat!

- Én is - feleltem -, de most nem erről van szó. Kérem a puskáját!

- Nem adom oda! - jelentette ki kereken. - Az állat bármely pillanatban ránk támadhat!... Vagy ha nem ő, akkor más!

- Szó sem lehet róla, hogy bemenj! - közölte Bob, laposan nézve rám a szeme sarkából...

Nyilván arra gondolt, hogy tisztában vagyok a helyzettel, tudom, hogy nem engednek be a párduc után a sűrűbe, hát nyugodtan „játszhatom a hőst” Zsuzsa előtt... Pedig nem erről volt szó. Magam sem tudom, mi történt velem, az elmúlt percekben - sőt talán nem is a percekben, hanem az elmúlt órákban, napokban -, de úgy éreztem, kötelességem segíteni Zsuzsán, még ha ez az életembe kerülhet is... Azonkívül úgy véltem, Master eltúlozza a fennálló veszélyt; hisz éppen ő mondta, hogy a bennszülöttek néhol egyáltalán nem félnek a csuitól, bátran szembe szállnak vele, ha rákap a kecskéikre, és nemegyszer husánggal üt le.

„Ha a négerek képesek ilyesmire, én is megtehetem - gondoltam gyermeketeg nekibuzdulással, csak arról feledkeztem meg, hogy az illető feketék valószínűleg jártasak a husángforgatásban, kellőképpen hozzáédződtek a vadonban járáshoz-keléshez, talán élesebb a látásuk, hallásuk, mint az enyém, s talán gyorsabbak a reflexeik. Erő dolgában esetleg felvehetem velük a versenyt, de az már kérdéses volt, vajon az erőmmel megfelelő ügyesség is párosul-e: magyarán szólva, képes leszek-e a hangtalanul támadó vadállatot a másodperc törtresze alatt ártalmat-

lanná tenni, s ugyanakkor elkerülni félelmes, hullaméreggel teli karmait, iszonyú állkapcsát a hegyes szemfogakkal...

Minderre azonban csak futólag gondoltam, és mielőtt megakadályozhattak volna, levettem magamról a zubbonyt, és hosszában összehajtva a nyakam köré tekertem sál gyanánt. Így már bízhattam benne, hogy a leopárd a nyakam helyett a sálba mélyeszi fogait - ha váratlanul meglep -, s amíg a nyakamhoz elérne, lesz időm végezni vele néhány tördőfessel.

Aztán mást gondoltam mégis, és amikor a sálat megkötöttem, kirántottam Tóni bá övéből a nehéz bozótvágó kést. Ezt megfelelőbbnek éreztem, mint a könnyű vadásztőrt, és próbaképpen suhogtattam vele párat.

- Örültség, amire készülsz! - ismételte Master, az ajkát harapdálva, és a bal szeme alatt idegesen rángatózott a bőr.

Természetesen igaza volt. A szívem úgy vert, mint még soha, s miközben igyekeztem nyugalmat színlelni, majd szétrobbantam az izgalomtól. Az agyamra valami különös köd borult, mely a szűnyoghálóhoz hasonlóan csalóka biztonságérzetet kölcsönzött, s megakadályozta, hogy teljes élességgel lássam a dolgokat, az előttem álló vállalkozás apró részleteit. Csak a lényeges vonásokat láttam, a lehetőséget, hogy megmutassam, mire vagyok képes - a lehetőséget, hogy megmutassam Zsuzsának, mire vagyok képes *őerte*...

Mielőtt a vérnyomon megindultam volna, utolsó pillantást vettem rá, s a rajongó tekintet, amivel viszonzta, kárpótolt mindenért... Bal kezemben a vadásztőrt szorítva, jobbomban a pangát, óvatosan nyomultam előre, és minden idegszáammal a veszélyt figyeltem... A vércseppek tisztán látszottak, hol egy levélen, hol egy fűszálon vagy magán a földön, s itt-ott az állat nyomai is kivehetők voltak. Az egyik fatörzsön hatalmas karmok hasítását fedeztem fel; alighanem ez volt a csui kedvenc tartózkodóhelye, s itt szokott felmászni, de a csapa most nem arra vezetett, hanem elkanyarodott...

Több fa is nőtt a közelben, köztük néhány kellően göcsörtös, éppen leopárdnak való, és bármelyikről a nyakamba ugorhatott, ha vigyázatlanul a közelébe jutok. Sajnos, képtelenségnek bizonyult egyszerre mindenfelé nézni: előre és oldalt, ugyanakkor pedig fölfelé is. Sőt elképzelhető volt, hogy az állat időközben szabályos kört írt le, és csak arra vár, hogy elhaladjak előtte, amikor is hátulról veti majd rám magát. A bozótban összevissza keresgélni persze a lehető legnagyobb esztelenség lett volna, így hát a vérnyomot követtem pattanásig feszült idegekkel.

Egy halk roppanás mögöttem arra készítetett, hogy villámgyorsan megforduljak, de nem a leopárd támadt rám, hanem Zsu igyekezett a közelembe jutni, sápadtan, nyakára tekert szafáriskabáttal, reszkető kezében szorítva a 340-es weatherbyt.

E pillanatban fekete árnyék vágódott ki a fű közül, és boszorkányos gyorsasággal vetette rá magát a lányra.

Zsu kezében eldörrent a puska, ám a golyó ártalmatlanul süvített el a bestia feje fölött, és az már oda is ért hozzá, karmait a testébe vágta, és úgy csapta földhöz, mint macska az egeret. Fogaival a lány torkát kereste, és láthatóan meg sem kottyant neki, hogy az elhajított pangám mély sebet szántott az oldalán.

Zsu kétségbeesetten igyekezett távol tartani a végzetes fogakat, és kezével az állat nyakát fogta - én pedig rohantam feléjük, ahogyan csak bírtam, de még néhány méter volt köztünk a távolság, amikor megbotlottam valamiben, elzuhanám, és a tör kirepült kezemből.

Szerencsére nem lett bajom az eséstől, ám arra már nem maradt idő, hogy megkeressem a tört, mert Zsu ereje lankadt, és a fenevad fogai egyre közelebb kerültek torkához.

Hirtelen elhatározással előreugrottam, és a párducra vettem magamat!

Két lábammal a horpaszát öleltem át, markommal pedig elkaptam a torkát, és ledöntöttem a földre. Fél szemmel láttam, hogy Zsu odébb gurul a közelünkből, de aztán már nem értem rá a környéket figyelni.

Az állat őrjöngve hánykolódott, hogy kiszabaduljon a szorításomból, és én ráébredtem, hogy túlbecsültem kissé az erőmet. Bármily súlyosan megsebesült is a párduc, még mindig komoly ellenfél volt, s bár két marokkal préseltem össze a torkát, vad rántásokkal egyre jobban kiszabadult.

Dühtől villogó tekintetét most még nem tudta egészen az enyémbé fűni, de a fejét már hátratekerte annyira, hogy arcomba csapott bűzös lehelete, rettentő fogai súrolták a bőröm, s bele-belemartak a nyakam köré tekert zubbonyba. Furcsa módon egyetlen pisszenését sem hallottam, pedig biztosra vettem, hogy dühödten morgott, sőt talán ordított, de a világ zajai megszűntek számomra.

Elengedtem bal kézzel a nyakát, és villámgyorsan átdugtam bal karom a bal mellső lába alatt, miközben fejemmel s a másik kezemmel igyekeztem lenyomva tartani a szénfekete párducfejet. Ez sikerült is, majd bal kezemmel markoltam meg a nyakát, s közben jobbomat befűrtam a földre szorított teste és jobb mancsa közé. Még egy utolsó erőfeszítés, melynél a párduc akaratlanul a segítségemre jött azáltal, hogy dobott egyet magán - jobb kezem felcsúszott a nyakán a tarkójára, és egymásba kulcsolódtak az ujjaim...

Dupla Nelson-fogásban feszült a fenevad nyaka, és én minden erőmmel azon igyekeztem, hogy a fejét lenyomva, kitörjem a nyakát. Az erőlködéstől lassan fátyol borult a szememre, s miközben az őrjöngő vadállat hányta-vetette magát a földön, és hol én voltam alul, hol ő, csak az járt az eszemben, hogy Zsu ránk ne süsse a puskát, mert akkor biztosan engem talál el a párduc helyett.

Nem tudom, meddig tartott ez az őrült viaskodás, de egyszerre csak elernyedtem a vad a kezem közt, és tisztuló szemekkel néztem Bob Master vigyorgó arcába... A volt hivatásos vadász éppen kihúzta az állat szívéből a törét, és később sem tudtuk megállapítani, ő ölte-e meg, vagy én egy gondolattal előbb törtem el a nyakcsigolyáját...

Zsu megkapta az Afrikában nem szokásos, de Tóni bácsi jóvoltából bevezetett véres töretet, és azt hiszem, nem volt nála boldogabb lány e pillanatban a földkerekségen!... Master fényképeket csinált rólunk a párduccal, majd a párducról is külön; aztán megnyúztuk az állatot, Olebutu a fejére tette az összehajtott bőrt, és indultunk haza, hogy minél előbb kezelésbe vehesse az újonnan kinevezett fundi.

A párduckaland nagyon megviselte Zsuzsát, jóllehet egyetlen karcolás sem esett rajta, magasra szökött a láza és rögtön ágyba feküdt. Bob azonban megnyugtatót minket, mondván, hogy ez csak afféle „idegláz”, holnapra már kutya baja sem lesz.

Késő délután értek haza a boyaink, bivalyhússal jócskán megrakodva, és magukkal hozták az öt óriás fejet is. Mikor megtudták, mi történt, örömujjongásban törtek ki, nyomban elnevezték Zsut „Bibi Csui”-nak, és ragaszkodtak a megkabubiztatásához, amit ő nem is ellenzett, bár alig állt a lábán. A kabubi után a feketék engem kezdtek el magasztalni, s közös egyetértéssel „Buana Muenye Nguvu”-ra változtatták korábbi nevemet, ami „Erős ur”-at jelent.

Ezek után Zsu ismét elaludt, és vacsora előtt ébredt csak fel.

- Hogy érzed magad? - kérdeztem a sátrába lépve.

- Sokkal jobban, mind délelőtt - felelte ragyogva, de az arca még mindig sápadtnak látszott.

- Meg tudsz bocsátani nekem, Buana Muenye Nguvu? - kérdezte lesütött szemmel, és kihúzva a reszelőt manikűrkészletéből, nagy buzgalommal kezdte reszelgetni a körmeit.

- Mit kellene megbocsátanom? - kérdeztem, felvéve a manikűrkészletet; szép piros bőrből volt a tokja, és a reszelőn meg kétféle ollón kívül számos egyebet is tartalmazott. Talán volt egy titkos rekesze is, mert kissé vastagnak éreztem a bőrt az alsó részen.

- Gyávának és önzőnek tartottalak, mivel nem ajánlottad fel nekem a mellényt, *akkor...* - világosított fel. - Ma pedig, amikor kijelentetted, hogy életed kockáztatásával bemész a sűrűbe a leopárdom után, nekem eszembe sem jutott, hogy visszaadjam a mellényedet, amely jogosan a tied...

- Jó, hogy nem adtad vissza - nyugtattam meg. - Ha visszaadtad volna, összemarcangol az a bestia... Az igazság az, hogy nekem sem jutott az eszembe elkérni tőled.

- Mit gondolsz, nekem is a „hatodik érzékem” súgta, hogy tartsam meg a mellényt, illetve terelte el róla a figyelmet? Mint neked, a rablókkal történt találkozáskor...

Most emelte rám először a tekintetét azóta, hogy a témát felvetette, és szebbnek láttam az arcát, mint valaha.

- Igen... bizonyára... - dadogtam, és éreztem, hogy valamiért a fülem tövéig elpirulok. Zavaromban megszorítottam kissé a piros bőrtokot, mire felpattant a titkos rekesze, és kihullott belőle egy fénykép meg egy félbe hajtott papírdarab.

- Bocs'! - motyogtam még nagyobb zavarban. Fölemeltem a földről a fényképet, és csodálkozva ismertem fel Szamos tanár úr, a volt osztályfőnökünk szakállas ábrázatát... Látszott, hogy nagyobb fényképről vágták ki az öreget, és sehogy sem értettem, mit kereshet a titkos rekeszben. Zsu apró sikolya és lángba borult arca azonban megmagyarázta a féltve őrzött titkot, és ettől egy csapásra elszállt a zavarom.

- Szerelmes vagy belé? - vigyorogtam, átadva a képet.

- Elment az eszed?! - fortyant fel mérgesen. - Ő volt a legkedvesebb a tanáraink közül, és egyszer eltettem ide a fényképét... Már meg is feledkeztem róla, hogy ott van...

- És ez micsoda? - emeltem fel a papírlapot, melynek hátoldalát rúzsos ujjlenyomat ékítette. Nem állt szándékomban elolvasni, de a szememet sem akartam becsukni, s egy pillantás elárulta, hogy név és cím van rajta: annak az embernek a neve és címe, akit, sajnos, nem állt módunkban élve megismerni Afrikában...

- Azt mondtad, Tom Higgins nevét és címét kívülről tudod, és a levelet, amiben benne volt, nem hoztad magaddal!

- Így is van - vette át a papírt. - De a nevet és a címet felírtam magamnak arra az esetre, ha mégis elfelejteném... Úgy mondod ezt, mintha neheztelnél érte!

- Szó sincs róla! - hessegettem el magamtól a hirtelen támadt gondolatot, amely lavinaszerűen áradó képek sorát indította el a lelki szemem előtt. - Csak meglepett, hogy itt találom...

- Velem volt mindig, egész utunk alatt a kézi táskámban - közölte. - Senki sem tudott róla rajtam kívül.

Elvette tőlem a papírt is, benyomta a fénykép mellé, és gyorsan becsukta a rekeszt. Szemmel láthatóan neheztelt rám kissé, amiért akaratlanul bepillantottam a titkaiba.

Megfogtam a kezét.

- Ne haragudj! - mondtam. - Igazán nem állt szándékomban turkálni az emlékeid közt... De az ujjaid szépek... Az sem fontos, hogy lakk legyen rajtuk... Bár neked jól áll a körömlakk; az a gyöngyházszínű, amit a hajón szoktál felkenni, amikor a vacsorához kiöltöztünk...

Néhány másodpercig hagyta, hogy nézegessem, forgassam az ujjait, aztán lassan kivonta kezét az enyémből... Kintről behallatszott a feketék beszédje, az edények csörömpölése, ahogy a mpisi rakosgatta őket, és az ebédlőszektorban Tóni bá nagy hangon mesélte Bobnak azt a nevezetes vaddisznókalandot, amit én már kívülről ismertem. A távolban hiénák üvöltöztek, sakálok csaholtak vékony rókahangon, s valahonnan messziről tompa bögést sodort felénk a lágy alkonyi szél - talán bivalyhangot...

Ma kissé több volt a moszkító, mint máskor, de Zsu szolidaritásból nem bújt be a háló alá, és mindketten szorgalmasan csapkodtuk a parányi ízeltlábúakat. Lámpánk fénye becsalt a kinti sötétségből több tucat éjjeli lepkét is, egy darabig céltalanul köröztek a fénytől elvakulva, majd a lámpára ültek, egyre jobban gyengítve a világítást.

- Nem volt rossz a hajón - jegyezte meg Zsuzsa halkan. - Bár sokkal jobb is lehetett volna, azt hiszem... Ha nem keseríti meg utunkat a gyilkostól való rettegés, borzasztóan élveztem volna az egészséget... Nem is tudom, hogyan bírom ki a hajóutat, ha Méri nem olyan aranyos és nem vesz pártfogásba...

- Azt hiszem, félreismerted az öreglányt - mondtam. - Ha a következtetésem nem csal, bűntársa a rejtélyes gyilkosnak, aki már néhány alkalommal az életünkre tört, s akinek... ebben most már egész biztos vagyok!... Tom Higgins halála is terheli a lelkét!

Elkerekült szemmel nézett rám, és hirtelen megbántam, hogy szóba hoztam az egészséget, mert attól tartottam, ismét felszökik a láza. De most már nem visszakozyhattam.

- Nem tudom, milyen kapcsolatban áll Méri az örökséggel - magyaráztam neki -, de sok köze van hozzá. Azt hiszem, nem tévedtél, amikor úgy vélted, a holmid közt kutattak a hajón. Sőt az sem lehetetlen, hogy Méri vagy a bűntársa, aki téged megpróbált később eltenni láb alól a fürdőmedencében, ott volt a szobádban, amikor hazajöttünk. Megölni persze nem akart téged, mert tudott az ezzel kapcsolatos következményekről, így hát elárulta ottlétét előtted abban a reményben, hogy megijedsz, és kifutsz a kabinból, ő pedig elszökhet. Számítása fényesen be is vált, csak éppen nem találta meg, amit keresett... valami útmutatást a közelebbi terveinkre nézve, talán éppen Higgins nevét, címét... így hát tovább kellett próbálkoznia. Mivel a kabinja ott volt a miénk közelében, kihasználta a helyzetet, és amikor éjjel Tóni bá kiment, ő becsukta a kabinod ajtaját, és a magáét nyitotta ki, hogy oda csalja be a pityókás öreget, s ezzel jó ürügyet nyerjen a velünk való megismerkedésre. Nyilván úgy gondolta, a történetek után árgus szemekkel figyelünk mindenkit, aki megpróbál a bizalmunkba furakodni, és ebben nem is tévedett. A mód azonban, ahogy vele „összeismerkedtünk”, eloszlatta az iránta esetleg táplált gyanúkat, és végül azt is elérte, hogy egy kabinban aludtál vele az egész hajóúton... Közben persze bőven volt alkalma átvizsgálni a legszemélyesebb holmidat, és megtalálta Higgins címét is a manikűrkészletben.

- Ezt meg honnan veszed? - nézett rám elkerekült szemmel.

- A papír hátán van egy ujjenyomat, és az egyáltalán nem olyan rajzolatot mutat, mint a te ujjaid... Az imént alaposan megszemléltem őket...

Reszkető kézzel vette elő a papírlapot, és a rúzsos lenyomatra meredt.

- Ezt valóban nem én kentem ide - állapította meg. - Méri nyilván úgy tett, mintha rúzsosná magát, miközben a készletemmel babrált, és arra is figyelt egyúttal, hogy nem jövök-e váratlanul.

- Úgy van - bólintottam. - S miközben annyi mindenre kellett ügyelnie, tévedésből a rúzszt fogta meg a tartó helyett s úgy nyúlt a papírhoz. A piros bőrtokon nem látszott a piros ujjlenyomat, ezért nem is gondolta, hogy másutt nyomott hagyott, s az máig megmaradt a papírlapon... Ha találkozunk vele, könnyen meggyőződhetünk a lenyomat azonosságáról...

- Gondolod, hogy találkozunk vele?

- Sejtelmem sincs róla - feleltem.

...Az éjszaka felváltva örködtünk, mert tartani lehetett tőle, hogy a csimiszet esetleg visszajön újabb áldozatért, de semmi sem történt, és reggel kissé csalódottak voltunk mindannyian. Merre keressük hát a fenevadat?

Már jól fennjárt az égen a nap, amikor Master úgy döntött, a tegnaptól kissé délibb irányba indulunk, és hagyunk két puskát a táborban is; egyet a mnyamparánál, egyet pedig Zsunál, aki még mindig lázas volt, s ezért otthon maradt. De meg voltunk győződve róla, hogy nem fenyegeti komoly veszély a feketék közt, s a két rendőr is ígérte, hogy mellette lesz, és puskával vigyáz rá.

Talán fél órát kapaszkodhattunk fölfelé, és Tóni bá már ismét rettentően lihegett, amikor hirtelen meglódult előttünk a bozót, és valami nagy állat próbált egérutat nyerni; jószerével nem is láttunk belőle mást, csak a lobogó sörényét - de ennyi éppen elég is egy vérbeli magyar vadásznak.

- Oroszlán! - rikkantotta felvillanyozódva, s olyan gyorsan kapta vállához a puskát, mintha attól félne, Master ismét megakadályozza a lövésben.

Hatalmas dörrenés visszhangzott végig a szubugón, s tisztán hallottuk, hogy a golyó célba talált. Magát az állatot azonban nem láttuk, mert épp akkor tűnt el egy páfránycsoport mögött, amikor a golyót megkapta.

- Utána! - bömbölte az öreg, megfélelkezve minden óvatosságról, s mielőtt megakadályozhattuk volna, a sűrűbe gázolt, rinocérosz módján törve utat magának... Egy másodperccel később rémült kiáltás szakadt ki a torkából...

38.

Borzasztóan megijedtem, mert azt hittem, elkapta az oroszlán Tóni bát, aki bizonyára megfélelkezett arról a nagy izgalomban, hogy ezúttal nem a kétlövetű mzinga van kezében, hanem a háromhetvenötös ismétlő, és ebből csak akkor lehet leadni egy újabb lövést, ha töltényt ismét a csőbe. Reggel ugyanis váratlanul kijelentette az öreg, hogy ő nem is tudta, milyen jó erőben vagyok, és ha tudja, már rég odaadta volna nekem a nehézpuskát, amelyik mégiscsak jobban illik a leopárdnyakat kitörő marokba. Tény, hogy a francotte is elég súlyos, de mégis könnyebb a mzingánál, így hát kénytelen voltam belenyugodni a cserébe.

A szafáriban nagy kavarodás támadt, ki erre, ki arra igyekezett; egy pillanattal később azonban kiderült, hogy nem sebesült szimba okozta a bácsi riadalmát, hanem egy hurokcsapda, amit bizonyára a pokot vadászok - vagy ha úgy jobban tetszik: a vadorzók - helyeztek el egy általuk alkalmasnak ítélt helyen. Tóni bácsi már korántsem találta ilyen jónak a kiválasztott helyet, de mégis szerencsésnek mondhatta magát, hogy nem olyan csapdával hozta össze a sors, amely azonnali halállal sújtja a foglyát. Ezért aztán, mivel az erős inda a magasba röptette, inga módján himbálódzott pár méterre a földtől, és paprikavörösen szórta szidalmait a fekete rabsicokra, akik ilyen megalázó helyzetbe juttatták.

Boyaink persze dőltek a nevetéstől, de Bob meg én is derültünk titokban, és hagytuk, hadd lógjon az öreg, mert mindenkinek jót tett ez a kis vidámság. Végül, amikor már a puskáját ránk fogva lelövással fenyegetett minket, akcióba léptünk; egy jól irányzott golyóval ellőttem a magasban az indát, néhány markos néger fiú pedig megpróbálta elkapni a lehuppanó testet... De csak próbálták, nem nagyon sikerült, s a bácsi orra olyanra dagadt a földet éréstől, mint egy különös uborka.

Olebutu aztán nyomok után nézett, mi pedig szívdobogva vártuk, milyen hírt hoz... Oroszlánt löni nem kis dolog ma sem, és ha megsebesült, különösen veszélyessé válhat. Bob egyszerűen nem bírta napirendre térni a dolog fölött, mivel úgy tudta, errefelé nem él szimba, Tóni bá azonban csak a vállát vonogatta, s valami olyasmit dörmögött, hogy talán az oroszlán nem tudja, itt nem illik tanyáznia.

Csendes beszélgetésünknek a visszatérő kirongózi vetett véget, akinek széles vigyorgása már messziről jót ígért.

- Megvan? - kérdezte mohón Tóni bácsi. - Fekszik?

- Anapiga - közölte a vandorobó, mintha tudná, mit kérdez az öreg. - Kufa kabisza.

- Azt mondja, meglőtted, és kimúlt - fordította le magyarra Master, és az ő szája is a füléig húzódott.

Tóni bát nem érdekelte, derülnek-e a sikerén, vagy bosszankodnak rajta; őt csak a szimba érdekelte, és intett a kirongózinak, hogy vezesse oda az állathoz... Most már óvatosabb volt, mint az előbb, okult a történetekből, és Olebutu nyomában lépkedve néhány másodperccel később szerencsésen odaért a kimúlt vadhoz - egy öreg varacskosdisznóhoz!

- Hol az oroszlánom?! - nyögte vadul, a szemét forgatva. - Ki lopta el innen, és ki tette ide a disznót a helyébe?

- Ezt nézted szimbának, Tóni! - világosította fel Master, nehezen fojtva el magában a feltörni kívánó vidámságot. - Mentségedre legyen mondván, egy-két pillanatig engem is megtévesztett, sőt a feketéinket is. A giri lobogó sörénye nem egy vadászt becsapott már, s ha ilyen kevés látszik belőle, mint a jelen esetben is, nincs mit szégyellni rajta, ha oroszlánnak nézik. Csak Olebutu, aki előttünk járt, látta, hogy nem szimba, de akkor már lőttél, ezért nem szólhatott neked... Ám ha nem tévedek, az agyara egészen kiváló! Ilyen erős agyarakat nem is láttam még a pályafutásom alatt!... Ha jól tudom, a világrekord agyar, amit Kenyában lőttek, huszonöt hüvelyk, ez pedig itt ugyancsak megközelíti azt, ha el nem éri!

Tóni bácsi nagy nehezen megvigasztalódott, csak annyit dünnyögött, hogy már a második disznót lőtte le, és ezért a dicsőségért igazán kár volt Afrikába utaznia hazulról; de aztán eszébe jutott az elefánt, a kafferbivaly meg a bongó, és a végén ő sürgette Bobot, hogy mérje meg hát az agyarakat, hadd lássa mekkorák, belekerülnek-e Rowland Ward *Nagyvadrekordok* című könyvébe, az ő nevével együtt!

Master azonban hiába forgatta ki a zsebeit, a mérőszalagot sehol sem találta, mígnem eszébe jutott, hogy kitette este az asztalra, miután a fekete párduc bőrét megmérte nyúzottan is.

- Tudni akarom, mekkora az agyar! - kötötte az öreg az ebet a karóhoz. - Küldjél vissza valakit a mércéért!

Ám a feketék közül senkinek sem akarózott egyedül visszamenni a dzsungelen át, ahol bármelyik fa mögött vérszomjas csimiszet állhat lesben, és Master rövid töprengés után úgy döntött, valamennyien visszamegyünk. A girinek nemcsak az agyarára, hanem a bőrére is igényt tartott Tóni bá, a húsát pedig a feketéink értékelték, így hát szőröstül-bőröstül felkötözték két rúdra, és indultunk visszafelé.

- Tegnap a párduc miatt ment el a napunk, ma a giri miatt megy el a délelőtt - dünnyögte Bob.
- Mióta Zsuval új megállapodást kötöttünk, minden ellenünk dolgozik. Mintha most ti akarnátok húzni az időt, hogy minél tovább dolgozhassunk nektek, minél később kapjuk puskavégre azt a szegény csimiszetet!

- Ami azt illeti, alaposan megérett rá - mondtam. - A mód, ahogyan tegnapelőtt este elbánt a fundival, „profí munkára” vall. Nem először csinált ilyet; lehet, hogy sok ember vére szárad már a lelkén!

- Még most sem akarom elhinni a történeteket! - ingatta a fejét. - Úgy látszik, módosítanom kell a csimiszetről kialakult elképzelésemet...

„Legfőbb ideje...” - akartam mondani, de erre már nem jutott időm, mert a tábor felől női sikoltást hallottunk, majd puskalövéseket.

- Gyorsan! - kiáltottam. - Zsuzsa veszélyben van!

Azzal meg sem várva, követik-e a parancsomat vagy sem, teljes sebességgel rohanni kezdtem az általunk taposott ösvényen.

A fák közül kibukkanva futó feketéket láttam, a tisztás innenső oldalán pedig, jó húsz méterre tőlem - a pizsamába öltözött Zsuzsa szaladt, halálra rémülten, míg mögötte hatalmas, medveszerű, barna bundájú lény nyargalt két hátulsó lábán.

„A csimiszet!” - hasított belém a felismerés...

Ez volt hát a titokzatos állat, amelyért egy idegen földrészre utaztunk, és kockára tettük a bőrünket a roppant örökség reményében!... Szívem a futástól és az izgalomtól olyan hangosan vert, hogy talán ő is meghallotta, mert egy pillanatra felém fordította hosszú orrú fejét.

Kezemben vadul táncolt a puskacső, ám meglepetve tapasztaltam, hogy csöppet sem félek; most éreztem át először igazán az ember felsőbbrendűségét, aki egy élettelen tárgy - a puska - birtokában könnyedén elbánhat a nála sokkal erősebb állattal. Kellemesen bizsergetett a tudat, hogy azért mégiscsak veszélyben vagyok, s bár ez a veszély jórészt látszólagos volt a nagy hatású fegyver mellett, az ölés ezúttal teljesen jogos: emberi életek védelmében történik.

Nyugalmat erőltetve magamra, arcomhoz emeltem a puskát, és igyekeztem mozdulatlanul tartani.

„A szívébe kell lőnöm! - biztattam magamat. - Valahol ott lehet a bal mellső lába táján...”

A legjobb lett volna persze a fejébe küldeni az acélburkolatú golyót, de nem mertem olyan kis célpontra lőni, mint az ökölnyi medveagy; inkább az állat váll-lapját szemeltem ki abban a reményben, hogyha nem találom is el pontosan a szívet vagy a verőeret, eltörhetem a váll-csontjait, s a megnyomorított nandi medvével könnyebb lesz elbánnom.

A fenevad már csaknem utolérte a bokrok felé menekülő Zsuzsát, amikor a lélegzetem visszafojtva meghúztam a ravaszt...

A 11,6 mm-es weatherby magnum becsapódási energiája a legnagyobb az összes vadász-töltény közt, és nagyon elégedetten láttam, hogy feldönti a csimiszetet. Ám korai lett volna még gratulálni a jó eredményhez, mert talpon volt máris és Zsuzsával nem törődve, látszólag sértetlenül felém rohant.

„Egészen olyan, mint egy medve - állapítottam meg. - Csak a mozgása más és az orra hosszabb...”

Kalapáló szívvel markoltam a mzingát, és a hosszúkás fejre célozva, meghúztam a másik ravaszt.

Testem nekifeszülten várta a hatalmas visszarúgó erőt, de az égvilágon semmi sem történt, és borzadva eszméltem rá, hogy amikor Tóni bát az indáról lelőttem, elfelejtettem új töltényt helyezni a csőbe!

Halálos csendben rohant rám a vérszomjas vadállat, s enyhén nyitott szája gonosz vigyor hatását keltette...

Újratölteni már nem volt időm, ezért ledobtam a hasznavehetetlen puskát, és előrántottam a töröm.

39.

Amikor a többiek elmentek, Zsuzsa egy darabig feküdt még az ágyban - nyitott szemmel bámulva a semmit, fülelve a tábori neszekre. Rendkívül jólesett neki a pihenés az utóbbi napok fizikai megpróbáltatása, idegtépő feszültsége után, s egyszerre csak azon kapta magát, hogy elismeréssel gondol a férfiakra, akik most is „odakint” járnak, a szörnyű dzsungelben...

„Lehet, hogy mégiscsak vannak határai a női egyenrangúságnak? - tette fel magában a kérdést. - Legalábbis itt, az afrikai vadonban, ahol a vérengző fenevadak közt jobban megállja a helyét a fizikailag erősebb férfi; feltéve, ha az erejéhez kellő ügyesség és bátorság is járul...” Belátta, hogy a természeti viszonyok közt élő népeknél, ahol napirenden vannak az élethalálharcok, nem lehet beszélni női egyenrangúságról, egyenjogúságról; a primitív emberek közt ugyanazok a törvények uralkodnak, mint az állatoknál: az erős parancsol, a gyengének pedig szót kell fogadnia...

„Szerencsére civilizált viszonyok közt más a helyzet! - állapította meg jóleső elégedettséggel. - Ott nem fizikai erővel mérik az emberek értékét, és a többi összetevővel már a nők is éppúgy rendelkeznek, akár a férfiak...”

Pillantása az ágynak támasztott puskára tévedt, és rádöbbent, hogy a „civilizációban” egyebek közt a fegyver pótolja a testi erőt, és lehetővé teszi, hogy a gyenge legyőzze a nála erősebbet!... A gyilkos Heller jutott az eszébe, aki talán orvul lőtte le a gyanútlan Szungurát, s aki talán épp e pillanatban céloz biztos fedezékből a mit sem sejtő Bobra vagy Péterre...

Nehéz sóhajjal lépett le az ágyról, és olyan undorral nézett a 308-as winchesterre, mintha az lenne minden baj forrása a földön... De aztán utánanyúlt mégis, belátva, hogy a puska az emberi ész terméke, s nélküle bizony elbánhatna vele egy vadállat.

Nem állt szándékában messzire menni, csak a tisztás szélén álló apró sátracskáig, ám úgy vélte, az óvatosság nem árt... És neki lett igaza, mert alig ért az illemhely közelébe, amikor szétváltak mellette a bokrok, és rárohant egy medve formájú fenevad.

Zsu torkából kitört a rémület sikolya, de nyomban összeszedte magát, arcához emelte a puskát, és alig húsz lépésről lőtt a támadóra. A szívére célzott, és az állat hátratántorodott a golyó erejétől, de aztán mégis úgy rohant előre, mintha mi sem történt volna.

Idegei ekkor felmondták a szolgálatot. A második lövése ártalmatlanul süvített el a vad feje mellett, majd eldobta a fegyvert, és halálos félelemmel a szívében menekülni kezdett...

A sátruk előtti árnyékban hűsölő rendőrök, akik néhány másodperccel előbb vigyorogva néztek a lány után, elszörnyedve ugrottak talpra és nyúltak puskáikért. Fegyverrel a kézben futottak előre pár lépést, de aztán a bátorságuk cserbenhagyta őket, és inkább távolról lőttek az állatra - a legcsekélyebb eredmény nélkül.

Addigra már az egész tábor felbolydult méhkashoz vált hasonlónvá, s ki milyen gyorsan tudott, igyekezett biztonságba helyezni magát - lehetőleg minél távolabb a halálos veszélyben levő lánytól és a veszélyt jelentő csimiszettől, amely babonás félelmet ébresztett a lelkükben... Együtt rohant velük a táborvezető, a mnyampara is, tökéletesen megfeledkezve a vállára akasztott acéltöltényes bundukiról...

Aztán újabb lövés hallatszott, az elefántölő mzinga hatalmas pukkanása, és a fejvesztetten futó feketék reménykedve pillantottak hátra.

Reményük azonban úgy foszlott szét, mint a vastag pára az eső utáni fényes napsütésben, mert a rettenetes csimiszetnek a mzinga golyója sem ártott, csak fölborult tőle - de máris talpon volt, és szélvészént rohant Buana Muenye Nguvura, aki ledobta a mzingát, és a törét előhúzza készült szembeszállni vele.

Azzal magam is tisztában voltam, hogy nem sok esélyem van a győzelemre a csimiszettel szemben, de hát választanom kellett: vagy gyáván megfutok, és amikor utolér - mert egész biztosan utolér előbb vagy utóbb! -, hátulról fogadom a hatalmas karmok gyilkos erejű csapását, vagy harcba szállok és igazi férfihoz méltóan halok meg. Az utóbbi mellett döntöttem, s amikor a fenevad a közelembbe érve iszonyú mancsát ütésre emelte, villámgyorsan jobb felé szökkentem, és teljes erővel döftem bundájába a kést - ott, ahol a szívét gyanítottam.

A karmos talp ártalmatlanul zúgott el a fejem fölött, ám én sem értem el jobb eredményt, mert olyan érzésem volt, mintha kemény deszkát próbálnék átszúrni!... Amikor az állat megperdült a lendülettől, a tör markolata kicsúszott kezemből, és most már egészen fegyvertelen voltam. Ekkor néhány lépés távolságban észrevettem a földön heverő winchestert; egyetlen ugrással rávetettem magam, még a földön, fordulat közben új töltényt ismételtam a csőbe, s a fölém tornyosuló vad fejébe lőttem... Tisztán láttam a lövedék becsapódását, és a hosszúkás koponya úgy lódult hátra, mintha ökölrel állon vágták volna; ám a csimiszet nem zuhant el holtan, hanem megrázta a fejét, és egyetlen hang nélkül ismét ütésre emelte a mancsát.

„Ez nem igaz! - szántott át rajtam a gondolat. - Ez nem lehet igaz!... Nincs állat, amely így semmibe venné, ha két méterről fejbe lövik!... Talán sebezhetetlen, ezért félnek a bennszülöttek tőle?!”

Ekkor újabb lövést hallottam valamerről, majd még két hatalmas dörrenést, s fellelegezve láttam, hogy az állat hátratántorodik, sőt csaknem hanyatt esik...

Master sántikált ki a bokrok közül, újabb töltényeket csúsztatva a purdey csöveibe, s mellette Tóni bá éppen elhúzta a francotte ravaszát.

A csimiszet a sűrűbe akart befutni előlünk, s valószínűleg oda is ért volna - bár hármunk fegyveréből csapódtak testébe a golyók, és minden találat nagyot lökött rajta.

Ám egyszerre úgy torpant meg, mintha akadályhoz ért volna, és fájdalmas nyögés szakadt ki belőle. Ez volt az első hang, amit hallottam tőle, s láttam, jó oka van rá, mert a szájából karcsú nyílvevessző mered ki, tarka tollakkal a végén; a sérthetetlennek hitt csimiszet úgy kapott oda mind a két mancsával, mintha ki akarná tépni a testébe hatoló fájdalmat... Aztán elzuhant a földön, és nem egészen egy perc alatt kiszenedett...

Fegyverrel a kézben közeledtünk hozzá, készen arra, hogy újabb sortűzzel fogadjuk, ha netán felugrana, de az elővigyázatra semmi szükség nem volt.

- Ki lőtt? - nézett szét kutatón Master, majd szuahéli nyelven kiabált az ismeretlen nyilas után, de nem érkezett válasz.

Olebutu óvatosan a bokrok közé nyomult, ahonnan kisvártatva igen komoly arccal tért vissza, és közölte, hogy kis termetű, csupasz láb nyomára bukkant, alig nagyobbra, mint egy gyermeké.

- Kétlem, hogy gyerek lőtte volna ezt a nyilat - mondta Master. - De akárki lőtte, igen jót cselekedett velünk, mert gazdaggá tett mindannyiunkat!

- Nem furcsa, hogy nem is vérzik ez az állat? - léptem a tetemhez.

- De furcsa - bólintott Bob. - Nem is tudom mással magyarázni csak azzal, hogy különleges bőr lehet a szőre alatt; afféle kemény bőrpáncél, amely megakadályozza, hogy kifolyjon a vér... No, de hiszen majd mindjárt meglátjuk!

40.

A pompás medvebunda alatt, amit melleleg alaposan megrongáltak a golyóink, különleges anyag feszült - jó kétujjnyi vastag, hajlékony és rendkívül kemény is egyszerre, hasonló némileg ahhoz, amiből a golyóálló mellények készültek. Ez a „páncél” teljes egészében védte a medvebundában rejtőző testet, s amikor rájöttünk, hogyan lehet lehúzni a bundát, az állítólagos Mr. Heller halálba torzult arcára esett a tekintetünk...

Az enyhén szétnyitott medveszáj képezte a rést, amelyen át lélegzett és látott, s a titokzatos nyilas ezen a nyíláson át küldte az arcába mesteri lövéssel a mérgezett nyílhegyet... A mellső láb iszonyú karmai egyébként nem igaziak voltak, hanem vasból valók, s belül hosszúra nyúltnak támaszkodtak az alsó karhoz.

- Ha nem tévedek, akkor Mrs. Hellernek is itt kell lennie valahol - vélte Bob, és meg is találtuk egy bokor alatt, alig harminc méterre a helytől, ahol az álcsimiszet kimúlt. Halott volt ő is; a szívéből ugyanolyan tollakkal ékes nyílvevessző állt ki, mint amilyen Hellerrel végzett. Sima arcán békés kifejezés, mintha aludt volna, s fehérkesztyűs kezében rövid csövű puskát szorongatott, melyből hiányzott egy golyó.

- A férfi talán Joe bácsi fia volt - mondta halkan Zsuzsa -, de hogy ez a nő ki, arról halvány sejtésem sincs.

- Pedig jól ismered - néztem rá vigyorogva. - Csaknem két héten át egy szobában laktál vele!

Azzal megmarkoltam a halott szőke hajfürtjeit, egy rántással letéptem fejéről - úgy, hogy a parókával együtt az arcra simuló vékony gumi álarc is lejött -, és mindnyájan felismertük a nőt, aki Mrs. Stonehouse néven utazott a hajón...

Halála körülményeit vizsgálva, a nyomokból megállapítottuk, helyesebben a sasszemű Olebutu kinyomozta, hogy puskával a kezében lapult az erdőszélen, és valószínűleg az volt a feladata, hogy végszükség esetén segítsen Hellernek. Természetesen Zsuzsát akarták megölni, és a feketéink egyhangúan tanúsították volna, hogy vadállat ölte meg, vagyis a halála baleset. Zsu halálát még jobban valószínűsítette volna a tény, hogy egy embert már megölt a csimiszet a feketéink közül, ráadásul valamennyiünk szeme láttára; a szerencsétlen Abedinek tehát a *nagyobb nyomaték* kedvéért kellett meghalnia...

Valószínűleg rendszeresen figyelték bennünket, és igen kapóra jött nekik, hogy Zsu ma otthonmaradt... Nem lehetetlen, hogy „páncélja” védelmében a táborba is bejött volna a gyilkos, ha elunja a várást, de azért így mégis jobb volt neki, hogy Zsuzsa ment elébe, és igazán nem rajta múlt, hogy nem érte el célját. A bokrok közt rejtőző Méri váratlanul kerülhetett szembe a bennszülöttel, aki talán épp a medveruhás gengszterre emelte a nyilát, hogy megmentse Zsut. A nő a nyilazóra lőtt, lövése azonban nyilván célt tévesztett, és másodikra már nem maradt ideje.

A papírjaikat megvizsgálva, néhány dologra fény derült... Három útlevelek voltak, és persze mind a három hamis. Az egyikkel a hajón utaztak, a másikkal a Postakocsi Hotelban szálltak meg, miután a hajóról táviratilag foglaltak szobát, és Mombasából repülőgépen mentek Nyeribe, hogy biztosan megelőzhessenek minket... Sajnos, a rendőrség csak későn figyelt fel az *Africáról* küldött táviratra; ha nem tévedek, a kisumui rendőrkapitány akkor értesült erről a lényeges körülményről, amikor kettesben maradt velem a szobában. Kétszer keresték telefonon, miközben én a „vallomásom” tettem, s a második hívás után sokkal barátságosabbá vált az irányomban...

A továbbiakat csak találgatni lehet, de nagyon valószínű, hogy Higginst a két gonosztevő lökte az elefántok közé. A harmadik útlevelet a szállóból történt távozásuk után használták, átalakítva ismét a küllemüket is.

A rendőrségi vizsgálat aztán kiderítette, hogy a halott férfi Joe bácsi fiával azonos, aki gengszterként működött a „szabadság hónapban”. Azt viszont sohasem tudtuk meg, hogyan láthatta őt Mr. Köles otthon, miközben bennünket próbált eltenni láb alól; illetve csak úgy, ha összetévesztette valakivel...

A George nevű fiút mellesleg gyengéd szálak fűzték az állítólagos Mérihez, aki a vizsgálat szerint „lecsúszott” színésznő és többszörös gyilkos volt; főleg méreggel „dolgozott”. Balszerencsésükre Zsuzsát nem mérgezhették meg, de hogy miért nem tették ezt velem és Tóni bával, máig is rejtély; talán úgy vélték, nem éri meg a kockázatot, vagy jobbnak látták, ha a hírforrást, Higginst némítják el. Előbb azonban a nairobi rendőrségen névtelen telefonon följelentettek minket, abban a reményben, hogy letartóztatnak, és így nem foghatjuk meg a nandi medvét; majd amikor ez a tervük nem sikerült, megölték a szegény öreg Tomot.

Lehet, eredetileg úgy akarták elkövetni a tetteket, hogy gyilkosságnak lássék, és ránk akarták terelni a gyanút Tóni bá mandzsettagombjával - talán úgy, hogy Tom kezébe teszik -, de balszerencsésükre az éjszaka kellős közepén érkezünk, és semmiképpen sem juthattunk volna el a Fatető Szállóba. Így hát balesetnek tüntették fel a gyilkosságot, a gombot pedig talán elvesztették, vagy elejtették egy feltűnő helyen, abban a reményben, hogy ha megtudjuk, a

sarkunkban vannak, megijedünk, és abbahagyjuk a medve keresését. Nyerinél az eső miatt egy időre elvesztették a nyomunkat, de később újra megtalálták, és akkor követtek az őserdőbe...

Itt azután várták a kínálkozó alkalmat, hogy árthassanak nekünk. Ilyen alkalom volt a marhatolvajokkal történt találkozás, ami nagyszerű lehetőséget nyújthatott a Zsuzsával való leszámolásra, és Gengszter-George rögtönözni kényszerült, Szungurát bízva meg a terv végrehajtásával. Amikor a dolog nem sikerült, és mi majdnem lelepleztük őket, szépen odébbálltak, miután Szungurát megölték; talán attól féltek, hogy a pénzéhes fekete az árulójuk lesz, ha tőlünk több pénzt kap, mint tőlük.

Minden eshetőségre készen hoztak magukkal egy golyóállóvá alakított megnyújtott orrú medvebundát is, amelynek természetesen semmi köze nincsen a nandi medvéhez; de hát ez csak akkor derült volna ki, ha időközben igazi nandi medvét zsákmányol valaki, s annak nagyon csekély volt a valószínűsége...

- A bennszülöttek szerint nem ilyen a csimiszet - mondta Bob a dobozolt sört szűrészölgetve az ebédlőszobában. - Szerintük még hosszabb feje van és óriás karmai, de csak három az első és négy a hátulsó lábakon, nem úgy, mint az igazi medvéénél. Gengszter Gyuri ezt persze nem tudta, de hát ez a csekélység a halottkémi vizsgálaton sem esett volna nyomósan a latba, senki sem gyanakodott volna hamis csimiszetre... Mellesleg ezt az aprócska tényt Olebutu is elfelejtette, és amikor a medvenyomokat csinálta, tévedésből négy ujját nyomta a földbe karmok gyanánt. Később persze már nem változtatott a dolgon.

- Azt mondd, három karma van? - kérdeztem felvillanyozódva. - Ez teljesen biztos?

- Azt hiszem, igen; bár az is igaz, hogy az általam látott nyomok nagyon gyengén olvashatók voltak... A négerek is azt állítják, három van neki.

- Akkor tudom, hol tanyázik! - mondtam, igyekezve közömbös hangnemben beszélni.

Fogtam a kólámat, és jót húztam belőle, de az izgalomtól alig bírtam nyelni.

Először úgy vélték, tréfálok, ám leolvashatták az arcomról, hogy halálosan komoly, amit mondok, mert hirtelen elárasztottak a kérdéseikkel.

- Persze lehet, hogy tévedek - visszakoztam óvatosan -, de ha létezik a csimiszet, ott lehet csak, ahol sejtem, és akkor holnap a miénk lesz!

Ennél többet nem engedtem kihúzni magamból, ezért még sokáig faggattak, a boyaink pedig felbolygatott méhkasként késő éjjelig nem hunyták le a szemüket - nyilván előre örültek a pénznek, amit ígéretünkhöz híven holnap majd kifizetünk nekik - ha már meglőttük a csimiszetet.

Sokáig én sem aludtam el, mert az járt az eszemben, milyen kínos helyzetbe kerülök, ha kiderül, hogy tévedtem; ha azonban nem tévedtem, akkor holnap milliomos leszek, és annyi lesz a pénzem, hogy nem tudok mit kezdeni vele!...

Ábrándozás közben nyomott el az álom, s amikor torokköszörülés hangzott a sátram előtt, pillanatokig nem tudtam, hol vagyok.

- Hodi, Buana Muenye Nguvu? Bejöhetek? - hallatszott odakintről Olebutu hangja, s rájöttem, hogy még nem vagyok milliomos.

- Una nini? Mit akarsz? - kérdeztem.

- Az az ember akar beszélni veled, Buana, aki a nyilával megölte a csimiszet-mzungut és a bibijét!

- Karibuni! Gyertek be! - mondtam, gyorsan felkattintva a zseblámpát.

Kifűzték az ajtóm, majd Olebutu lépett a sátramba két szafari-boy meg egy idegen társaságában, akit az első pillanatban gyereknek véltem. Nem lehetett sokkal magasabb egy méter harmincnál, de hogy felnőtt ember, sőt már öregecske, az látszott a teste felépítéséről, a ráncos arcáról. Bőre színe világosabb volt, mint a feketéinké, a haja rövid, göndör, a nyakában néhány gyöngysor, hosszúra nyújtott fülében különféle apró tárgyak, teste körül tógaszerű, rozsdavörös lepel, a kezében rövid nyelű lándzsa, íj és pár nyílvesző. Tisztelettudóan állt meg előttem, s a többiek kissé elhúzódtak, mintha félnének tőle.

- Miről akarsz beszélni velem? - kérdeztem szuahéli nyelven, mire ő az íjával babrált, és Olebutura mutatott.

- Ez az ember egy *ik*, buana - mondta rejtelmesen Olebutu. - Messziről jött, és nem beszél jól a kiszuahélit. Istenük, akit ők úgy hívnak, Didikvari, küldte ide a mérgezett nyilával...

- A lényegét, Olebutu - mondtam. - Miről kíván beszélni velem az idegen?

- Ne haragudj, Buana Muenye Nguvu - lépett hátrább Olebutu. - De azt mondja, hogy meg akar ölni téged!

Babonás félelemmel a szemében nézett a jövevényre, aki ezt nyilván úgy értelmezte, hogy átadta nekem az üzenetet, mert hirtelen rám emelte nyilát, és megfeszítette a húrt.

41.

Az afrikai Nagy-tavak környékén valamikor pigmeus vadásztörzsek éltek, akiket aztán az északról jövő népek fokozatosan kiszorítottak helyükről, s a leszármazottaik megtalálhatók a mai Ruandában. Az sem elképzelhetetlen, hogy a turkánák és a karamodzsongok határvidékén élő kis erdei törzseket, akik nem tartoznak semmilyen nagyobb nyelvcsoporthoz, távoli rokonság fűzi az egykor itt élt pigmeus ősohöz. De bárhogyan van is, az előttem álló *ik* - vagy ahogy a tudósok nevezik: *teuszó* - jóval kisebb volt az átlagos termetű négernél, és a bőre is világosabb árnyalatú. Hívják őket néha ndorobónak is, ami „szegény ember”-t, „vadhúsevő”-t jelent, de semmi közük sincs a nandik és maszajok közt élő ndorobókhoz. Különféle erdei és vízi szellemekben hisznek, a körülöttük élő népek pedig félnek tőlük, mert azt tartják, mágikus képességekkel rendelkeznek. Feleséget - sok más törzs férfijával ellentétben - egyet tartanak csak, ám ez a rokonszenves tulajdonságuk sem tudta megakadályozni, hogy kis híján sóbálvánnyá váljak a megdöbbenéstől, amikor az ember célba vett mérgezett nyilával. Gerincemen végigfutott a halál jeges ujj, és annyit bírtam csak kinyögni, hogy:

- Miért?

Az *ik* erre leeresztette a nyilat, és intett a fejével Olebutunak, aki magyarázni kezdett. Kiderült, hogy a kis termetű öreg családjának totemállata a csimiszet, ami azt jelenti, tabu a számukra, vagyis tilos elejteniük, enni a húsából. Mindez önmagában még nem lenne ok arra, hogy megöljön, de, sajnos, senki sem tudja biztosan közülük, él-e még csimiszet azonkívül, amelyiket holnap meg akarunk ölni; ha viszont ez az utolsó, akkor a családjuk elveszítené a totemállatát, s ez egyben az ő halálukat is jelentené, mert a sorsuk szorosan összefonódott az állatéval... Érthető, ha rokonszenvesebb nekik a megoldás, hogy engem tesznek el láb alól, ők pedig életben maradnak... Valamit azért nem értettem, s amikor a magyarázat befejeztével az öreg bocsánatkérő pillantással ismét célzásra emelte a nyilát, megkérdeztem tőle:

- Csak engem akarsz megölni vagy a társaimat is?... Ugyanis, ha én meghalok, attól még ők nyugodtan lelőhetik a csimiszetet...

- Csak téged, buana - felelte hibás szuahéliséggel, s intett a szemével Olebutunak, aki készségesen felvilágosított, hogy elég, ha velem végez az *ik*, mivel egyedül én tudom, hol van a csimiszet.

- Ó, hát az csak vice volt! - adtam a jókedvűt. - Megtréfáltam kissé a többieket! Sejtelmem sincs róla, hol keressük!

Ez a kijelentésem láthatóan zavarba hozta a teuszót, mert egy darabig csendben gondolkozott. Aztán hosszan magyarázni kezdett, s végül teljesen leengedte a nyilát.

Megkönnyebbülten lélegeztem föl, abban a reményben, hogy talán sikerült elhárítanom a veszélyt a fejem fölül, s mohón hallgattam a kirongózi tolmácsolását.

- Az *ik* nem hisz neked, Buana Muenye Nguvu. Azt mondja, látta, hogyan bántál el a csuival, és tudja, hogy nagy harcos vagy. Nagy harcos pedig nem hazudik. A vazunguknál azonban ez lehet, hogy másként van, ezért nem haragszik rád. Azt is mondta még, hogy nem szívesen öl meg, mert Bibi Csui barátja vagy, aki megmentette az ő életét, mert lelőtte a fekete csuit, amikor az rá akart ugrani.

Őt leste hát a leopárd!... A teuszó akkor nyilván minket figyelt, s ezért nem vette észre a felülről közelítő halált...

- Mondd meg neki - szóltam -, hogy a csimiszetet nem én akarom megölni, hanem Bibi Csui, hogy egész életében gazdag és boldog legyen.

Az öreg hosszan gondolkozott, majd azt felelte, nem nagyon érti, hogyan lehet egyetlen állatból jóllakni egész életen át, de ha így van, ő szívesen feláldozza maga és a felesége életét, továbbá két fiát, három lányát és kilenc unokáját azért, hogy Bibi Csuinak mindig legyen mit ennie... Hiszen ő most már úgyis halott lenne, ha Bibi Csui nem lövi le a csuit; ha pedig ő halott lenne, akkor úgysem akadályozhatná meg, hogy lelőjük a csimiszetet... De ha lelőjük is, lehet, hogy még él valahol egy másik, és a családjának nem kell meghalnia...

Mikor Olebutu utolsó szava elhangzott, az öreg hosszú, átható pillantást vetett rám, amiből ugyan semmit sem tudtam kiolvasni, pedig biztosan benne volt minden, amit szeretett volna elmondani, de mégsem tett. Aztán szó nélkül megfordult és elment...

Néhány pillanattal később Master lépett a sátramba, a nyomában Zsuval, és mindketten izgatottan tudakolták a történeteket. Mikor elbeszéltem, mi történt, Bob hangos hahotára fakadt. Zsu viszont nagyon elkomolyodott.

- Mit tegyünk? - kérdezte, hol rám, hol Masterre nézve.

- Természetesen holnap lelőjük a medvét - felelte Bob. - Csak nem gondolod egy percre is, hogy érdemes a bennszülöttek babonája miatt lemondani az örökségről?... Azok után, amiken átmentünk?! Kutya baja sem lesz a fickónak és a családjának, ha az utolsó csimiszet elpusztul... Sőt éppen ő mondta, hogy talán ez nem is az utolsó!

- Valószínűleg udvariasságból mondta - jegyeztem meg halkan.

- Egy msenzi és az udvariasság! - nevetett Bob. - Ravaszok ezek, ha a céljukat akarják elérni! Kár is vesztegetni a szót az egészre!

- De ha ő valóban hisz benne, sőt nemcsak ő, hanem az egész családja, akkor csakugyan meghalnak, ha megtudják, hogy a csimiszet halott!... Éppen te mesélted, milyen hatalmas van a négereken a képzeletnek! Az öreg Csermit sem véletlenül tudja úgy kézben tartani az embereit. Ha csakugyan köztük lett volna az áruló, az biztosan nem mert volna inni az italból!

- Meglehet - válaszolta vigyorogva Master -, de mi nem vagyunk sem pokotok, sem ikek!... Aludjátok ki magatokat, és reggel megyünk a pénzért! Most már bevallom nektek: egész életemben arra vágytam, hogy gazdag ember legyek, de a lehetőség mostanáig elkerült valahogy. Ezúttal azonban nem fog elkerülni, arról gondoskodom!

Azzal nevetve magunkra hagyott bennünket, és lelki szemével bizonyára már gyönyörködött is a tömérdek pénzben...

Percekig nem szóltunk egymáshoz... Ültünk az ágyamon, és Zsu fázósan hozzám támaszkodott.

- Oltsd el a lámpát - kért -, mert bejön minden bogár, ami a környéken van!

Teljesítettem a kívánságát, és amikor a sötétség körülölelt minket, azt kérdezte tőlem, tudnám-e szeretni.

- Már régóta szeretlek - vallottam be neki -, de én magam sem tudtam... Azt hiszem, a gyávaságom akadályozott meg benne, hogy erre rájöjjek; ugyanis annyira aggódtam magamért az utóbbi időben, hogy semmi mással nem törődtem, csak a saját testi épségemmel...

- Ez nem igaz! - mondta keményen. - Eddig már háromszor mentetted meg az életemet, és nem hinném, hogy az örökségért tetted volna... Legalábbis a párduckaland egészen mást bizonyított...

- Kétségek nélkül - biccentettem. - Bebizonyította, hogy nincs még egy ilyen bolond Afrikában, mint én! Máig sem értem, miért vállalkoztam arra az örökségre, hogy utánamenjek a sebzett párducnak...

- Elég, ha én értem, hős lovag! - susogta, s a nyakam köré fonta a karját...

- Nekem nem kell az örökség - mondta később. - Egyetlen nyugodt percem sem lenne, ha a csimiszet élete árán megkapnám, mert úgy érezném, vér tapad minden filléréhez... Nem biztos, hogy a teuszó család csakugyan meghalna, de én mégis azt hinném, hogy meghalt, és az szörnyű lenne... Mit gondolsz, lehet milliók nélkül is boldog az ember?

- Én már most is boldog vagyok - feleltem az igazsághoz híven, és ismét megcsókoltam...

- Azért a csimiszetet szívesen megnéztem volna magamnak - felelte, kibontakozva a karomból. - Valóban igaz, hogy tudod, hol tanyázik?

- Itt van a közelben - mondtam. - Ha akarod, most is elmehetünk oda... Persze csak kettesben, nehogy más is megtudja a helyet.

Nem láttam az arcát, de éreztem, hogy meggyorsul a szívverése a gondolattól, hogy az éjszaka közepén a dzsungelba menjen. Aztán sóhajtott egy nagyot, és merészen kimondta:

- Menjünk!... De azért vigyünk puskát is!

Visszalopózott a sátrukba, ahol Tóni bá az eseményekről mit sem tudva, békésen hortyogott, majd kisvártatva teljes szerelésben, puskával tért vissza...

Meggyőződöttünk róla, hogy senki sem ügyel ránk, majd kilopakodtunk a táborból, s az elénk tévedő hiénákat kemény szóval riogattuk félre.

Nem volt veszélytelen, amire készültünk, de csodálatosképpen nem éreztem félelmet, csak valami kellemes bizsergést a gerincemen. Tudtam, hogy nem kell messze mennünk, és mert egyszer már megjártuk az utat, alattomos csapdáktól sem kellett tartanunk... Nem kellett tartanunk leselkedő emberektől sem, hisz a környéken lakó pokotok a barátaink voltak, az örökségre áhító gyilkosok pedig már nem árhattak nekünk... Egyedül az erdő vadjai jelenthettek veszélyt, de valamiért tőlük sem féltem; mintha a tény, hogy én nem akarok az ő életükre törni, egyben biztosítékot jelentett volna arra, hogy ők is békén hagynak... Így utólag, józanul és kellő távlatból szemlélve a dolgot, örültség volt, amit tettünk, de azt hiszem, azon az éjszakán egyikünk sem volt egészen józan...

Errefelé nem nőtt túl sűrű bozót, és az ég fényei meg a ragyogó telihold helyenként szinte nappali világosságot árasztottak... Amikor odaértünk a helyhez, ahol Zsu a leopárdra lőtt, letértünk a csapásról, és benyomultunk a sűrűségbe - igyekezve azon az úton haladni, amelyiken a sebesült állat után mentünk.

És egyszerre csak ismét megláttam a fát, amelyen korábban leopárdkarmok nyomát véltem felfedezni... Csak később eszméltem rá, hogy a hasítások három karomtól eredtek, s a karmok távolabb álltak egymástól, mint a leopárd mancsában - ezt a kimúlt példányon figyeltem meg. Amikor pedig Master felvilágosított, hogy három karma van a csimiszetnek, hirtelen összeállt bennem a kép.

Óriási fa volt; valóságos erdőt képezett a lombja, melybe alulról több kisebb törzs nyújtotta fel a derekát, míg felülről itt is, ott is liánok lógtak le. A gyökérszerűen kanyargó, néhol megvastagodott indákra hasonlító, csupasz vagy mohlepte ágakon páfrányok, gyönyörű virágok díszlettek... Egy karvastagságú liánon kapaszkodtunk fel az első ágig, s innen már aránylag könnyen ment a mászás, mígnem olyan helyre értünk, ahonnan beláthattuk az óriásfa tetemes részét... Lélegzet-visszafojtva tekingettünk a girbegurba, szakállzuzmós ágak, hatalmas levelek, pókhálószerű mohacsomók, kábító illatú orchideák között, és hallgattuk az éjszakai rovarok, madarak s egyéb hangjait, melyek csodálatos, zsongító koncertté olvadtak...

Egyszerre csak az árnyékban megmozdult valami!

Zakatoló szívvel, egymás kezét szorítva figyeltük a lényt, amely lassan kijött az odúból, és teljes magasságában főlegyenesedve körülszemlélődött.

Hatalmas állat volt, két méternél is magasabb!... Zömök hátulsó lábán állt, vaskos medvetörzsét egyenesen tartva, hosszú mancsával segítve megőrizni egyensúlyát a vízszintes ágon. Hegyesorrú feje a tapíréra emlékeztetett, két kerek füle pedig olyan volt, mint túl nagyra sikerült medvefül. Testét halványbarna bunda fedte, mely helyenként zöldnek rémlett, mintha moha borítaná... Talán fél percig tartott a terepszemléje, s amikor úgy találta, tiszta a levegő, halk nyöszörgést hallatott, amire ugyanolyan, de sokkal gyengébb válasz érkezett, és egy pillanattal később felbukkant mögötte egy pöttömnyi állat: a nagy szakasztott mása... A magasságát alig egy méterre becsültem; négy lábra ereszkedve kényelmesen átbújt a nagy lábai közt, és játszadozni kezdett egy orchidea karcsú levelével. Őneki is tekintélyes karmok díszítették az apró mancsait, így nem kellett attól tartania, hogy egy óvatlan mozdulattól lezuhan a mélybe. A felnőtt csimiszet azért mégis aggódhatott, mert szüntelen korholta kicsinyét halk, dörmögő hangon, amire az hol válaszolt, hol nem, vidám dünnyögéssel... Egy vékonyabb ágat, mely hídként hajolt a vastagra, meglovagolt a kis csimiszet, majd ráállt, tett rajta néhány lépést - aztán lefordult róla...

Zsuzsa csaknem felkiáltott elszörnyedésében, és én is bizonyosra vettem, hogy a lezuhanó apróság iszonyú halált hal a mélyben, de határtalan megkönnyebbüléssel láttuk, hogy nem esett le, hanem lajhár módján háttal lefelé csüng, nagy karmú mancsait rakosgatva kedélyesen

mászik előre, mintha mi sem történt volna... Úgy tetszett, ez a testhelyzet legalább annyira kényelmes számára, mint a négy lábon állás vagy akár a kétlábú.

„Valószínűleg nem igazi medve - vontam le a következtetést magamban. - Talán valamilyen átmenetet képez a medve és a lajhár közt, míg a hosszúkás fej arra is utalhat, hogy rokonságban áll a hangyászokkal. Erős karmai kiválóan alkalmasak lehetnek a hangyabolyok feltörésére vagy különféle gyökerek és gumók ásására... Lehet, hogy húsfélét egyáltalán nem is eszik; legfőljebb madártojást, rovarot meg hasonlót...”

Ez utóbbira abból következtettem, hogy a csimiszet nagy élvezettel kezdett rágni egy csomó levelet, amit a fáról tépett, ínyenc módján válogatva köztük, és csak a legízletesebbeket tömve a szájába, míg a többit egyszerűen ledobta a mélybe... Evés közben egy-egy gyors oldalpillantással győződött meg arról, hogy csemetéje biztonságban játszik körülötte...

Aztán abbahagyta a táplálkozást, és kedélyesen dörögve játszott a kicsivel, amíg meg nem unták. Akkor a „bocs” kezdte rágicsálni a leveleket, az öreg pedig sokáig mozdulatlanul állt a két hátulsó lábán, fejét a telihold felé fordítva, és egyszerre csak mély, bömbölésszerű hang tört fel a torkából... Ugyanaz a hang volt, amit az első dzsungelbeli éjszakán hallottunk... Többször nem ordított a csimiszet, hanem négy lábra ereszkedett, és folytatta a legelészést...

- Ketten vannak... - súgtam Zsunak, bár előre tudtam, mi lesz a válasza, és nem is csalódtam, mert olyan lesújtó pillantást vetett rám, hogy legszívesebben elsüllyedtem volna.

- Csak nem képzeled, hogy képes lennék agyonlőni bármelyiket? - sziszegte felháborodva. - Hogy juthat az eszedbe ilyesmi?

- Szó sincs erről! - mentegettem magam. - De esetleg elfoghatnánk valahogy a kicsit, bemutatnánk a tudósoknak, és utána visszahoznánk ide...

- Gondolod, hogy visszaengednék? - kérdezte gúnyosan. - De még ha sikerülne is elfogni, a kicsi belepusztulhatna a megrázkódtatásba, az anyját pedig megölhetné a fájdalom!... Hallani sem akarok róla!... Gyere, menjünk. Holnap elutazunk!...

E pillanatban a csimiszet úgy pattant föl, mintha rugók lökték volna, és dühös morgás tört ki a torkából. „Észrevett bennünket!” - hasított belém a gondolat, s a morgás máris bömböléssé erősödött, az águnk pedig megrezdült a felénk lóduló súlyos test alatt...

42.

Amikor a sátrába visszatért, Masternak nem jött álom a szemére. Sehogy sem bírt napirendre térni a teuszó látogatása fölött, mely rosszabbkor nem is történhetett volna.

„Ha csak egyetlen nappal később jut eszébe közölni velük ezt a badarságot a csimiszzettel kapcsolatban, akkor már miénk lenne az állat és vele a pénz!” - fortyogott magában. Ugyanis biztosra vette, hogy Péter csakugyan tudja, hol az állat, bár sehogy sem értette, miért éppen ő tudja, és miért nem valaki más, például Olebutu. De bármennyire törte a fejét, nem jött rá a megoldásra; Péter nélkül egy tapodtat sem tehettek, s ha a lánynak sikerül meggyőzni a fiút, hogy ne árulja el a titkát, akkor lőttek a vagyonnak...

Hányta-vetette magát a kitandán, s még a csandaluát is felhajtotta, mert úgy érezte, nem kap levegőt. Végül kifűzte a sátorajtót, és engedte, hogy a hús éjjeli levegő szabadon járja át a testét. Néhány szippantás után kissé jobban érezte magát, és már éppen vissza akart heveredni, amikor meglátta Zsut - puskával a kezében, szafáriöltözékben! - a kétszemélyes sátorból

kijönni és bemenni Péterhez. Érdeklődése nyomban felébredt, s ösztöne azt súgta, készül valami, amiből őt szívesen kifelejténék. Nyomban arra gondolt, hogy azok a saját szakállukra akarják elejteni a nandi medvét az éj kellős közepén - azért, hogy ne kelljen kifizetni a félmilliót öneki: mivel nem az ő segítségével ejtik el!

„Micsoda ravasz teremtés ez a lány! - csapott a homlokára. - Elhitette velem, hogy nem akarja a medvét lelőni, és közben azt tervezte, hogy még az éjszaka ők ketten... De abból nem esztek!...”

Villámgyorsan magára kapta a zubbonyát, felrántotta a cipőjét, fogta a weatherbyt, és már rohant is a másik kettő után - egyetlen, sánta szökkenésekkel, minden ügyetlensége ellenére is némán, mint az árnyék...

Nem akart túlságosan közel kerülni hozzájuk, nehogy észrevegyék, s azok nem is sejtették, hogy nincsenek egyedül. A hatalmas fára másik liánon kapaszkodott fel, mint ők, s jó tíz méterrel odébb, de ugyanolyan magasságban ülve vette észre ő is a csimiszetet... Már az első percben könnyűszerrel lelőhette volna, de valami láthatatlan erő lefogta a kezét - ösztöne azt súgta, ne lőjön, és ő megtanulta már a vadászévek alatt, hogy a „hatodik érzéknek” jó engedelmeskedni. Várt tehát, abban a reményben, hogy később „feloldozást kap” a tilalom alól, s közben megjelent a csimiszetkölők is...

Master közömbösen nézte az idilli képet - látott már hasonlót eleget a pályája során, s nem volt rá nagyobb hatással, mint a háziasszonyra a baromfiudvaron ténfergő tyúkok látványa. Érzelmekből nem lehet megélni; a háziasszony csak úgy főzhet tyúkhúslevest, ha levágja a tyúkot; Bob Master pedig csak úgy juthat a félmilliójához, ha lelövi a csimiszetet. Legalább az egyiket, a nagyot; a kicsi azonban az anyja nélkül úgyszintén elpusztulna, így hát egyszerűbb lesz végezni vele is...

A „belső hang” csendes intelmével most már nem törődve, lassan lövésre emelte a puskát - és egy másodperccel később hitetlenkedve nézte az alkarjába fúródott arasznyi, sokszakás nyílhegyet a kis tollú vesszővel...

A puska hangos koppanással esett ki szétnyíló ujjai közül az ágra, és onnan lebillenve eltűnt a mélységben.

„Végem van!” - döbbsen rá a volt fehér vadász, és érezni vélte, ahogy a nyíl mérge testébe áramlik. Tompa nyögés tört fel a torkából, és csak fél szemmel figyelte a csimiszetet, amely a puska lepottyanása zajára neszelt fel, s észrevéve őt a sötétben is látó szemével, bömbölve rárohant... Útjába esett a lefelé induló fiú és a lány is, ám velük nem törődve egyenesen feléje futott az ágon, és pár pillanat múlva odaér majd hozzá, hogy ízekre szaggassa...

Bob tudta, hogy gyorsan hat a mérge, volt alkalma meggyőződni róla, de talán nem ér el oly gyorsan a szívéig, mint a csimiszet öhozzá, s bár meg kellett halnia, mégsem akarta, hogy széjjeltépjk, hanem a könnyebb megoldást választva, lefordult az ágról, a puskája után... Bob Master, vagyis Mester Robi a csodával határos módon életben maradt. A sűrű bozót felfogta esését, tompította földet érése erejét, s mindössze a jobb lába törött el. A csimiszet nem üldözte; visszatért a kölykéhez, a mancsaiba vette, és nyomtalanul eltűnt vele a lombok sűrűjében. Eltűnt a teuszó is, aki volt annyira „udvarias”, hogy nem mérgezett nyállal lőtt Robira...

Izzadva cipeltük a táborig az eszméletlen testet, s ott kiabálásunkkal felriasztottuk a feketéket, azonnali csomagolást vezényelve. Mire a nap feljött, már csaknem útra készen álltunk, s az ébredező Tóni bának szinte feje fölül bontottuk el a sátrat. Kissé szomorú lett, amikor megtudta, hogy fuccs az örökségnek; de a remek tróféái végül is megvigasztalták, és leszögezte, hogy a maga részéről egyáltalán nem tekinti eredménytelennek az „afrikai nyomozást”...

Indulás előtt megjelent az öreg Csermit, hogy elbúcsúzzék tőlünk. Rejtély volt számomra, ki értesítette, hogy elutazunk, de illetlenség lett volna megkérdezni tőle, ezért inkább nem tettem... Ősi szokás szerint Zsutól a fejét érintve búcsúzott el, nekem azonban most a megköp-dösött tenyerét nyújtotta - annak jeléül, hogy férfinak s a barátjának tekint -, kezét szorított Tóni bácsival is, Master jobbát viszont nem rázta meg...

Közben rajtaütésszerűen eleredt az eső, és a víz feloldotta az öreg pokot fején levő festék-sapkát - kék, fehér meg rozsdaszínű patakocskákat zúdítva alá az arcán, a ruháján.

- Adjál nekem ajándékot, Buana Sudzsa, Bátor úr, hogy mindig eszembe juss, ha ránézek! - nyújtotta felém a markát, és mert tudtam, hogy ez a legnagyobb megtiszteltetés, ami érhet a részéről, elszorult torokkal adtam át neki a golyóálló mellényt...

Miután kifizettük a szafari tagjait, és busás „borravalót” adtunk Bobnak a balesetért, a meg-maradt pénzünket elosztottuk a szerencsétlenül járt Abedi két özvegye, öt gyermeke s Mutama, a tört bordájú nandi rendőr közt...

...Hazaérkezésünk után felkerestem öreg biológiatanáromat, részletesen leírtam neki a csimiszetet, és megkérdeztem, mi a véleménye róla.

- A leírásod alapján megjelent előttem egy őspatás képe - felelte az öreg -, amely a kainozoi-kumban élt, ezelőtt 15-20 millió évvel. A neve *Chalicoterium*, és ha ma is élne ilyen állat, az nagy tudományos szenzációnak számítana. Egyes feltevések szerint az afrikai nandi medve azonos lehetett ennek a késői leszármazottjával; de ismétlem: ez csupán feltételezés. Kevés a remény rá, hogy valaha is a tudomány asztalára kerüljön egy eleven példány, mert az utolsók nagy valószínűséggel áldozatul estek a vidéken dúló marhapestiseknek a múlt század nyolc-vanas-kilencvenes éveiben. Ha netán átvészelte is néhány a pusztulást, azok bizonyára a járhatatlan őserdők mélyére húzódtak, ahol aztán eltűntek nyomtalanul, s a hiénák még a csontjaikat is felfalták...

Írtunk Mr. Kölesnek is Amerikába, és közöltük, hogy nem sikerült elfognunk az afrikai medvét, csinálhatnak hát az örökséggel, amit akarnak.

„Boldogan használnánk fel az örökséget - írta vissza Mr. Köles -, de sajnos, a néhai Mr. Üрге Joe Tihamér rászédett bennünket; és persze magukat is. Az volt minden vagyona, amit Önök-nek átutalt az értelmetlen expedícióra, s még néhány dollár készpénz, amit a költségeimre már lefoglaltam. A hárommillió dolláros vagyont részvények jelentették, melyek azonban néhány éve elvesztették az értéküket, mivel a gyár csalás következtében csődbe ment”...

Maradt tehát minden a régiben. Zsuzsa visszament kézbesítőnek a vállalatához, Tóni bá élte a nyugdíjasok derűs, „gondtalan” életét, és fürdött az Afrika-vadászok dicsőségében; én pedig elfoglaltam a helyemet a famegmunkálóban. Dolgozgattam tovább, mígnem egy szép, napos délelőtt futva jött értem a fordítóiroda főnöke, és saját kezével rángatott el a bútorlapok mellől. Meg sem kérdezte, beleegyezem-e: vitt magával mosakodni, átöltözni; aztán egyik irodából a másikba mentünk, és nem egészen két óra leforgása alatt „szuahéli levelező-üzlet-kötő tolmács” lettem, saját íróasztallal a fordítóirodán és tripla fizetéssel, amit a „hármás” be-osztás indokolt - különös tekintettel a rendkívüli körülményekre... A rendkívüli körülménye-ket az jelentette, hogy délben küldöttség érkezik a gyárba, a nemrég felszabadult Tanganyi-kából, és a küldöttség vezetője szívesebben tárgyal suahéli nyelven, mint angolul. Százmillió dolláros üzletről lévén szó, sok múlhatott minden csekélységen, s így eszébe jutottam az illetékeseknek, mint egyetlen suahélit beszélő ember a környéken...

Egy hónappal később összeházasodtam Zsuzsával, és Tóni bá szépen felvirágozta a Trabant-ját, amivel az esküvőre fuvarozott minket.

- Nászajándékként nektek adom a bongóbőrt - mondta huncut mosolygással. - Remélem, sokszor hasznát veszitek majd!... És rövidesen kaptok egy zsák pénzt is hozzá!

- Hogyhogy? - kérdeztük egyszerre.

- Az elefantom farkának szőréből karperecet fonattam magamnak - közölte titokzatos arccal -, és az szerencsét hoz a viselőnek. Különösen akkor, ha ő maga lőtte le az elefántot! Mivel pedig nálam éppen ez a helyzet, biztos, hogy lesz ötösünk a héten, mert a karpereccel a csuklómon töltöttem ki a közös lottószelvényünket.

Összenéztünk Zsuval, és kirobbant a nevetés belőlünk!...

Mester Robi ugyanis elárulta nekünk, hogy a tembót ő lőtte le, igazán „mesteri” lövéssel - épp abban a pillanatban, amikor Tóni bá is elhúzta a mzinga két ravaszát. A három lövés csupán egynek hangzott, de csak egy golyó talált célba; a másik kettő szorosan egymás mellett süvített át a levegőn, szilva formájú lyukat ütve az elefánt szétterpesztett fülének közepén.

Persze az is igaz, hogy a kenyai vadásztörvény értelmében azé a vad, aki elsőnek sebzi meg, és a bácsi golyója érte elsőként a tembót, hiszen ő közelebb volt hozzá pár méterrel.

Így hát lehet, hogy milliomosok leszünk mégiscsak a végén!...